

Deschideri

Lucrările simpozionului
„Moduri de existență”

Ediția I

Colegiul Național „Ion Creangă”

coord. prof. Patrick Danilevici

București – 2021

ISBN 978-973-0-35510-9

Cuprins

I Deschideri spre trecut

Viziune asupra trecutului	7
Oameni din trecut	9
Specii. Discurs și comportament politicianist în literatura noastră de secol XIX și XX	13
Perspectiva regăsirii de sine	21
Conservatorismul	29
Suspendat în timp	31
Mentalități și comportamente ale românilor din perioada comunistă	33
Universul amintirilor mele	37
Trecutul, punte către prezent	39
Puntea dintre credință și știință	43
Continuum	47
Straturi culturale	51
Anamneze	55
Trecutul va rămâne viu	59

II Deschideri contemporane

Deschideri	63
Cine sunt eu?	65

Probleme actuale ale comunității	67
Evoluția conștiinței	69
Omul contemporan – o carte deschisă	71
Prezentul ca mod de viață	73
Artiștii și evenimentele culturale în societatea actuală	75
Cum am ajuns aici?	77
Trăiește clipa!	79
În oglindă	81
În lupta cu prezentul	85
Abuzul – între realitate și ficțiune	87
Labirintul emoțiilor	89
Hic et nunc	95
Eseu despre (v)orbire. Distopii literare și nonliterare	99
Frumusețea momentelor din prezent	103
 III Deschideri spre viitor	
Hodie mihi, cras tibi (Azi pentru mine, mâine pentru tine)	107
Viitorul, un vis	113
Poate...mâine	115

Partea I

Deschideri spre trecut

Viziune asupra trecutului

Adriana Trifaș

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Andreea-Isabella Tatoi

Noi ne luăm propriile decizii.

Trecutul: un cuvânt simplu, vechi, ... fericit. Trecutul este format din amintiri bune și amintiri mai puțin bune, dar toate aceste întâmplări fac parte din noi. Toate amintirile adunate de-a lungul timpului ne definesc, atât de mult încât unele persoane te pot judeca după trecutul tău. Am auzit multe persoane spunând că, dacă ar avea șansa să poată da timpul înapoi, și-ar îndrepta greșelile, dar acestea ne fac cine suntem azi. Fiecare parte din trecut, chiar și greșelile, ne-au ajutat să devenim cea mai bună versiune a noastră.

Trecutul este reprezentat de cele mai bune amintiri ale noastre, petrecute cu familia, cu prietenii sau în singurătate. Trecutul, însă, mai are o față: amintirile neplăcute. După ce a apărut acest virus, al cărui nume este pe buzele noastre, ale tuturor, multă lume a realizat că vremurile frumoase, petrecute cu cei dragi, au dispărut. Văd mulți oameni încercând să se întoarcă la ceea ce credeau că este normal. Dar ce mai este normal?

Fiecare persoană se gândește cât de repede a trecut timpul, cât de mult s-au schimbat și cât timp am irosit nefăcând nimic. De fapt, trecutul este o perioadă care, la un moment dat, a fost considerat prezent.

Fiecare persoană, fiecare țară are un trecut. De exemplu, România: Ea a fost locuită din cele mai vechi timpuri. Pe parcurs, România s-a schimbat enorm pentru a ajunge la varianta pe care noi o știm. Generația anilor '80, de pildă, a trăit într-o atmosferă diferită de a noastră. „Astăzi” ne face să înțelegem, de fapt, ceea ce a fost „ieri”: noi suntem născuți și crescuți în libertate, cu o altă perspectivă pentru viitor; mă gândesc la evoluția tehnologiei în care noi am crescut. Generațiile tinere au asimilat mult mai ușor tehnologia în permanentă dezvoltare, pe când, atunci când chiar părinții noștri erau mici (și ei au fost mici), o schimbare tehnologică evidentă avea loc odată la 5-10 ani.

Trecutul unei persoane este suma alegerilor făcute. Alegerile din trecut poate nu sunt cele mai bune, poate fiecare dintre noi am fi vrut să luăm alte decizii. Dacă am schimba, însă, acțiunile din trecut, tu nu ai mai fi aceeași persoană. Eu nu aș mai fi aceeași persoană.

Noi toți ne-am dorit la un moment dat să fi luat altfel deciziile, căci în fiecare zi ne schimbăm, în fiecare zi când ne trezim suntem o altă persoană și, când ne gândim cum eram odată, am vrea să fi fost diferiți. Totuși, consider că, în loc să ne gândim permanent

și fără ajutor la deciziile rele pe care le-am luat, ar trebui să căutăm soluții pentru a îmbunătăți ce se află acum în jurul nostru.. Noi am făcut alegerile din trecut, noi regretăm acele alegeri; a acționa, însă, în prezent poate schimba o hotărâre mai puțin înțeleaptă din trecut, căci prezentul și trecutul se privesc permanent și comunică, în timp ce noi ne creăm propriul destin. Deciziile noastre îi influențează pe ceilalți (atât pozitiv, cât și negativ), la fel cum trecutul și prezentul se modifică reciproc.

Trecutul are o putere mare asupra noastră, aducându-ne aminte de momentele frumoase, de greșelile pe care le-am făcut. El ne reflectă, în cele din urmă, prezentul, când luăm încă o dată propriile decizii. Și încă o dată...

Oameni din trecut

Elena Bianca Barbu

Colegiul Național „Octav Onicescu”

prof. coord. Mariana Bobirică

Ce reprezintă cu adevărat timpul?

Mulți mi-au zis „Timpul nu stă pe loc și nu așteaptă pe nimeni”. Azi ești tânăr și plin de viață, mâine îți tragi sufletul din piept sperând că va veni momentul să te odihnești în pace. Cât de neînsemnată este o simplă viață de om în față să...Timpul trece într-adevăr, și nu așteaptă pe nimeni. Ca o locomotivă veche care pleacă în grabă din Gara de Nord la prima oră a dimineții. Cine ajunge la timp își ocupă locul pe scaunele cu tapițerie de un albastru spălăcit, scaune în care s-au așezat alți oameni exact ca și ei, ani și ani de-a rândul. Cine nu, frustrat va aștepta pe peron următorul tren, privind către fumul negru al cărbunilor arși care se risipește în aer. Ca fumul risipt de locomotivă în jur, așa își lasă și timpul urma sa firavă, prea ușor de alterat. Timpul trece. El lasă în urma sa amintiri, dulci sau amare. Lasă obiecte, dragi ori uitate. Dar în special, lasă în urma sa oameni, și toate poveștile lor.

Cei mai tineri dintre noi, cei mai cruzi la minte și cu inima atât de fragedă, cei ce se grăbesc subit să prindă trenul din fiecare stație a vieții; aceștia dintre noi uită de multe ori în graba lor să se uite afară pe geam și să aprecieze frumusețea lumii care-i înconjoară. Ce rost mai are o călătorie dacă nu admiri împrejurările? Câți dintre aceștia dintre noi, cu suflet tânăr, cunosc poveștile fantasmelor din trecut? Prea puțini aș spune.

O fantasmă este o dorință, un gând, un sentiment. Fantasme sunt obiecte, locuri, și cel mai important, oameni. Sunt oameni din trecut. Cât de neînsemnată este o viață de om? Nici cât un fir de praf de pe noptiera de lemn a răposatului meu bunic. Nici cât bataia mingii pe asfalt azi de dimineață, când se jucau copiii fotbal pe stradă. Nici cât mirosul delicat al ultimului ghiocel din grădina mamei, care stă să se ofilească. O viață de om nu are nicio însemnătate pentru timpul care trece grăbit.

Dar pentru noi? Pentru noi oamenii de azi, care trăim, simțim, iubim, visăm. Pentru noi viața celor de ieri contează? Închide ochii și retrage-te în liniștea gândului. Deschide inima și mintea către poveștile care ne înconjoară. Povești risipite în timp, povești ale oamenilor din trecut. Vom face o scurtă călătorie.

Pornim din Capul Podului, sau cum este cunoscut acum sub numele de Piața Victoriei. Când copiii alergau neprihăniți pe străzi și furau mere mari, dulci, de un roșu aprins, exact ca obrajii lor, prin care curgea sângele lor viu. Pe când băiatul unui simplu brutar se

strecura pe furiș cu o bucată de pâine să hrănească bietul cățel maidanez din colțul străzii. Biete suflete, prea blânde și prea bune. Băiatul crește plimbându-se pe străzile aglomerate, pline de viață și stil. Câte cucoane îmbrăcate în rochii de dantelă și cu umbrele de soare se plimbă din cafenele în buticuri de haine franțuzești căci acestea erau la modă. Băiatul trece în plimbarea sa fluierând, admirând Palatul Sturdza în toată splendoarea sa, acum înlocuit de clădirea guvernului. Trece prin acest București interbelic, care tocmai își revinise la viață.

Dar viața după cum se știe ea este scurtă, și se ajunge la război. Ca mulți alții, băiatul brutarului își pierde viața pe front. O simplă viață de om. Unul dintre miile de suflete pierdute. Totuși din război s-au întors câțiva, ca fata cu parul blond ca de aur și ochii albaștri ca cerul senin de vară. Ororile războiului i-au furat fericirea. Pe când ea lucra ca medic pe front și îngrijea zeci de răniți, poate chiar sute în fiecare zi, pe vremea aceea trebuia să-și trăiască cei mai frumoși ani ai vieții. Săraca fată. Nu a mai apucat să-și găsească iubirea, nu a mai apucat să aducă o viață pe pământ, deși a îngrijit și a salvat atâtea. O simplă viață de om...Ar fi fost o mamă bună, dar nu a mai avut timp rămas pentru această bucurie. Privea singură de la balcon copiii care merg de mână cu părinții lor pe străzile abia asfaltate după bombardamentul Bucureștiului.

Străzile sunt înguste în acest „Nou București”. Apare comunismul cu toate schimbările sale, și totuși în inima orașului rămân aceiași oameni prea blânzi și prea buni. Adolescenții rebeli fugeau de la ore, căci profesorii erau mult prea exigenți în arta predării, iar lecturile mult prea costisitoare pentru ei. Sângele lor viu căuta adrenalina. Își ascundeau hainele de schimb în scările de bloc, să nu fie văzuți în uniforma de la școală. Fugeau pe străzi căutând culoarea din această lume nouă, gri. Pe străzile înguste, printre blocurile înalte erau feriți de ochii celor ce nu înțeleg viața pe care o duc. Simple vieți de copiii, se pierd în timp. Așa trec anii de liceu, rămân doar o amintire îndepărtată, poate capturată într-o poză alb negru.

Câte poze așa, fără culoare, am văzut și eu în albumele părinților mei. Timpul trece...La un moment dat a dispărut și comunismul, iar după revoluție și atâta vărsare de sânge a reînceput să apară culoare. Oamenii au uitat ororile și nenorocirile. S-au pierdut în timp și minerii care s-au răscolit pe străzile Bucureștiului, și victimele lor nevinovate. S-au pierdut și fetele care stăteau cu orele în coadă să cumpere pâine caldă, și băieții care le dădeau târcoale încercând să le cucerească.

Oamenii au crescut, au trăit, au murit și după, au fost uitați. Oameni din trecut...la fel ca mine, și ca tine, și ca noi toți cei care trăim. Pe toți ne înghite timpul la un moment dat, și este în firea noastră să uităm acest lucru. Te simți nemuritor până realizezi că viața ta este doar o fracțiune din viața unei întregi comunități.

Acum poți să-ți deschizi ochii. Privește în jurul tău. Totul arată exact la fel, doar că acum vezi într-un mod diferit. Acum clădirile din Centrul Vechi care stau să cadă au o însemnătate. Broșa străbunicii care a început să ruginească acum este frumoasă, Pozele părinților tăi acum par mult mai fericite și pline de viață.

Cu cât stai și privești mai îndelungat începi să înțelegi ce reprezintă cu adevărat timpul. Ca fumul locomotivei care abia ce a plecat din gară, timpul se risipește ușor în jurul nostru. Timpul este viață, iar viața este a tuturor. Ca oameni este firesc să uităm de cei de dinaintea noastră, dar aceștia rămân în aer gata să fie văzuți de cei ce vor să vadă.

Aici în prezent se încheie călătoria noastră. În caz că ai să vrei vreodată să privești în jur către lume, fii atent la fantasmеle trecutului. Îți garantez că îți vor face călătoria cu mult mai interesantă.

Specii. Discurs și comportament politicianist în literatura noastră de secol XIX și XX

Alexandra–Maria Ciubeică

Colegiul Național „Octav Onicescu”

prof. coord. Corina Popescu

De-a lungul istoriei, politica a reprezentat una dintre preocupările principale, esențiale într-o societate funcțională. Figuri și nume celebre, acte de vitejie și de sacrificiu suprem pentru propria țară, toți acești mari stâlpi ai societății constituie onoarea și mândria patriei române. Însă, odată cu evoluția și dezvoltarea unei țări, intervine și posibilitatea mai multor persoane de a dovedi poporului pliabilitatea pe o funcție politică, cu menționarea îndeplinirii anumitor condiții, iar în final, după doleanțele alegătorilor, câștigându-și titlul dorit. Mai exact, alegerile sae transformă într-o cursă, o goană după putere din care doar cei mai capabili și serioși oameni obțin funcția de deputat. Și totuși, cum ar putea acești viteji diplomați să ajungă subiect comic de opere literare?

Înțelegem aici prin specii de politicieni o categorie de oameni care prezintă același comportament, care clarifică sau mai rău încurcă lucrurile, care sunt preocupați fie de ei înșiși, fie de subiectele fierbinți ale momentului, cu atitudini variind de la egocentrism, grandoare la agresivitate și ostilitate. Manifestările lor sunt adesea excesive, teatrale ori chiar melodramatice, începând cu comportamentele și sfârșind cu discursul.

Pentru o completare a definiției, Titu Maiorescu dezvăluie categoriile de politicieni, surprinși în exercițiul funcțiunii lor de comunicare „Atât oratorul, cât și retorul și limbutul au darul vorbirii; dar oratorul vorbește pentru a spune ceva, retorul pentru a se auzi vorbind, limbutul pentru a vorbi. Motivul oratorului este precizarea unei situații publice, afirmarea sau combaterea unei idei, convingerea unui auditor; mobilul retorului este dorința de a trece de orator sau îngâmfarea erudiției, sau încântarea de sonoritatea propriilor sale cuvinte; pornirea limbutului este de a se amesteca și el în vorbă oriunde și oricum. Pe orator îl stăpânește scopul, pe retor – deșertăciunea, pe guraliv – mâncărimea de limbă. De aceea oratorul poate avea o valoare permanentă, retorul – numai una trecătoare, limbutul – niciuna”. Maiorescu a fost și rămâne un critic de netăgăduit. Extras din studiul „Oratori, retori și limbuți”, acest citat realizează o clară distincție între cele trei tipuri de vorbitori, astfel că oratorul transmite în mod real ideile sale, retorul folosește un exces de

cuvinte complet inutile, iar limbutul are o pasiune pentru a se auzi vorbind și a fi în centrul atenției. Maiorescu constată și exprimă cu o logică de neclintit că există o confuzie între „vorbă” și faptă”, pe de o parte, și între „cugetare” și „vorbă”, pe de altă parte. Criticul face referire la declamațiile goale, la jocul de cuvinte, la inadvertențele dintre idei și notează că un discurs este ascultat discreționar depinzând doar de credibilitatea celui care îl rostește.

Din dorința oamenilor de a accede în rangul social, se nasc feluri și feluri de comportamente demne de a fi surse de inspirație pentru scriitori, fie ilustrate sub formă de opere educative, istorice sau chiar și sub formă de satiră; o specie literară de critică cu scopul de a ridiculiza slăbiciuni individuale într-o manieră ironică. Un exemplu solid de satiră este reprezentat de opera dramatică a lui Tudor Mușatescu, „Titanic vals”, o piesă comică, a cărei originalitate reiese atât din procedee artistice, vădit înfeudate modelului (caragelian), până la pasișă, cât și din conceptul original și mânuirea excelentă a transpunerii realității politice a acelei perioade.

Piesa este o comedie scrisă în trei acte și este una dintre cele mai de succes scenete din istoria teatrului românesc, abordând teme ca demagogia politică, ipocrizia, parvenitismul și îmbogățirea subită. Protagonistul, Spirache Necșulescu este un funcționar dintr-un orașel de provincie, complet dezinteresat de politică și mulțumit de statutul său social, însă membrii familiei speră la un trai mai bun. Soarta le surâde, mai puțin lui Spirache, care își pierde fratele în urma naufragiului Traciei pe Marea Neagră. În urma tragediei, Spirache moștenește o sumă considerabilă. După un an de zile, vestimentația și casa familiei sunt schimbate radical, iar în urma îmbogățirii fabuloase, Spirache este presat de soție și de soacră să candideze pentru funcția de deputat, funcție pe care acesta încearcă neputincios să o refuze.

Dacia, în permanență la curent cu situația politică a soțului, este informată de către președintele organizației de reușita lui Spirache, ajungând pe locul patru pe lista de candidatură a deputaților. Euforică, strânge toată familia să îi anunțe de succes, sărbătorind cu șampanie. Un moment de bucurie maximă, cu toții văd această nesperată sursă de bani ca un catalizator al ascensiunilor sociale, considerându-i o garanție a îndeplinirii celor mai îndrăznețe visuri, un succes nemeritat. Entuziasmul acestora urmează să fie stins, când Spirache prezintă vestea ca pe o „nenorocire” și respinge ideea cu toată convingerea. Orbiți de propriile ambiții, trec încă o dată peste cuvântul acestuia, moment în care Spirache, timid, speră totuși să gasească înțelegere și să fie auzit: „Sunt numai un om cumsecade...și asta...voi n-o puteți înțelege...De altminteri nimeni nu m-a înțeles niciodată în familia mea...”. Pus la colț, continuă să își exprime repulsia, exprimându-și în mod excepțional părerea despre viața politică: „Pentru că a face politică, astăzi, înseamnă a amăgi știind că amăgești...înseamnă a lua...știind că nu poți să dai îndărăt...”

Această dramă, de fapt, scrisă într-un registru comic, amintește de perspectiva asupra politicii românești de sfârșit de secol XIX propusă de I. L. Caragiale prin intermediul personajelor lui din „O scrisoare pierdută”. Fin observator al societății, al comportamentelor și al clișeele verbale, dramaturgul creează comic de moravuri, de situație ori de limbaj

ce reflectă tarele unei lumi (*ce lume, ce lume !* exclamă un personaj !) și ale unor vremuri cu care a fost contemporan. Ecourile memorabile ale conflictelor de interese sunt prezente pe scena politică, atât în „Titanic vals”, cât și în „O scrisoare pierdută”, personajele celor două opere fiind totuși în antiteză, ca două specii de pe ramuri distincte ale politicii românești provinciale. Spirache, funcționar modest și apolitic vrea să eschiveze de la o glorie senatorială cu care n-are nimic de a face și cere în mod repetat să nu fie votat, printr-un discurs electoral scurt, dar cu care, în mod neașteptat, câștigă simpatia electorilor, în ciuda suprimării demagogiei specifice, sau poate tocmai datorită ei. „Să nu mă votați, fiindcă eu n-am făcut nimic pentru voi și nici n-am să pot să fac. De ce să vă mint și înșel buna voastră credință?” Așadar, pledând pentru a nu fi votat, el activează psihologia inversă a alegătorului, marcând o premieră în istoria politică a urbei. Naivitatea lui Spirache e luată drept onestitate de un public sătul de discursuri flambate, spre stupefarea manipulatorilor săi (familia și ceilalți) și, mai cu seamă, a însuși candidatului fără voie. De regulă, candidatul care urmărește să obțină voturi, recurge la valorizarea sinelui, accentuându-și calitățile sau chiar înșelând cu scopul de a-și crea imaginea perfectă, cea de idol, de erou. Spirache e aici omul din mulțime, apreciat pentru norocul său financiar de „fapt divers”, e asemenea masei electorale din care făcea parte până de curând și căreia îi știe nemulțumirile la adresa politicienilor, câștigând tocmai prin activarea lor, într-un acces de sinceritate (auto)demascator, care fascinează, prin inedit, electoratul.

În schimb, în satira carageliană, personajele se încrâncenează să obțină, cu orice preț, funcția pe care o au în vizor, fiind stăpânite de o dorință „arzătoare” de parvenire politică. Cațavencu deține capacitatea de a lua forma vasului oricărei situații, este stăpân pe sine și recurge la mijloace oneroase pentru a câștiga simpatia electorală și, prin urmare, alegerile. Noțiunile de țară, popor, progres, reprezintă pentru el simple lozinci în lupta electorală. Specie de „canalie”, cum îl caracteriza autorul, animal politic vorace, conu Nae practică o demagogie care se vrea subtilă, dar care nu este decât o fanfaronadă goală de conținut. Discursul său relevă o acută penurie de idei, camuflată îndărătul unei retorici ce se vrea „de manual”, dar și spoiala de cultură (de care face permanent paradă, citând eronat sau distorsionat, invocând fapte politice care nu există etc.). Cațavencu pune în fața susținătorilor săi – n-are alegători, ci oameni de partid, dispuși oricând să ovaționeze orice – o „poză” avocătească, face volute enunțiative, pauze de efect, crescendo-uri lacrimogene, interogații și exclamații rostite cu emfaza specifică limbutului maioreșcian, orchestrând până și „întreruperile” pentru aplauze și biss-uri, ca la rampă. Trebuie să-i recunoaștem lui Cațavencu însă teribila forță de manipulare, pusă în funcțiune de un mecanism propagandistic pe care-l deține nativ și din care va trage profit, căci „scopul scuză mijloacele, cum spunea nemuritorul Gambetta”.

Se poate mai rău de atât? Da, căci antevorbitorul său, permanent suspiciosul Tache Farfuridi (împreună cu geamănul său intelectual, Brânzovenescu) adaugă paradei pseudo-discursive lipsa de logică enunțiativă, agățându-se disperat, în lipsă de idei ori „platformă electorală”, de un „plebicist” expirat, pe care-l evocă inoportun și insistent, spre hazul ma-

lițios al opozanților. Fractura de logică a enunțului, contradicția, absurdul ori nonsensul marchează un discurs caracteristic speciei limbutului descrisă de Maiorescu și dublată, ca și în cazul lui Cațavencu, de ramura lichelei politice, reduse la scară locală a unei mici urbe. „Cuplul de idioți” se completează, de altfel, reciproc : Brânzovenescu este moale, fricos, o umbră a celuilalt, iar Farfuridi este dimpotrivă, coleric, fudul, îngâmfat. Lor li se alătură însă tartorul Dandanache întruchipând politicianul fără scrupule, corupt, maestru al șantajului. „Mai prost decât Farfuridi și mai canalie decât Cațavencu”, el cultivă o falsă candoare, se preface senil pentru a trage profit. Discursul său electoral reflectă incapacitatea de a se exprima fluent, logic, inteligibil, uitând chiar motivul pentru care se afla acolo și sfârșind într-un cliseu de alocuțiune, ridicând paharul : „Asta, cum îi zice ?...În fine, să trăiască !”

Din nefericire, normele gramaticale sunt sfidate ori din cauza neatenției, ori din cauza necunoașterii, apărând invenții, astfel încât regulile lingvistice par a fi inexistente. Eugen Simion afirmă „Nu trebuie să fii lingvist ca să-ți dai seama că limba română s-a urâțit sau, mai bine zis, este urâțită, simplificată, traumatizată de unii vorbitori fără carte și fără bun simț. Nici limba scrisă nu dă totdeauna semne de inteligență și corectitudine. Ce-i mai grav este faptul că nici limba oamenilor așa-zis culți nu este totdeauna armonioasă, corectă, frumoasă...”. În cazul nostru, întâmpinăm figuri politice cu minți ascuțite, care vorbesc mai repede decât gândesc sau gândesc mai repede decât vorbesc.

Discursurile electorale ale lui Nae Cațavencu au un farmec aparte, o putere maximă de convingere, fiind un manipulator priceput. Acesta are o exprimare dezaastroasă, plină de nonsensuri „...e sublimă, dar lipsește cu desăvârșire”, „După lupte seculare care au durat aproape treizeci de ani.”, stâlcire a cuvintelor simple „dumneei”, referințe culturale atribuite greșit „Scopul scuză mijloacele, a zis nemuritorul Gambetta”, limbaj ambiguu „...vreau ceea ce merit în orașul ăsta de gogomani, unde sunt cel dintâi între frunțașii politici.”

Și Farfuridi ține discursuri, în realitate fiind anti-discursuri din care reies incultura și prostia. Folosește și el enunțuri adversative greșite: „Iubesc trădarea, dar urăsc pe trădători!” Insuficiența intelectuală a personajului, opacitatea și autosuficiența se relevă prin totala confuzie de sens a discursurilor, delicioase mostre ale umorului absurd.

Discursul lui Dandanache întrece în mod negativ toate discursurile adversarilor. ”Agamiță Dandanache e mai mult un bâlbâit și un mărginit mintal, simbol trist al necesităților electorale și lamentabil exponent de clasă”, conform criticului George Călinescu.

Șantajul este elementul folosit de persoanele slabe, incapabile să își câștige locul într-un mod cinstit. Scrisoarea pierdută este generatorul de conflicte, permițându-i celui care o are în stăpânire să se afle în poziție de putere și produce spaima celui care o pierde. Prin urmare, scrisoarea îndeplinește o varietate de roluri, fiind un instrument de șantaj, demascând cele mai urâte secrete sau constituind un mijloc de a urca pe scara socială. Lupta politică pentru desemnarea unui candidat are loc între Farfuridi sprijinit de Trahanache, Brânzovenescu și Nae Cațavencu.

Cațavencu, încrezător în forțele proprii și condus de ambiția pentru parvenire, cerșește

postul de deputat în schimbul scrisorii, folosind chiar și șantajul. În final, soarta nu îi surâde, fiind taxat pentru ilegalitățile produse și având mintea încețoșată, este învins de oponent. Are loc o evoluție inversă, astfel încât grupul format din Zoe Trahanache și Tipătescu triumfă, în ciuda dificultăților întâmpinate.

Acești politicianari, vânători și dependenți de putere împărtășesc același scop, acela de a se îmbogăți, fără a depune, de fapt, vreun efort sau de a avea intenții sincere.

Astfel, loviturile de teatru sunt prezente în ambele conjuncturi: în prima Spirache câștigă alegerile în pofida anti-discursului, pe când în a doua conjunctură Cațavencu și Farfuridi nu sunt aleși, deși văd rangul politic ca pe un scop în viață, desperați de parvenire, supuși și orbiți de puterea banului.

Ambele opere dispun de un comic absolut excelent, un umor fin dublat de sensibilizarea cititorului într-o manieră inocentă.

Într-un alt registru, Camil Petrescu surprindea, și el, în „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”, specia politicianului demagog, ipostaziat în câteva figuri de vorbitori „la Cameră”, în timpul crizei politice premergătoare Primului Război Mondial. Redate prin lentila analitic-lucidă a intelectualului Ștefan Gheorghidiu, scenele par desprinse din Caragiale, fără umorul de intenție al maestrului, însă, ci cu dureroasa conștiință a distanței dintre demagogia politică și realitățile tragice ale frontului. Indivizi fără personalitate, dar „cu spirit” iau hotărâri importante pentru țară, în pofida nepriceperii lor evidente în materie. Jurnalul de front al lui Ștefan Gheorghidiu e plin de însemnări din care rezultă că armata română trăiește o adevărată tragedie, în opoziție cu discursurile fără miez din parlament, ajungând în mod zguduitor victimă a nepăsării unor asemenea „decidenți”. Două specii – de retor și limbut – identificăm în aula parlamentară, gătită ca un decor de operă, pentru marea ședință parlamentară în care se decide intrarea României în război. Nae Gheorghidiu – o lichea politică fără scrupule, ajuns în Cameră pe „cocoșa nevestei” (un mariaj avantajos, după cum i se reproșa), e corupt și imoral, aruncând bomba unei glume groase pe seama unui coleg în glaciala atmosferă a ședinței, spre hazul general, care preschimbă sala de ședințe într-o boltă de cafea, transformând tragicul în grotesc, după cum simte observatorul. Dacă Nae Gheorghidiu e un simplu cabotin politic, al doilea parlamentar e un cioclu al situației, vorbind rar, bemolat, cu conștiința profundă a importanței momentului. Asistența e tentată să-i acorde credit, însă Ștefan Gheorghidiu intuiește imediat emfaza celui care-și oferă cei douăzeci și patru de copii fictivi drept carne de tun în războiul pentru care pledează, cu un patriotism de operetă, mai perfid decât logoreea cațavenciană ori decât grobianismul lui Nae Gheorghidiu. Reproșurile lui cad răspicat-interogativ, ca de la amvon: „Domnilor, dați-mi voie să vă întreb. Ce înseamnă această lipsă de încredere în guvernul țării ? Ați monopolizat singuri toată iubirea de neam ? Credeți dumneavoastră că pe aceste bănci nu bate o inimă românească ?” Recunoaștem „țărișoara” lui Cațavencu, producătoare de „insomnii” patrioților care se interesează „de soarta ei”, dar și aplauzele furtunoase, după fiecare enunț cântat interogativ sau exclamativ, respectiv „(Adunarea aplaudă în picioare, aplaudă și tribunele”).

Verbul e dublat de gestică, limbaje nonverbale și paraverbale, menite să producă efect, la fel ca în adunarea electorală caragialiană: „aci urcă vocea, într-un crescendo alarmant și intens, și scandă fraza cu mâna îndoită paralel cu pieptul, cu cotul ridicat, dar zvâcnind arătătorul intens, în afară)”. Voluta retorică devine periculoasă atunci când construiește o imagine falsă a înzestrării oștirii (căci „nu e tun care să reziste baionetei românești (...) iar când baioneta se va fi rupt, cu pumnii, cu unghiile, cu dinții...”), pledoarie pentru trimiterea ei nepregătită într-un război nimicitor. Inconștiența și succesul facil de discurs trec dincolo de „clovnerie obraznică” și ajung în registru tragic, condamnând la eșec și, implicit, la moarte armata română. Deși prizat de tinerele doamne asistente, care admiră doar gimnastica discursivă a limbuților, cei doi vorbitori corespund, conform lucidului Ștefan Gheorghidiu, speciei imbecilului, căutată în dicționar după episodul parlamentar: „Imbecilul e un tip degenerat, caracterizat prin anomalii fizice, dar mai ales prin tulburări intelectuale și morale. Inteligența lui e mărginită, totuși are calități de memorie, de imitație și oarecare vivacitate de spirit. Mai ales simțul moral îi e atins...Revoltat, nedisciplinat, mincinos și lăudăros, imbecilul caută totdeauna să facă vreo farsă neplăcută, sau să tragă pe sfoară pe unul sau pe altul. (...) Numărul imbecililor internați e infim, în comparație cu acela al imbecililor care circulă liberi și care trăiesc ca (...) hoți, pezevenghi...sau „oameni politici” în România, ar fi putut să adauge acest dicționar”).

În timp ce în operele literare „Titanic vals”, „O scrisoare pierdută”, „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război” personajele politice sunt fictive, în volumele lui Radu Paraschivescu sunt prezente persoane reale din viața politică a zilelor noastre, pe care le putem observa direct prin orice mijloc media, având totodată ocazia să observăm discursuri parlamentare prin gafe de logică lingvistică.

Aducând discuția în pragul prezentului, Paraschivescu disecă speech-urile politicienilor și pune în lumină un maraton de gafe, exprimându-și dorința la finalul prefetei: „Sper să râdeți. Și să vă indignați.”

„Orice om îi este teamă” este „o carte-parastas, o amendă simbolică pentru partidul care mai are puțin și își îngenunchează țara.” Pe cât de incisivi și critici sunt atunci când își atacă adversarii politici, pe atât de dur încalcă regulile gramaticii și logice. Fiind oameni publici și reprezentanți ai poporului român, Paraschivescu nu se teme să le taxeze lacunele.

Îl avem în prim-plan pe Liviu Pop, care se oferă ofrandă, declarând într-un interviu: „Îmi cer scuze anticipat pentru greșelile pe care le-am făcut.” Încurajați de asemenea model, ceilalți oameni politici se avântă și ei cu curaj pe cărări nebătătorite ale limbii române, propunând etimologii istețe, ca Dan Claudiu Tănăsescu, care include „vacarm” în familia de cuvinte a substantivului „vacă”, schimbând inventiv sensul unor expresii. Acestea sunt doar câteva exemple de exprimare sforăitoare a unor idei goale de conținut, a unor valori fără valoare, o cosmetizare sau o ascundere după cuvinte, lucruri care produc un efect comic.

Este adus în lumină umorul involuntar al nenumăratelor ziceri memorabile ale politi-

cienilor români, cum ar fi: „Tot ceea ce costă bani este costisitor”, „Chiar vreau să începem să demarăm”.

„Orice om îi este teamă” este așadar un afront la adresa puterii politice care țintește putere, bogăție, dar care însă în multe cazuri nu este în stare să dea dovadă de o exprimare fluentă, logică sau corect gramaticală.

Când nu are loc în vreme de război, politica poate deveni un sistem și o scenă de comedie. Pentru multe dintre marile minți ale istoriei și literaturii, ideea de a permite mulțimii să își aleagă liderii, care apoi se conformează dorințelor sale, este de-a dreptul ridicolă. Pe timp de pace ne gândim că politicienii noștri nu doar că nu sunt mai buni decât noi, dar în unele cazuri ne sunt chiar inferiori. Există mereu bănuiala, posibil eronată, că oricare ar fi motivul pentru care se aruncă în vârtoarea politicii, trebuie să fie unul nefast. Unii pot fi mânați de viziuni înalte, alții de fervoare morală sau chiar de ambiții puternice, dar cu siguranță tânjesc după ascensiune socială și după statutul de șef al altor mari șefi.

Având în vedere că politicienii iau naștere din rândurile noastre, considerăm că avem dreptul să îi ridiculizăm fără milă atunci când observăm că unii poartă „pălării prea mari”, pe când alții văd că „nu le mai ajunge plapuma”. În fond, este dreptul „fiecărei” să critice.

Bibliografie

- Titu Maiorescu, Oratori, retori și limbuți (studiu apărut în 1902)
Tudor Mușatescu, Titanic vals
Caragiale, I. L., O scrisoare pierdută
Camil Petrescu, Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război
Radu Paraschivescu, Orice om îi este teamă
Simion, Eugen, Prefață DOOM, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1982

Perspectiva regăsirii de sine

Francesca Andreea Corneanu

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Toată lumea a auzit măcar o dată: „Nu trebuie să privești în trecut”, „lasă trecutul în urmă”, „trecutul nu te definește ca persoană”, dar sunt aceste afirmații întru totul adevărate? Consider că răspunsul este nu, trecutul nostru reprezentând istoria noastră. El este cheia deslușirii enigmelor interioare; nu poți anticipa varianta ta din viitor, poți doar să devii ea, ceea ce nu ne ajută prea mult în înțelegerea noastră. Cât despre prezent, acesta nu reprezintă reperul de care avem nevoie pentru a găsi răspunsurile căutate, aflându-se constant într-o continuă schimbare. Prin urmare, doar din trecut putem învăța, din greșeli, din momentele frumoase, din cele mai puțin fericite sau chiar marcante, întrucât cunoașterea de sine este cea mai frumoasă, necesară și dificilă dintre toate lucrurile pe care le putem învăța și înțelege pe parcursul vieții noastre.

Nu știu prea multe lucruri legate de teoria relativității a lui Albert Einstein, dar sunt destul de sigură că el susține că timpul este relativ, nu absolut, așa cum este considerat de majoritatea oamenilor. Un lucru este însă cert: trecutul, prezentul și viitorul sunt coordonatele temporale care ne arată în ce mod trecerea timpului ne afectează viața.

Se poate înțelege destul de clar din argumentele de mai sus că, pentru „a face cunoaștință” cu persoana complexă ce stă ascunsă în negura subconștientului nostru (cine suntem noi de fapt), la un nivel mai visceral, trebuie să apelăm la aceasta unealtă absolută (sau relativă, din punctul de vedere al lui Einstein) a universului, și anume timpul. Poate pe parcursul vieții noastre o să fim destul de siguri de cine suntem, poate n-o să știm niciodată sau poate o să ajungem să nu ne mai recunoaștem, dar, oricum, nu este un lucru rău să încercăm să răspundem la veșnica întrebare: „Cine sunt?”. Indiferent unde ne situăm, o mică introspecție nu poate strica niciodată. Dar primul pas pentru a avea o nouă perspectivă vieții noastre, pentru a ne regăsi pe noi sau pentru a le combina pe cele două, este să ne inspectăm trecutul, să încercăm să-l înțelegem.

Pentru o perioadă de timp am ignorat această parte a vieții mele, pe care am lăsat-o în urmă, neînvățând din greșeli, și acest lucru m-a oprit din a vedea cine eram, cine sunt acum și ce pot schimba la mine pentru a deveni cine vreau să fiu. Nu a fost cel mai bun mod de a acționa, însă a funcționat până cum câteva luni.

Începutul clasei a XI-a a reprezentat declanșatorul schimbării perspectivei mele asupra a tot ce mă înconjură, totul datorită nevoii de a alege o meserie și o facultate care mă putea

pregăti în scopul dobândirii calităților necesare unei profesii. Cu alte cuvinte, acest nou început a marcat și debutul crizei mele existențiale, în timpul căreia am pierdut contactul cu sinele meu. Nu știu cât va reuși acest eseu să transmită mesajul meu, dar sper că o să mă ajute pe mine să înțeleg aceste luni pline de confuzie pe care tocmai le-am traversat, pentru că simt că, într-un final, am ajuns la liman.

De-a lungul vieții, școala și societatea în care trăim, în teorie, ne ajută să ne dezvoltăm, cu scopul de a ajunge la cea mai bună versiune a noastră: persoane educate, cu verticalitate, un loc de muncă respectabil și o situație financiară cât mai bună posibil. Totuși, această formulă nu este chiar general valabilă. Este unul dintre lucrurile pe care le-am învățat și eu „pe pielea mea”. Ani de zile mi-am imaginat că o să termin un liceu cât mai bun, Lazăr sau Șincai, că o să intru la Medicină și o să absolv ajungând să lucrez în cabinetele părinților mei, care ulterior ar intra în posesia mea. Cu alte cuvinte, m-am visam o doctoriță de succes cu o situație financiară mai mult decât stabilă, însă această viziune mi-a fost, în mare parte, însământată în gândire încă de mică de către părinții mei, care credeau că mă călăuzesc pe drumul cel bun, dar și de către partea mai materialistă din mine care privea aceste lucruri într-un mod mai superficial. Nimic nu a părut în neregulă până când a venit momentul să mă pregătesc pentru admiterea la medicină. Părinții m-au întrebat dacă asta este ceea ce-mi doresc și eu am răspuns evident că da, chiar dacă mi-a luat câteva săptămâni să chibzuiesc asupra răspunsului. Eram sigură că este ceea ce își dorește tatăl meu, iar eu nu credeam că mai există alte variante mai potrivite pentru care aș putea opta. Voi încerca să devansez puțin această introspecție, deoarece de curând cineva mi-a spus că noi primim un fel de îndrumări pe parcursul vieții noastre, legate de ceea ce urmează să facem în viață, pe plan profesional, și trebuie să știm doar să le interpretăm pentru a ne da seama ce ni se potrivește. Găsesc că această afirmație are foarte mult sens: preferințele pentru un anumit domeniu, aptitudinile noastre, modul în care reușim să ne acomodăm sau să ne comportăm într-o situație care se poate lega de un anumit domeniu de activitate - toate ne conduc spre rezultatul final: alegerea și excelarea noastră într-o anumită profesie.

În clasa a VII-a am participat la Olimpiada de biologie, ajungând până la etapa pe municipiu unde am obținut o mențiune, lucru care pentru mine a fost mulțumitor, întrucât perspectiva pregătirii pentru faza națională a olimpiadei era ușor terifiantă. De asemenea, chimia și fizica mi-au plăcut și mi s-au părut foarte interesante. Totul s-a schimbat, însă, odată cu intrarea la liceul „Ion Creangă”. Nu credeam că voi ajunge să studiez la acest liceu atunci când l-am trecut pe listă, dar cred că Universul a conceput un plan diferit pentru mine, care s-a dovedit a fi mult mai bun. Îmi place foarte mult acest liceu și nu cred că m-aș fi potrivit în altul, însă profilul, pentru mult timp, nu mi s-a părut potrivit și, până acum câteva săptămâni, chiar m-am muștrat pentru faptul că nu l-am schimbat atunci când am avut ocazia. Totuși, tot răul a fost spre bine și cred că am luat decizia corectă, însă în toată perioada în care m-am pregătit pentru medicină, aceasta a părut să fie o mare greșeală. Motivul ar fi diferența de cunoștințe acumulate la aceste două materii mențio-

nate anterior, în ultimii doi ani. Din octombrie am început meditațiile la chimie, urmate de cele la biologie și eram extrem de entuziasmată de această nouă etapă din viața mea; simțeam nevoia să învăț cât mai mult, chiar dacă aveam mici îndoieli legate de toată ideea de medicină. Anumite lucruri legate de aceasta nu mi se păreau că mi se potrivesc: poate că aveam empatia, puterea de învățare, voința și câteva cunoștințe, dar nu și sângele rece de care are nevoie un doctor sau o idee asupra a ceea ce înseamnă să fii doctor. În teorie, totul părea că se potrivește, însă când vine vorba de practică, nu mă puteam imagina 100% practicând această meserie...Acest lucru m-a făcut să-mi pun primele semne de întrebare, declanșând starea mea depresivă.

Luna noiembrie a fost cea care pentru mine a deschis o nouă ușă, pe care am intrat și care s-a închis în spatele meu pentru următoarele aproape șase luni. Pot descrie aceste șase luni ca o cameră rece, în jurul căreia ploua constant și în care nu poți să întâlnești nicio bucurie: parcă e dinamica, energia camerei care te oprește din a vedea lucrurile frumoase din jurul tău. Acest lucru s-a întâmplat treptat. Neînțelegerea sentimentelor mele și neînțelegerea pe care o arătau părinții mei față de sentimente mele, m-au adus aici. În realitate, perseverența mea de a învăța era motivată de materialismul de care încerc să mă dezic, de nevoia de a avea un scop sau o activitate pe lângă liceu, de siguranța unui viitor stabil și de dorința de a îndeplini dorința părinților mei care, vrând-nevrând, puneau o presiune constantă asupra mea. Lucrurile acestea au început cu adevărat să nu mai aibă o însemnătate așa de mare pentru mine când în „Școala Altfel” am asistat la mai multe activități de orientare în care anumite facultăți, precum SNSPA-ul și Universitatea de Sociologie ne-au fost prezentate. Am realizat că mi-ar plăcea să lucrez în domeniul publicității și al psihologiei. Cea din urma a reprezentat pentru mine profesia de vis încă din școala generală, însă acest vis al meu a fost rapid distrus cu argumentul „Cum poți să te întreții ca psiholog?”. Aparent, atât a fost suficient pentru mine pentru a renunța, dar, după această perioadă dificilă prin care am trecut, am înțeles că nu trebuie să mai dau ascultare lucrurilor pe care oamenii le spun, și care, de fapt, erau eronate, și să îmi îndrept și îmi direcționez atenția asupra lucrurilor care mă fac fericită.

Probabil că nu aș fi considerat aceste opțiuni ca fiind valabile – publicitatea și psihologia -, dacă doamna dirigintă nu mi-ar fi deschis ochii. Acele semne care ne ghidează pe ascuns pot fi niște gesturi mici, precum acordarea unor diplome simbolice la sfârșit de an școlar, în care ne sunt evidențiate calități, cum ar fi diploma pentru „Cele mai creative eseuri” sau diploma pentru „Cel mai priceput elev la psihologie”. Pot spune că aceste două diplome primite în clasa a noua și a zecea mi-au adus aminte de latura mea creativă, pe care o ignorasem în favoarea învățatului și a altor ocupații – obișnuiam să scriu tot felul de povești și povestioare și iubeam acest lucru - și de plăcerea pe care o resimțeam în orele de psihologie, care, chiar dacă mi-au pus ceva probleme, mi se păreau cele mai interesante și învățam cu drag pentru ele. E ciudat cum uităm de existența unor laturi relevante ale personalității noastre și ne amintim de ele doar când altcineva le zărește în noi.

Simplul fapt că am descoperit alte opțiuni care mi s-ar putea potrivi pe lângă medicină

m-a făcut să pun la îndoială motivațiile mele pentru alegerea drumului pe care-l străbăteam cu atâta perseverență și care, în același timp, mă făcea atât de nefericită. Nefericirea mea provenea chiar de la acest sentiment lăuntric, că ceea ce fac nu este bine pentru mine și ignorarea lui îngreuna situația.

Faptul că am continuat să trec cu vederea starea în care mă aflam pentru mai mult timp, chiar dacă puneam la îndoială constant sensul pregătirii pentru medicină, m-a adus treptat spre momentul declinului meu. Învățatul consecvent pentru medicină și liceu, responsabilitățile casei pe care le aveam ca soră mai mare, libertatea care-mi fusese furată aproape în întregime de când a început pandemia, au adus niște nori și mai negri asupra stării mele psihice, însă nimic nu se compara cu zidul de care mă loveam atunci când încercam să le spun părinților mei că nu credeam ca eu îmi doresc să-mi continui studiile în domeniul Medicinii. În ajunul Crăciunului am avut meditații la biologie; pe douăzeci și șase decembrie am avut din nou meditații la biologie, deci se poate înțelege care a fost activitatea mea în ziua de Crăciun. Ideea de a învăța atunci m-a deranjat, însă lecțiile pe care până la miezul nopții am reușit să le parcurg, până la capăt, cu ajutorul tatălui meu, m-au bucurat și mi-au adus cumva un fel de împlinire: a fost aspectul care mi-a făcut Crăciunul o zi specială, nu cadourile, bradul sau masa în familie, ci învățatul la biologie. Dacă până atunci simțisem că îmi place biologia, dar nu era suficient, cumva, ca să mă motiveze să pot să dau tot ce am mai bun pentru a intra la Davila, din seara de Crăciun am început să pun la îndoială tot ce simțisem până atunci.

Pentru mine este foarte important să îmi placă ceea ce fac pentru a putea da tot ce am mai bun, ca într-un final să fiu mulțumită de rezultat. Pregătirea pentru medicină nu intra în această categorie și asta umbrea totul, iar faptul că biologia părea să-mi aducă ceva din acest gen de fericire, a introdus un alt tip de confuzie în schema întregii situații. Era ca și cum citeam o carte în japoneză, pe care o înțelegeam parțial, știind doar cauzele acțiunii, dar nu și restul poveștii și cursul evoluției personajelor. Am devenit o fire irascibilă, fiecare gând al meu învărtindu-se în jurul sentimentelor de neînțelegere de sine, nesiguranță și dezgust față de întreaga situație și incapacitatea mea de a mă înțelege: mă gândeam frecvent că dacă nu pot să mă înțeleg pe mine însămi, cum ar putea părinții mei să mă înțeleagă? Simțeam că dezlegarea problemei mele stă în acceptarea părinților mei a faptului că eu nu voi merge la medicină, lucru pe care nici eu nu-l acceptasem în totalitate; până la urmă, cât de ușor poate fi să-ți modifice o idee cu care ai trăit mai toată viața ta?

În școală învățăm să analizăm o poezie foarte bine, dar nimeni nu ne învață cum să ne analizăm pe noi cu adevărat și cum să ne interpretăm gândurile, motivațiile, greșelile, modul de a acționa în anumite circumstanțe.

Oricât de mult vorbeam despre ce se întâmplă în viața mea, acea trezire la realitate pe care o așteptam ca să mă ghideze ca o busolă înspre drumul corect pe care trebuia să îl urmez, întârzia să apară. În lunile ianuarie și februarie, starea mea generală de spirit, interesul pentru anumite lucruri, care odinioară îmi făceau plăcere, au început să se dezintegreze pentru ca, în final, să dispară, lăsându-mă parcă într-o gaură din care nu mai

puteam să ies. Am constatat cu stupoare că eu eram cea care, neîncetat, continuam să sap tot mai adânc. Tot în acea perioadă am renunțat și la teatru, aceasta fiind singura activitate pe care o practicasem cu plăcere în ultimii doi ani și jumătate. Motivele acestei decizii au fost variate, lipsa de timp fiind, totuși, unul dintre principalele. Cumva, acest aspect a ușurat situația, eliberându-mi programul, dar mi-a întunecat și mai mult starea psihică.

Am continuat să învăț la chimie, unde începusem să nu mai înțeleg mare lucru după două săptămâni de vacanță, însă îmi era aproape imposibil să mai deschid manualul de biologie pentru a mai învăța ceva. La chimie începusem să lucrez între nouă și douăsprezece ore pe săptămână pentru a ajunge la un nivel de înțelegere adecvat, deși colegile mele de grup, care urmau amândouă specializarea matematică-informatică și studiau această materie la liceu, erau deja la nivelul de aprofundare. A devenit foarte greu să țin pasul și asta mă ambiționa și mai mult să lucrez, însă la biologie, unde reușeam să învăț lecția în timpul meditației, când profesorul nostru o explica, mi-a devenit imposibil să mai lucrez suplimentar. Era ca și cum o forță supranaturală mă oprea înainte de a pune mâna pe carte, în realitate aceasta fiind numai nevoia mea de a mă opri pentru că știam că nu este corect și sănătos pentru mine ceea ce fac. Aceasta a fost perioada în care eu am devenit foarte sigură că nu vreau să studiez medicina, dar părinții mei considerau de cuviință că ar trebui să continui cu pregătirea, pentru că aceste gânduri vor trece, fiind doar consecințe ale oboseții și ale sentimentului că sunt depășită de situație. Cu trei meditații de câte două ore fiecare pe săptămână, care urmau să se transforme în patru meditații, cărora probabil chiar nu le-aș mai fi făcut față, acest raționament ar fi fost corect. Problema era, de fapt, simpla înțelegere a faptului că nu îmi canalizam energia corespunzător. Era ca și cum aș fi avut simptomele pancreatitei la nivel psihologic.

Cu alte cuvinte, mă autodistruseam la nivel psihic. Știu acest lucru pentru că, într-un final, am ajuns să mă înțeleg, să-mi pun întrebările corecte și să găsesc „ușa” din acel perete ce mă oprea din a-mi analiza sentimentele, stările și emoțiile.

Ideea părinților mei, înrădăcinată adânc, de a face Medicina, la fel ca ei, a fost un impediment foarte mare în drumul înțelegerii de sine. Cred că pentru o bună perioadă de timp mi-am găsit scuze și motive pentru a accepta ideea de medicină, de a fi doctor, de a trata pe alții, tocmai pentru a nu trece peste dorința lor. Căderile mele nervoase frecvente erau puse pe seama lipsei de energie, a puterii de înțelegere a materiei, a frustrării și a obiceiului meu de a da înapoi „de fiecare dată când dau de greu”. Am suspectat în sinea mea pentru mult timp, că acesta este motivul pentru care nu vreau să fac medicina, dar mi-am dovedit singură că nu aceasta este misterioasa mea problemă. Tot atunci am realizat că nu faptul că îi fac pe alții fericiți mă face pe mine fericită și că acea trezire la realitate de fapt trebuie să fie un „Trezește-te la realitate!!!”. Nu aveam nevoie de nimic altceva decât de încredere în mine și de curaj pentru a rupe acest cerc vicios de gânduri nocive. Poate era un lucru evident, dar frica de reacția părinților, lipsa lor de suport, întrebarea obsedantă „Și acum ce fac cu viața mea?”, frica că nu o să mai am un scop, toate acestea m-au oprit din a vedea cifra care deschidea încuietura de la camera neagră în care mă aflam.

Momentul în care am zis „stop” pregătirii pentru facultate a fost cel mai fericit moment pentru mine, de la începerea pandemiei și până atunci: gata cu irascibilitatea, nervozitatea constantă, nevoia exagerată de somn, tristețea care nu mai trecea.... cititul și ieșitul afară, precum și alte activități pe care le preferam anterior, au devenit treptat din nou interesante pentru mine.

La început părinții mei nu au acceptat această decizie, deși nici nu m-au forțat să fac opusul: probabil observaseră supărarea pe care mi-o pricinuiseră medicina, însă sperau că este ceva trecător. Treptat, însă, mama mea a început să mă susțină (asta după multe discuții legate de viitor și de psihologie). Tatăl meu a acceptat și el situația, chiar dacă cu prima ocazie îmi aduce aminte de medicină și mă sfătuiește să-i mai dau o șansă. Am încercat să mă răzgândesc de mai multe ori, însă aceste gânduri zgârie suprafața sentimentelor mele, care acum sunt de neclintit: am luat decizia de a nu mă mai întoarce la medicină. Știu că psihologia este facultatea pe care îmi doresc să o urmez pentru a putea ajuta persoane care au experimentat lucruri asemănătoare cu cele cu care m-am confruntat și eu și nu numai: nu știu de alții, dar ideea că poți să afli poveștile atâtor tipologii diferite de persoane și poți să joci un rol episodic în ele (și totuși important), mi se pare fascinantă.

Nesiguranța viitorului încă mă sperie, deși știu că acum am suportul familiei mele. Privind retrospectiv, tot ce am avut de făcut a fost să îmi înțeleg sentimentele noi pe care le experimentasem recent, să ajung la capătul firului, să-mi dau seama de unde pornesc aceste emoții și să îmi îngădui să trec la fapte. A fost cel mai greu lucru pe care l-am făcut în șaptesprezece ani de viață, nu chiar cel mai greu pe care o să-l experimentez poate, în viitor, însă acum, uitându-mă în urmă, am realizat că am învățat niște lecții foarte importante: cum să mă înțeleg pe mine și sentimentele mele, faptul că fericirea mea nu depinde de bani, cum nu depinde nici de fericirea altora. Mi-am dat seama că trebuie să am curajul de a avea încredere în mine, pentru că după toți acești ani de încercări diverse, mi-am demonstrat că pot face tot ce-mi propun. Poate că șase luni pare a fi o perioadă scurtă de timp, însă mă bucur că am renunțat acum și nu am perseverat; mai târziu decizia ar fi fost mult mai dificil de luat, iar daunele, materiale și emoționale, mult mai mari.

Poate că o lecție general valabilă ar fi faptul că este necesar ca, din când în când, să încercăm să ne ascultăm și pe noi. Dacă putem să întrebăm alte persoane „Ce faci?”, „Cum te simți?” ar trebui să fie normal să putem să ne întrebăm și pe noi și să încercăm să căutăm un răspuns. Ne dăm seama în fiecare zi ce simțim, dacă suntem furioși, veseli, triști, obosiți, dar oare aceasta nu este doar suprafața sentimentelor noastre? Eu cred că ele merg ceva mai adânc de atât. Perspectiva acestei înțelegeri de sine nu ar trebui să fie înfricoșătoare pentru nimeni, deoarece oamenii consideră că alte lucruri precum banii, faima, serviciul, o nouă descoperire pe Marte, sunt mai importante decât pătrunderea în subconștientul nostru, măcar la un nivel superficial. Durează până reușim să facem acest lucru cu adevărat, însă, pentru asta avem timpul: ne păstrează experiențele undeva în acest spațiu pentru a ne putea întoarce la ele și a le analiza în profunzime.

În concluzie, cel mai înspăimântător lucru care ți se poate întâmpla este lipsa de cunoaștere și înțelegere proprie. Pe acestea le dobândim dacă ne răscolim trecutul, pe care ni-l scriem în prezent, într-un spațiu relativ sau absolut, într-o lume în care totul este mai „important” decât sănătatea noastră psihică. Fă-ți timp pentru toate; timpul nu se pierde niciodată, el rămâne și în urma ta și în fața ta!

Conservatorismul

Alexandra-Valentina Cristea

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Numeroase persoane folosesc termenul de „conservatorism”, dar nu toate îl utilizează într-o manieră corectă. În mod parțial eronat unii se gândesc la ceva sau cineva care refuză schimbarea cu orice preț sau se teme de schimbare. Părăsind zona supozițiilor, conservatorismul nu presupune o negare a nevoii de schimbare sau o teamă, ci pur și simplu o preferință a ceea ce este cunoscut, actual.

Seria de revolte sociale și politice radicale din Franța, ce au avut loc în perioada anilor 1789-1799, adunate sub denumirea de Revoluția Franceză, a reprezentat punctul zero al curentului conservator, fiind o reacție la această revoltă. Tocmai aceste răzvrătiri au dus la ideea de bază pe care s-a fondat conservatorismul, aceea că schimbarea, privită din perspectivă socială, ar trebui să se producă în mod natural, să fie caracterizată de prudență și cumpătate, deciziile fiind bine cântărite înainte de a fi luate, fără să fie grăbite sau să reprezinte un mijloc prin intermediul căruia să se atingă un scop care este în favoarea unui grup restrâns de oameni.

Până în prima jumătate a secolului al XIX-lea, conservatorismul se învârtea în jurul sferei religioase și al faptului că lumea, fiind creația lui Dumnezeu, a fost lăsată într-o ordine și o armonie ce trebuie prezervate ca atare. Nu se putea lua în calcul nicio schimbare adusă de om, dat fiind faptul că divinitatea este mai presus de ființa umană. Această ordine poate fi asemănată cu un frumos bibelou primit în dar. Orice modificare adusă acestui obiect i-ar putea altera frumusețea, așa că preferăm să nu ne asumăm niciun risc și să îl păstrăm intact. Tocmai această neasumare de riscuri este, din punctul meu de vedere, sursa multor probleme.

Schimbarea este, în mare măsură, inevitabilă, căci fiecare persoană în parte trece toate ideile și conceptele prin propriul spectru înainte de a le pune în aplicare. Dacă nu ne asumăm niciun risc, trăind în umbra temerii că ceea ce credem ar putea fi greșit, atunci nu putem avea pretenția ca lucrurile să decurgă așa cum ne dorim sau așa cum credem de cuviință. Presupunerea nu pot ține, în nicio circumstanță, locul realității. Darul previziunii ține strict de domeniul fantastic, neavând niciun amestec în ce se întâmplă. Cum poate un conducător să știe ce își dorește poporul pe care îl îndrumă dacă acesta nu depune efortul de a-și lua inima în dinți și de a spune? Acesta fie va fi ascultat și ideile lui vor fi luate în

considerare, fie va fi ignorat. Nu există certitudine în această privință, dar dacă nu riști, nu câștigi.

În ceea ce privește ființa umană, ideologia conservatoare o vede ca pe o ființă imperfectă a cărei temere dominantă este izolarea. Singurul lucru care o poate ține la distanță de această izolare este doar siguranța care poate fi găsită exclusiv în cadrul unei societăți tradiționale, cunoscute.

Într-o oarecare măsură, sunt de acord cu faptul că certitudinea și familiarul oferă siguranță, deoarece știi la ce să te aștepti și nu poți fi luat prin surprindere chiar atât de lesne. Sunt tipul de persoană care se teme uneori de necunoscut și de ceea ce are el rezervat pentru mine. Cu siguranță nu sunt singura. Asta nu mă împiedică să iau decizii pe moment sau să reacționez imediat. Totuși, dacă aș rămâne în colțul meu întunecat plin de familiaritate, dar și de lucruri și persoane cunoscute, cum aș putea oare să mă îndrept spre ceea ce îmi propun? Există un proverb care zice că „Dumnezeu îți dă, dar nu-ți bagă în traistă” și care reliefează perfect ce am încercat să arăt anterior.

Nu pot contraargumenta ideea că omul este imperfect și că nu există absolut nicio șansă ca el să atingă perfecțiunea, dar asta nu înseamnă că nu o pot nuanța. Ce rost ar mai avea experiența vieții dacă am fi cu toții perfecți? Care ar mai fi farmecul? Dacă ne-am naște înzestrați cu toate calitățile, nu ne-am mai putea bucura de satisfacția pe care ne-o aduce o reușită și nici nu am simți gustul amar lăsat în urmă de un eșec. Am fi străini de toate aceste simțăminte și, astfel, experiența ar deveni brusc incompletă. Toate evenimentele, plăcute sau mai puțin plăcute, cu care oamenii dau piept încă de la începutul veacurilor au un loc în modelarea caracterului și a atitudinii unei persoane. Lipsa evenimentelor neplăcute ar crea un dezechilibru dezastruos. Ceva trebuie să existe pentru a contrabalansa.

Greșeala este unul dintre lucrurile care alcătuiesc latura umană a ființelor, dar ceea ce ne deosebește de necuvântătoare este conștientizarea greșelii și încercarea de a o repara.

Conchizând, conservatorismul încearcă să înăbușe tendința fiecărui om de a lua decizii și de a-și pune amprenta pe lucrurile din jurul său, dar acest lucru este înnăscut și nu poate fi înlăturat cu una, cu două.

Suspendat în timp

Dragoș Lazăr

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

„Timpul este prea lent pentru cei care așteaptă, prea iute pentru cei care se tem, prea lung pentru cei care se plâng, prea scurt pentru cei care sărbătoresc, dar, pentru cei ce iubesc, timpul este o eternitate” afirmă Wiliam Shakespeare. Timpul trece fără voia noastră, însă felul în care alegem ca acesta să se scurgă depinde de fiecare, pentru că fiecare dintre noi este protagonist pe scena propriei vieți. Când vine vorba de trecut, cu toții ar trebui să conștientizăm faptul că acesta ne va urmări pe tot parcursul vieții și, în plus, nu se mai poate întoarce. Trecutul influențează indubitabil cursul efemerei noastre existențe și, tocmai din acest motiv, el poate avea o contribuție de o importanță nebănuită în ceea ce privește dezvoltarea personalității noastre.

Trecutul nu poate pieri, căci viitorul se va naște din el. Putem pune bazele viitorului doar prin asumarea faptelor și a trăirilor noastre anterioare, acestea având un rol vital în ceea ce privește luarea deciziilor. Tocmai experiența anterioară ne obligă să ne stabilim viitoare obiective pe care le considerăm realizabile. Astfel, noi înșine devenim subiectul propriilor eșecuri sau succese care ne așteaptă în viitor.

Cugetarea mult prea îndelungată asupra trecutului poate avea un efect neașteptat, anume cufundarea într-un abis infinit al gândurilor și al deciziilor anterioare. Acest lucru poate avea o influență negativă prin apariția melancoliei, element perturbator pentru armonia sufletului. De asemenea, nostalgia care apare din cauza neputințelor noastre încercări de a schimba sau de a retrăi propriul trecut afectează profund atât perceperea, cât și reflecția noastră asupra întâmplărilor care se profilează în prezent. Astfel, nostalgia reprezintă o încercare neîntreruptă de întoarcere în timp. Deși știm că acesta este ireversibil, ne luptăm cu disperare să putem retrăi măcar pentru câteva clipe stările și emoțiile pe care le evocăm iar și iar, din cauza naivei impresii că acestea vor reveni la un moment dat. Nostalgia te face să te simți frânt în mai multe bucăți. Deși în aparență trăiești prezentul, gândurile și amintirile care se creionează fac referire tot la acele vremuri demult apuse, vremuri pentru care ești dispus să jertfești orice pentru a le readuce în prezent. Astfel, viitorul nu va exista decât după ce va fi devenit trecut.

Faptul că trecutul are tendința de a se repeta ar trebui să ne silească să conștientizăm că de multe ori evitarea sau chiar ignorarea lui are un impact deosebit asupra viitorului. Cunoștințele dobândite îi obligă pe oameni să acționeze într-un anumit mod. Atât timp

cât trecutul îți provoacă sentimente neplăcute, iar viitorul, din cauza incertitudinii, te înspăimântă, prezentul nu îl poți cunoaște niciodată în întregime. Astfel, tot ceea ce te înconjoară este ceva abstract, de nedeslușit. Atașarea inexplicabilă de experiențele anterioare face schimbarea imposibilă, schimbare care, desi nu pare la prima vedere, poate reprezenta ceva deosebit de oportun.

Mentalități și comportamente ale românilor din perioada comunistă

Gabriela Voinea

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Din punctul meu de vedere, această perioadă a avut un impact atât pozitiv, cât și negativ asupra societății românești, manifestându-se prin crearea de noi obiceiuri, strategii și atitudini ale individului de rând. În cadrul acestui eseu mă voi raporta în special la perioada dintre anii 1965-1989, mai exact la epoca lui Nicolae Ceaușescu, liderul Partidului Comunist Român și președintele României de la acea vreme. Unele comportamente ale perioadei sunt prezente încă și în zilele noastre, dar originea și interpretarea lor este mult mai valoroasă pentru a înțelege modul de gândire al unui român născut după anii '60, cât și anumite reacții comune din societate.

În primul rând, aspectele negative cauzate de acest regim totalitar sunt legate de ideea că se muncea foarte mult pentru plățirea datoriei externe (aproximativ 10,2 milioane \$) și pentru transformarea României (Republica Socialistă România/R.S.R. atunci) dintr-un stat în curs de dezvoltare într-un stat dezvoltat. Prin urmare, s-a pus foarte mult accentul de forța de muncă, P.C.R.-ul neputând face nimic fără popor. Nu există popor, nu există o masă de oameni pe care o poți dirija! Astfel, au apărut expresii precum „Ce să-i faci, n-ai ce să-i faci”, „Actorii mor de foame”, „Dar ce o să zică lumea dacă...” sau „Timpul trece, leafa merge”. Fiecare expresie în sine ascunde o interpretare sau o dorință a românilor.

„Ce să-i faci, n-ai ce să-i faci” este o zicală tipic balcanică ce surprinde perfect lipsa motivației și sortirea individului spre nefericire. Aici se mai subliniază și că, deși omul are un talent aparte, un vis sau o strategie mult mai bună decât cea împământenită, acesta este sortit eșecului, conturându-se ideea că omul ar fi îndatorat deja cu altceva, subjugat la o gândire și la o putere de acțiune uniformă, plată, fără motivație și fără putere.

„Actorii mor de foame” este o altă zicală tipică poporului român ce vizează strict un anumit domeniu de activitate. Din aceasta înțelegem că cei care alegeau domeniul artistic (care era într-un curs mult mai rapid de dezvoltare decât economia țării) nu aveau parte de un venit stabil sau, oricum, nu unul mare, astfel nici de o reputație prea bună. În ciuda acesteia, au existat multe personalități care s-au afirmat într-un mod aparte precum Toma Caragiu, Jean Constatin, Octavian Cotescu, Sebastian Papaiani, Amza Pellea, Sergiu Nicolaescu și mulți alții, dar și personalități feminine precum Stela Popescu, Ioana Pavelescu,

Draga Olteanu Matei, Anna Széles, Angela Similea, Magda Barbu, Tamara Buciuceanu, iar lista poate continua. Motivul pentru care acest domeniu era atât de blamat este pentru că nu era considerată „o meserie adevărată”, munca propriu-zisă constând în strict muncă fizică pentru a returna ceva înapoi statului.

Un alt aspect negativ legat de profesie este influențarea sau alegerea forțată a profesiei unui tânăr. Principiul era că tânărul după ce termina liceul/profesionala, trebuie să încerce o admitere la facultate, dar nu la oricare facultate, ci la o facultate ce îl poate „scoate direct pe meserie”, ceea ce înseamna un loc de muncă asigurat. Aici se pune problema găsirii unei profesii respectate și importante ce ar fi putut, ulterior, să-i aducă o pensie sigură și mare. Consider că intervenția exterioră ar trebui să apară în momentul în care tânărul este indecis sau când acesta solicită un sfat, dar forțarea acestuia să facă o anumită meserie din cauza neîmplinirii profesionale a persoanei care face acest lucru, este o abordare total greșită. Această atitudine merge mână-n mână cu noțiunea de creștere a copilului, acesta fiind văzut ca o mică fabrică ce trebuie să producă mândrie părinților și care execută tot ce spune părintele, fiind, evident, fidel partidului. Abuzul asupra copilului era deja ceva obișnuit, chiar normal, unele practici menținându-se și astăzi.

„Dar ce o să zică lumea dacă...” este poate o expresie universală ce au auzit-o mii de generații. Aceste cuvinte au menirea de a fi argumentul suprem într-o conversație, fie că este între părinte și copil, soț și soție sau prieteni. Se creionează aici ideea că ceea ce ai vrea să faci, indiferent că este o idee genială, va fi 100% criticată de către ceilalți, fiind astfel o altă cărămidă adăugată blocului nemotivării. Această expresie era cu atât mai accentuată în mediul rural, deoarece acolo exista ideea de „a te face de rușine în fața satului”.

Toate aceste expresii și zicale din popor au ca element comun efectul demoralizant asupra românului, uniformizator, făcându-l să nu iasă în evidență și să aibă o viață de corvoadă, plină de greutate și de regrete ce nu sunt rezultatul unui eșec, ci al unei resemnări ce este încă și mai frustrantă. Bineînțeles, aceste comportamente au fost influențate foarte mult de strategia politica de atunci, un exemplu ce a afectat extrem de puternic societatea fiind din 1966 prin decretul 770 care interzicea avortul. Se dorea obținerea „omului nou” (copiii generației fiind ulterior numiți „decreței”), dar singurul lucru ce s-a obținut a fost decesul a cel puțin 10.000 de femei în urma avorturilor ilegale, doar conform statisticilor comuniste. Pentru creșterea demografică s-a obținut, astfel, un experiment social, acompaniat de o altă practică politică și anume introducerea conceptului de „mamă eroină”.

În al doilea rând, există totuși și aspecte pozitive din acea societate, precum adaptabilitatea românului, aprecierea lucrurilor mărunte și simple, bunătatea anumitor persoane și multe altele. Pentru plățirea datoriei externe, s-a redus semnificativ importul și consumul intern, tot ce se producea fiind exportat spre Occident. Astfel a fost introdusă practica „consumului pe cartelă” de unde deducem că atât alimentele, cât și celelalte produse se obțineau extrem de greu. „N-avem? Procurăm.” este o altă expresie din popor care susține caracterul abil al românului în a obține bunuri fără a fi silit la comiterea actului de furt (orice pedeapsă fiind extrem de dură). Neavând acces la prea multe servicii sau produse,

individul s-a adaptat la resursele avute la dispoziție pentru a-i oferi o copilărie frumoasă pruncului său, o educație cât mai bună cu putință, o viață cât mai frumoasă partenerului sau o bătrânețe ușoară părinților, cu cât mai puține lipsuri. Tot din sfera alimentară a mai apărut obiceiul între vecini a împrumutului unei „căni cu zahăr sau ulei”. De aici deducem disponibilitatea românului în a-i ajuta pe ceilalți, în a crea prietenii și în a aprecia gesturile mici.

O altă trăsătură ce este specifică poporului român este perfect redată prin atitudinea de „a face haz de necaz”; astfel se evidențiază caracterul optimist al oamenilor și umorul în situații critice, benefic pentru trecerea mai ușoară peste respectiva situație. Duminicile în care bărbații ieșeau în fața blocului pentru a repara câte ceva la legendara mașină Dacia 1300 sau Olcit erau un alt pretext pentru împărtășirea anumitor cunoștințe pe care fiecare le avea despre mecanică, pentru comentarea altor subiecte sau pentru pur și simpla socializare.

Securitatea pe vremea aceea avea un alt caracter față de cel de azi, oamenii mergând liniștiți pe stradă, rata criminalității sau a altor acte de violență fiind mult mai mică, iar oamenii erau mai liniștiți din acest punct de vedere. Defăimarea partidului era ceva mult mai grav decât un furt, fiind o dovadă evidentă a faptului că nu ești fidel ideologiei promovate. Dar, cum „românul tot român este”, seara în cârciumi, acasă sau la o masă cu rudele sau cu prietenii, critica îndreptată împotriva partidului și ironizarea acestuia erau ceva nelipsit de la șprițul clasic de Murfatlar sau a vinului din comerț care avea dată de expirare.

Dacă alegerea unei profesii era uneori, un subiect de contradicții, la polul opus se afla faptul că, fie dacă avea studii, fie că nu, toată lumea muncea. Cu studii superioare obțineai o poziție undeva într-un domeniu mai bun, iar cu doar câteva clase obțineai o poziție foarte slabă, de multe ori în mediul rural. Dar partea bună era că exista un loc de muncă asigurat, indiferent de studii (mai bun sau mai puțin bun) și îți se și oferea o locuință, ceea ce poate fi considerat un lucru bun. Concediile mult iubite pe litoralul românesc sau la munte erau un pretext bun pentru formarea unor noi amintiri, interacțiunea cu natura, tratamente medicale sau pur și simplu pentru detașarea temporală de munca zilnică.

Toate aceste mentalități și comportamente surprind perfect dorința românului de a avea o viață liniștită alături de familie și de prieteni, sănătos și cu voie bună, în ciuda sistemului dur și strict. Perioada dictaturii lui Nicolae Ceaușescu, deși a fost numită „epoca de aur”, a reprezentat ultimele momente de supraviețuire ale regimul comunist pe teritoriul României, perioada de până la trecerea lentă și confuză spre democrație, etapă ce a marcat copilăria, adolescența sau chiar întreaga viață a mai bine de jumătate din populația țării de astăzi. Unele comportamente, atitudini și mentalități încă mai sunt prezente mai mult sau mai puțin în societatea de astăzi, fapt ce avantajează sau dezavantajează viața fiecărei persoane în parte.

Prin urmare, această perioadă marcată de nenumărate modificări în societatea românească nu trebuie privită ca pe o nenorocire, ci ar trebui studiată pentru a descoperi atât

aspectele negative, cât și cele pozitive, pentru ca istoria să nu se mai repete. Românul, prin personalitatea sa glumeață, prietenoasă, harnică/muncitorească și descurcăreață, dacă a putut trece printr-o revoluție, poate trece prin orice.

Universul amintirilor mele

Alexandra-Maria Ghiba

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Stau singură între cei patru pereți monotoni ai camerei întunecate, de data aceasta chiar și fără baladele vechi pe care obișnuiam să le ascult. Singurul ecou pe care îl aud sunt șoaptele fantomelor trecutului ce mă doresc trează până în zori. Să fie oare trecutul așa înfricoșător pentru un adult cum este întunericul pentru un copil? Poate...dar știu cu siguranță că fără asumarea trecutului nu există prezent, iar fără cunoașterea acestuia nu există viitor.

Dintotdeauna m-a pasionat astronomia, faptul că uitându-mă la stele călătoresc mii de ani în trecut, astfel pierd noapte de noapte cu gândul la clipe ce nu se mai întorc și zburând printre amintiri, iar această noapte nu face excepție. Luna, stelele, norii, întunericul...toate sunt părți din mine. În cuvintele lui Marin Sorescu: „Sper să nu mi se refuze, Doamne/ Plăcerea de a citi în stele/ Măcar o dată pe săptămână/ După orarul afișat pe un nor.”

Întunericul este frântura din trecut ce acum stă închisă; tot ce nu îmi doresc să îmi amintesc, toate dezamăgirile, eșecurile, nopțile înecate în lacrimi de dor și amar, ce acum stau învăluite în ceață. Acestea împletesc abisul de sentimente de care mă tem, pe care doresc să le păstrez într-un cufăr abandonat, de care numai eu știu. Totuși, oricât de negre sunt aceste momente, sunt cele care scot cu adevărat în evidență lumina lunii și a stelelor.

Îmi îndrept ușor privirea către micile bijuterii ce împodobesc bolta cerească. Uitându-mă la stele pot să îmi amintesc totalitatea persoanelor ce au avut rolul de a mă forma și de a mă învăța diferite lecții. Unele încă strălucesc la fel de aprig, sunt o continuă sursă de energie și inspirație, altele au fost doar stele căzătoare pentru universul meu, mi-au luminat anumite momente, iar apoi au plecat, jucând doar un rol temporar.

Odată cu apariția lunii, astrul îndrăgostiților, întunericul pare mai dulce, mai ușor de suportat. Aș putea să o privesc la nesfârșit și să îi povestesc atât de multe...chiar dacă este vorba despre aceeași poveste de amor adolescentin, ce se repetă ca un disc de ficare dată când este pus pe vinil. Luna mi-a ascultat toate gândurile, știe cât de dragi mi-au fost acei ochi verzi, ce culori au prins visele mele și câte poezii eminesciene am citit cu gândul la el, dar și câte lacrimi au fost vărsate, câte nopți monotone au fost nedormite, alinându-mă doar cu versuri bacoviene și cu toate acestea răsare la fel de mândră la pervazul meu, știind că acesta nu este finalul. Poate am îndrăgit-o atât de mult, deoarece obișnuiam să o privim

de fiecare dată când ne duceam dorul, simțindu-ne mai apropiați, însă acum am rămas doar eu rătăcită, căutând veghe și înțelegere din partea ei, amețindu-mă printre vise și aspirații la ceva ce nu mai pot avea.

Deodată, niște umbre înfricoșătoare apar pe cer. Nori amenințători tulbură întregul cer, nereușind să mă mai concentrez pe stele, pe lună sau chiar pe întunericul infinit. Atâția nori...atâtea amintiri care mă macină, chiar dacă trecutul nu mai poate fi schimbat. Stau, mă gândesc și tot ce pot să fac este să trag aer adânc în piept, sperând că aceste gânduri vor rămâne parte din neant odată cu apariția soarelui, chiar dacă știu că fiecare seară îmi este destinată visării, iar aceste viziuni în trecut nu vor ezita să apară. Toate acele momente frumoase, toate zâmbetele, toate lacrimile de fericire stau închise acum sub forma unor momente ce nu se mai întorc, dar de care nu m-am bucurat suficient de mult, apărând astfel mireasma unui ușor regret. Ce naivă...îmi distrug prezentul făcându-mi griji pentru viitor și plâng amintindu-mi de trecut...

Uite! Prima rază a soarelui taie sfioasă perdeaua de întuneric ce a pus stăpânire atât peste oraș, cât și peste sentimentele mele în această seară, iar odată cu această apariție îmi pot șterge lacrimile și pot șopti cu speranță în ochi „Este un nou început!”. Indiferent de cât de lungă a fost noaptea, răsăritul este cel mai frumos moment de a lăsa totul în urmă și de a mă afunda în pastelul pictat de către culorile naturii pe văzduhul încă amorțit. Ce va urma? Nu știu...nimeni nu știe, dar aceasta este o întrebare pentru altă seară. Și totuși, ce control aș putea eu avea asupra viitorului? Niciunul. În același timp, mai pot schimba trecutul? Nu. Așa că prezentul este tot ce am, iar dacă un lucru este cert, este acela că regret anumite momente de care nu m-am bucurat la timpul potrivit, fapt ce nu se va mai întâmpla cu ziua de azi. Azi voi simți totul, voi zâmbi de fiecare dată când am ocazia, mă voi bucura de fragranța dulceagă a primăverii și voi admira tot ce mă înconjoară: florile, soarele, clădirile Micului Paris, oamenii, tot...

Trecutul este cu siguranță parte din noi, de aceea trebuie cunoscut, dar și asumat. Trăind în clipe ce nu se mai întorc și așteptând persoane ce au plecat nu are altă finalitate decât irosirea prezentului și condamnarea viitorului, iar fiecare om merită o nouă șansă la fericire odată cu răsăritul soarelui.

Trecutul, punte către prezent

Alexandra Cătălina Imbrea

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Alina Stârcea

Trecutul este una dintre cele mai importante lecții pe care le primim de la viață, este ceea ce putem numi „școala vieții”. Întâmplările pe care le trăim, fie ele bune sau rele, fac parte din viața noastră. O abordare bună asupra trecutului ne schimbă viziunea asupra vieții, însă, dacă nu ne acceptăm toate experiențele și nu putem trece peste regrete și tristețe, remușcărilor vor pune stăpânire pe noi și nu o să putem să ne trăim prezentul la capacitate maximă. Trecutul este unul din lucrurile care trebuie amintite și prețuite, dar nu trebuie reînviat și lăsat să ne conducă viața. Acesta este ca o punte către prezent deoarece, fără trecut, prezentul nostru nu ar mai fi fost la fel de plin de învățături folositoare pentru o decurgere mai bună a lucrurilor.

Adevărate exemple istorice sunt luptele dificile prin care au trecut feministe originale pentru ca noi, cele ce trăim în prezent, să beneficiem de toate drepturile câștigate. La rândul nostru, în prezent știm cum să acționăm mai bine în această situație. Un exemplu foarte important pentru feminismul românesc este începutul Primului Război Mondial când s-a făcut primul pas spre unificarea mișcării feministe politice prin înfăptuirea Uniunii Femeilor Române, la Brașov, în 1913, unde se vor asocia în deceniile următoare peste 100 de organizații de femei din întreaga Românie.

O personalitate marcantă în istoria feminismului românesc este Adela Xenopol. Aceasta a fost o scriitoare și una dintre cele mai consecvente apărătoare ale ideilor feminismului liberal românesc. Scrierile sale sunt destinate mamelor care și-au pierdut fiii pe front. Revista lunară „Dochia” avea ca scop „să apere, să susție și să cerceteze drepturile femeii”. Scriitoarea a dezvoltat adevărate dezbateri privind sensul feminismului. Înființează, în 1925, „Societatea Scriitoarelor” și va edita „Revista scriitoarei”, ale cărei coloane vor fi puse la dispoziția „manifestărilor cultural-artistice, care au ca scop sau efect geniul și talentul feminin”.

Un alt exemplu de personalitate importantă pentru feminismul românesc este Alexandrina Cantacuzino, aceasta fiind printre primele consilieri de femei, alese în capitală, acest lucru a fost posibil prin toată activitatea ca militant pentru femei (consultații gratuite juridice și medicale, adăposturi pentru femei abandonate, victime ale violenței, cursuri de calificare pentru fete).

Regina Maria este o altă personalitate remarcabilă a feminismului românesc care a demonstrat prin acțiunile sale caracterul său de luptătoare, înnobilit de bunătate și diplomatie. Aceasta a coordonat colaborarea cu Crucea Roșie, organizând spitale de campanie și strângere de fonduri pentru serviciul de ambulanță. Regina afirmă că „Fiecare țară are nevoie de o față. Deci, când vă adunați cu toții, pentru deliberări, vreau ca România să aibă o față. Sunt aici ca să fiu acea față, să fac România ceva mai personal decât statistici și hărți”.

Ecaterina Teodoroiu a fost supranumită „Eroina de la Târgu Jiu”, un adevărat simbol al patriotismului și al dedicării. Moartea ei pe frontul de luptă, în timpul Primului Război Mondial, realizează jertfa supremă. Aceasta, are un moment revelator în clipa în care află că fratele său a murit. Prin înrolarea sa în armată, mânăta de patriotism, dă dovadă de un curaj necontestabil în fața trupelor inamice, dar și în fața sistemului care nu o considera potrivită din cauza stigmatelor atribuite femeilor, cum că nu ar fi potrivite în luptă din cauza slăbiciunilor lor.

Toate aceste femei remarcabile au demonstrat de-a lungul anilor puterea, curajul și devotamentul de care sunt capabile. Ele au construit o adevărată moștenire femeilor din societatea contemporană românească.

De altfel, și literatura română propune imagini feminine puternice, precum Vitoria Lipan, din romanul „Baltagul” scris de Mihail Sadoveanu, supranumită „o femeie în țara bărbaților” (N. Manolescu). Aceasta, mânăta de dorul față de soțul său mort, se aventurează pe drumurile de munte, asemenea bărbaților, în acea perioadă și reproduce drumul mortuar. În ciuda tiparelor produse de societate, Vitoria reușește să demonstreze că și femeile sunt egale bărbaților, iar sentimentele, care erau considerate o slăbiciune a femeilor, devin adevărata sa forță, căpătând rolul de „cap al familiei”. În cartea de critică literară „Istoria literaturii române de la origini până în prezent” G. Călinescu o definește și ca un Hamlet feminin: „Vitoria e un Hamlet feminin, care bănuiește cu metodă, cercetează cu disimulație, pune la cale reprezentațiuni trădătoare și, când dovada s-a făcut, dă drumul răzbunării”.

Ion Luca Caragiale construiește o altă tipologie feminină puternică, evidentă în opera „O scrisoare pierdută”. Zoe Trahanache, „Doamna teatrului lui Caragiale”, după cum afirmă George Călinescu, este un bun conducător, aceasta fiind în spatele partidului condus de soțul său. Încă de la început, autorul atrage atenția asupra caracterului său de păpușar adevărat, care stăpânește arta disimulării, deoarece, pe prima pagină când sunt prezentate personajele, se insinuează triumful conjugal și faptul că aceasta îl controlează din umbră. În dreptul său este scris „soția celui de sus”, iar pe poziția de sus se regăsește Tipătescu, concubinul acesteia. Tot cel din urmă o încurajează de nenumărate ori „fi bărbat Zoe”, deși este clar că aceasta se află în poziția de conducător.

Deși de-a lungul timpului s-a considerat că bărbații sunt mijloc de avansare în clasa socială, prin nuvela „Alexandru Lăpușneanul” scrisă de Costache Negruzzi se evidențiază o inversare a acestui stereotip. Domnitorul se căsătorește strategic cu doamna Ruxanda

pentru a câștiga simpatia poporului. Doamna era nepoata lui Ștefan cel Mare, domnitor foarte îndrăgit de Țara Moldovei, iar Alexandru Lăpușneanul consideră ca acesta ar putea fi o influență puternică față de supușii săi.

Acestea sunt câteva dintre imaginile feminine puternice create de literatura română, care ne demonstrează în fiecare zi curajul de care au dat dovadă femeile de-a lungul istoriei și ne pasează și nouă această luptă în evoluția statutului feminin, căci, din păcate, după cum afirmă Virginia Wolf „În cea mai mare parte a istoriei anonimul a fost femeie”, iar Emma Watson conchide surprinzând adevăratul principiu feminist. În concluzie, feminismul, prin definiție este credința că bărbații și femeile ar trebui să aibă drepturi și șanse egale. Este teoria egalității politice, economice și sociale a sexelor.

Puntea dintre credință și știință

Ingrid Ipate

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Patrick Danilevici

Auzeam plânsete din camera nepoatei mele. Părinții acesteia erau plecați la serviciu, iar ea abia se întorsese de la școală. Pregăteam mâncarea când am auzit ușa de la intrare și am zărit o pe Alma cum a fugit pe scari spre camera ei și a trantit ușa după ea. Câteva clipe mai târziu suspinele și bocetele ei au ajuns la urechile mele. Am urcat scările grăbită ca să aflu ce s-a întâmplat. Aflată în fața ușii ei am bătut ușor la ușă și am zis:

- Alma, pot să intru? Am ceva pentru tine.
- Buni Mei? Tu... ești? spuse fetița bocind ușor.
- Da scumpo, eu sunt. Pot intra?
- Da.

Deschid ușa ușor și o văd pe Alma în pat, îmbrăcată în uniformă ei cu fustă neagră și cămașa albă. Părul ei de culoarea soarelui îi venea în față acoperindu-i fața roșie și udă de lacrimi amare. Mă așez pe marginea patului și scot din buzunar o bomboană pe care i o dau. În timp ce mănca bomboana și se mai liniștea, am rugat-o să îmi spună de ce plângea. După câteva momente de liniște și ezitare aceasta mi-a spus că sunt niște colegi care o hărțuiesc pentru că ea nu crede nici în Dumnezeu, dar nici în teoria că noi am fi evoluți din maimuțe. Mi am da seama că ezita pentru că ar fi crezut că așa fi putut-o certa pentru că nu are nicio credință. Atunci un chicotit ușor vesel, dar totuși trist a ieșit din gura mea:

- De ce râzi buni Mei? spuse Alma curioasă.
- Mi-ai amintit de o veche prietenă... care din păcate acum e doar oale și ulcele. Ți-ar plăcea să auzi o poveste?
- Ce tip de poveste?
- Una despre cea mai bună prietenă a mea, care a căutat adevărul despre lumea noastră.
- Adevărul?
- Da!
- Vreau să aud povestea, vreau și eu să știu adevărul...

Mi-am dres ușor vocea și am început povestea celei mai bune prietene a mea, Ira. Începând cu descrierea ei. O femeie puternică, inteligentă și mai curioasă decât o pisică, care urma să pornească pe un drum lung și anevoios. După ani de studii, și a început călătoria

devenind un om de știință, scopul ei fiind să afle dacă teoria că am fi evoluți din maimuțe este validă sau nu. După încă 4 ani de când ajunsese un om de știință cunoscut și-a confirmat că teoria era plauzibilă și era susținută în picioare datorită multor dovezi științifice și experimente făcute cu ani în urmă. Când credea că drumul ei ajunsese la final și că aflase ceea ce căuta, i-a ieșit în cale o fată de 14 ani.

Acea fată dintr-un sat mic fusese acuzată de vrăjitorie de un preot, care chiar și în vremurile acelea, zicea că deținerea unor simple obiecte considerate ale Necuratului, merita să fie executată. Ira a știut că trebuia să ajute fata aceea, așa că intervenise în diferite moduri și se asigurase că acelui preot îi va fi interzis să mai fie numit preot vreodată.

Aflase că fata aceea nu mai avea părinți așa că a luat-o la ea acasă și i-a oferit mâncare, apă și un pat. Fetița curioasă o privea pe Ira cum studia, dar nu credea în teoriile bazate pe știință.

De multe ori încercase Ira să o convingă pe fetiță că adevărul despre lume era acela care a fost dovedit prin munca oamenilor de știință, dar nu a reușit niciodată așa că își stabilise să încerce iar și iar până ce o convinge, pentru că și-ar fi dorit tare mult o persoana căreia să îi lase moștenire cunștiințel ei.

Într-o zi obișnuită, în care Ira continua să aducă tot felul de argumente pentru a convinge pe fată, copila i-a spus „Adevărul de care îmi vorbești nu are cum să fie cel real și acum ați pot dovedi asta”. Ira rămăsese uimită și nu înțelegea ce o făcea pe fetiță să creadă că ar putea să doboare ceea ce ea a aflat în toți acei ani de studiu. Copila a atins-o pe umăr șoptind „Îți împrumut ochii mei!”. În clipa următoare Ira vedea totul diferit, vedea oameni ca pe niște culori, vedea în cameră monștrii cu coarne și persoane cu aripi precum niște îngeri. Ira tremura, simțea că tot ce făcuse până atunci fusese degeaba. Când fata i-a dat drumul totul a revenit la normal, dar Ira rămăsese înțepenită.

Câteva ore mai târziu își revenise și a început să îi pună multe întrebări copilei care o privea. Așa a aflat de ce fusese prinsă de acel preot și că a reușit să facă asta doar un an mai târziu pentru că trebuia multă muncă pentru a-și deschide ochiul divin. Ira se simțea prinsă la mijloc între ceea ce văzuse cu ochii ei și ceea ce studiase toți anii aceia.

Urmase un an în care nu mai ieșise din casă de loc și tot ce făcea era să caute adevărul în locul greșit. Cerând ajutorul fetei pentru a vedea și compara vietățile pe care le vedea cu îngerii și demonii descriși de Biblie și căutând în cărți despre Teoria lui Darwin.

După un an și-a dat seama că știința și credința se află în conflict de multă vreme și totuși acestea coexistă, „De ce?”, se întrebese de multe ori. Răspunsul era, că lumea era infinită, dincolo de înțelegerea oamenilor, așa că omul a creat o lume în care să trăiască și astfel a căutat o explicație mereu în tot ceea ce nu înțelegea. Un singur lucru îl aveau în comun cele două, amândouă erau metode de a explica lumea, dar dincolo de ele sigur mai existau și alte explicații...

— Dar Buni Mei, atunci ce adevăr a aflat? Pentru că mi se pare că nu a ajuns la nicio concluzie, zise Alma întrerupându-mi povestea.

— E adevărat că nu a reușit să afle adevărul despre lumea în care trăim, dar a aflat un

lucru.

— Ce anume?

— Că lumea este infinită, adevărul nu este ceva ce un om o să afle, deoarece creierul uman nu este capabil să înțeleagă unele lucruri, așa că oamenii au creat o lume, în care conviețuiesc diferite lumi. Că ești un om de știință, că ești un preot, că ești un criminal, un filozof sau un copil al străzii, tu trăiești într-o lume complet diferită de ceilalți, dar toți trăiți pe aceeași planetă condusă de regulile unei singuri lumi.

— Uauuu.. nu e cam profund?

— Este...din păcate nu mulți vor înțelege, dar e important ca măcar o persoană să știe ca să poată da mai departe această moștenire.

— Și ce s-a întâmplat cu Ira?

— A încercat până în ultima ei clipă de viață ca să își lase moștenirea celei mai apropiate persoane de ea.

— Cine?

— Fetița pe care o salvase și care o făcuse să-și deschidă ochii.

— Ce frumos.

— Deci să nu uiți ce ți-am zis, pentru că este cea mai de preț comoară pe care o poți deține. Și nu lua în seamă persoanele care te critică, pentru că tu ești tu și nu trebuie să te lași tulburată de persoanele care îți vor răul. Da?

— Da.

— Bine, păi acum trebuie să merg să văd ce face mâncarea de pe foc. Să cobori la masă după ce te schimbi, zic eu în timp ce mă ridic și merg spre ușă ca să ies din camera.

— Bine Buni Mei.

Apăs clanța și mai deschid o dată ușa care m-a condus spre o amintire din trecut.

— A, Buni Mei, așteptă!

— Ce s-a întâmplat, Alma? spun înainte de a închide ușa.

— Cum se numea fetița din poveste? Cea care a ajutat-o pe Ira?

— Cum se numea? Hmm, zic cu un zâmbet melancolic pe față...Se numea Mei, spun și ies de tot din cameră închizând ușa după mine.

Continuum

Atiseea–Gabriela Leuștean

Colegiul Romano–Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Alina Stârcea

Contextul temporal al omenirii este legat de trei concepte de bază: trecut, prezent și viitor. Însă trecutul are un anume defect originar: deși a trecut, influențează prezentul și adeseori dictează viitorul. Cu toate acestea, el nu mai poate fi modificat.

Diferențele dintre viața de ieri și cea de azi sunt mari, dar, în același timp, unele fenomene și tradiții trecute sunt păstrate până în prezent, sub alte forme. Iubirile dintre prinți și prințese sunt acum idealul unei relații moderne. Luptele sociale, abuzul și răutatea din trecut, în ziua de azi se regăsesc mai ales sub formă de „bully-ing”. Perioadele întunecate din trecut, precum cea a războaielor, ne reamintesc astăzi cât de importantă este respectarea unor limite, iubirea și pacea. Legende și miturile sunt baza tuturor superstițiilor pe care cei mai mulți dintre noi le respectă, iar dansuri, cântece și povești încă se păstrează din cele mai vechi timpuri. Multe dintre evenimentele trecutului le auzim, la școală, la televizor, de la părinți, bunici sau alte rude. Totuși, tot ce trebuie să aflăm despre trecut se regăsește cu ușurință în cărți. Pornind de la cărți, continuând cu evenimente naționale sau chiar personale, ne sunt reamintite frecvent valori ale trecutului ce sunt sau nu păstrate în prezent și care poate vor continua să existe în viitor.

Trecutul este de fapt elementul care ne va ghida o viață întregă. Fie că vorbim despre evenimente istorice, sau lucruri mărunte (povești de familie), vom purta cu noi povara unor lucruri pe care nu le știm sau nu le înțelegem. Pe chipurile noastre se află trăsăturile unor „fantomе”, iar în noi, ascuns pe undeva, se află tot ce au lăsat strămoșii noștri în urmă. Deschideri spre trecut pot fi și micile crăpături din subconștient, prin care evadează, spre un prezent complex, amintiri (sau doar iluzii) a ceva ce am fost sau ne-am dori să fi fost.

Lumea este de altfel într-o continuă evoluție, iar trecutul este singura dovadă a acesteia. Ne regăsim rădăcinile în mituri, fie ele grecești, nordice sau chiar românești, cunoscute sau mai puțin cunoscute. De exemplu, în cultura noastră observăm mitul ielelor care vorbește despre niște fecioare magice și fascinante ce fac din om, neom. Ele cumulează atributele nimfelor, naiadelor, driadelor, uneori chiar și a sirenelor, deci au un caracter negativ, asociat adesea cu pierderea minților. Opusul ielelor, sunt sânzienele, ele reprezentând niște zâne bune, manifestându-se prin apariția florilor de obicei. Conform lui Mircea Eliade, Sânzienele provin dintr-un cult roman, raportat la zeița Diana. Mitul Luceafărului este de asemenea foarte cunoscut. În folclorul românesc luceafărul este asociat

cu demonii, dar face aluzie și la Hyperion, titanul din mitologia greacă. Pornind de la acest mit, Mihai Eminescu s-a inspirat și a creat ce pare a fi una dintre cele mai frumoase opere românești. Remarcăm deci, că din aceste povești fantastice s-au născut opere și idei care există și în cadrul prezentului. În același timp, deși anumite caracteristici ale vieții trecute sunt păstrate, viziunea asupra lumii, în trecut, era complet diferită. Pornind de la relațiile interumane, continuând cu tradiții și obiceiuri, și terminând cu simplul nostru fel de a fi, ne aflăm într-o continuă schimbare. Ideologiile strămoșilor noștri sunt complet diferite de ale noastre, precum și problemele sau modul de viață.

Această schimbare constantă din viața noastră ne ia uneori prin surprindere (privind la situația pandemică din prezent). Cu toate acestea, privind spre trecut, remarcăm cum acesta se ancorează în experiența noastră personală. Reluând deci o idee subliniată mai sus, poveștile de dragoste din trecut, sunt până în prezent un exemplu sau un anti-exemplu pentru relațiile moderne. Prin acestea, putem înțelege cum ar trebui să fie și să arate dragostea adevărată, dar și cum să evităm anumite greșeli. În cartea „Mândrie și prejudecată” scrisă de Jane Austen, de exemplu, remarcăm o dragoste ideală care persistă în ciuda diferențelor ce îi fac pe protagoniști să fie incompatibili și al cărei final este unul...de vis (genul de poveste de care orice fată, inclusiv eu, speră să aibă parte), față de romanul lui Lev Tolstoi, „Anna Karenina” în care dragostea nu este destul de puternică și destul de bine ancorată în realitatea acelor vremuri pentru a avea un final fericit.

Cărțile, ce par a fi singurele capsule capabile să capteze în întregime esența trecutului, nu surprind totuși doar povești de dragoste... Războaiele sunt părți ale istoriei pe care niciun adolescent din prezent nu le cunoaște foarte bine. Totuși, prin jurnale din timpul războiului și prin cărți ce povestesc despre astfel de întâmplări, putem înțelege cu adevărat importanța păcii din prezent. Celebrul jurnal al Annei Frank este poate exemplu perfect de capsulă temporală. Citind cartea, suntem duși către o lume a trecutului foarte dură și suficient de tristă încât să miște pe oricine. Povestea unei fete de 13 ani din timpul războiului este un factor care ne reamintește în prezent că trebuie să prețuim pacea și ne îndeamnă să fim mai buni cu cei din jur.

Totodată, privind spre lucrurile negative din viață, remarcăm că, din cele mai vechi timpuri, oamenii se izolează reciproc. Există dintotdeauna conflicte între persoanele din cadrul unui grup, unde cei mai buni oameni vor fi excluși. Răutatea și violența de pe vremuri s-a transmis și generațiilor din prezent, când un astfel de abuz este cunoscut sub numele de „bullying”. În prezent, se scriu constant articole, povești și cărți despre acest fapt. Romanul „Ca peștele în copac” reușește să surprindă acest fenomen, iar, în același timp, să prezinte modul în care o persoană se poate cunoaște pe sine și poate evolua, cu ajutorul potrivit. E bine să urmărim învățăturile pozitive care ne sunt redată și să încercăm să evităm răutățile (specifice de altfel, vârstei). Urmând și impunând un exemplu pozitiv, evităm regresarea spre trecut.

În concluzie, trecutul este un concept complex, poate chiar complicat de înțeles. Acesta surprinde foarte multe aspecte ce nu pot fi redată în doar câteva pagini. Trecutul

este format din amintiri, întâmplări, fapte care ar fi putut avea loc, povești care s-au spus, secrete care au rămas ascunse, cântece care s-au auzit cândva, dansuri care au răscolit pământul undeva, iubiri neîmpărtășite sau vise îndeplinite. Pentru mine, trecutul este un tărâm, parțial văzut, pe care îl explorez mereu pentru a-mi defini prezentul și pentru a-mi contura un viitor în acord cu conștiința și valorile mele.

Straturi culturale

Alexandru Neacșu

Colegiul Național „Octav Onicescu”

prof. coord. Mariana Bobirică

Cultura românească este unică în Europa, ea fiind un amestec făcut din cultura latină antică și culturile populațiilor germanice din Epoca Migrațiilor, la acest mix adăugându-se culturile europene vestice și cultura-origină, cultura dacică. Astfel, cultura românească este stratificată, fiecare strat adăugând mai multă unicitate culturii noastre.

Primul strat este cel fondator, cel dacic. Ei au adoptat, au transformat și adesea au îmbogățit cultura lor cu alte culturi, contopindu-le în creațiile lor tradiționale și devenind o civilizație unică.

Astfel, au existat raporturi între cultura daco-getică și cea celtică, intervenite în urma contactului direct în urma instalării celților pe teritoriul Daciei. Pătrunderea celților în spațiile daco-getice a avut loc în La Tène-ul vechi, ceea ce înseamnă secolul IV î.Hr.

Este incontestabil că în Europa secolului I î.Hr, în afara statului roman, celții și geto-dacii constituiau cele două popoare importante în spațiul european. Este de aceea firesc ca între cele două culturi să fie influențări reciproce. De aceea, când vorbim despre stadiul culturii geto-dacice, punctele de referire trebuie să le căutăm în cultura celtică. Aportul cercetărilor făcute, mai cu seamă în ultimele două decenii, la cunoașterea culturii geto-dacice, au spulberat impresia împărtășită de unii cercetători (străini sau români), după care cultura strămoșilor noștri n-ar fi decât o cultură celtică. Rolul pe care l-au jucat influențele celtice atât la formarea civilizației de tip La Tène geto-dacică, cât și pe vremea lui Burebista, nu poate fi pusă la îndoială, dar aceasta nu înseamnă o celtizare a culturii geto-dacice. Aceasta se dovedește a fi o cultură originală care, a preluat, pe lângă influențe celtice și multe bunuri din civilizația grecească, fie direct, fie prin intermediul tracilor, la care se adaugă cele romane și celelalte. Cultura tracilor reprezintă, într-o mare măsură, o copie a civilizației grecești, fără un aport propriu prea substanțial, la care, cu greu se poate sesiza și contribuția elementului autohton.

Concluzia este incontestabilă: deși geto-dacii au avut o cultură unică și a fost apreciată de istoricii greci, trebuie să luăm în considerare faptul că această cultură a preluat multe elemente din cultura greacă antică, deci este plauzibil să considerăm faptul că acei istorici apreciau acea cultură ca fiind superioară doar pentru că dacii au fost influențați de greci. Totuși, nu trebuie să uităm că fiecare cultură este unică, iar amestecul între cultura celtică

dominantă, cultura tracică recesivă și cultura greacă invadatoare a geto-dacilor este specială considerând faptul că ei vor fi singurul popor latinizat supraviețuitor în Europa de Est.

Astfel, al doilea strat cultural, în ordine cronologică, este cel latin. În 106, Traian a cucerit o parte din Dacia, astfel subjugându-i pe dacii din Transilvania, dar lăsându-i liberi pe geții din Muntenia, carpicii din Moldova, costobocii din Carpații nordici și dacii mari din regiunile unde acum este nord-vestul României. Cultura latină, astfel, a influențat foarte mult cultura noastră, limba noastră făcând parte din familia limbilor romanice. Romanii au influențat până și religia care urma să o adoptăm, noi adoptând religia creștină rapid datorită proximității noastre temporale de accesarea creștinismului la rang de religie de stat. În prezent, românii sunt creștini de rit ortodox datorită proximității lor în Epoca Medievală timpurie de Imperiul Bizantin. Stratul latin are o durată de sedimentare de 165 de ani, în 271 împăratul Aurelian părăsind provincia Dacia.

Următoarele straturi au o durată de sedimentare mai de scurtă durată, ele având loc în timpul migrațiilor germanice. Majoritatea controlau numai două sau trei dintre cele aproape zece regiuni istorice care formează acum România. În această perioadă, societatea și cultura au suferit schimbări fundamentale. Viața orașelor a încetat în Dacia odată cu retragerea romană, iar în Scythia Minor – cealaltă provincie romană de pe teritoriul actual al României – 400 de ani mai târziu.

Goții și gepizii est-germanici, care trăiau în comunități sedentare, au fost primii nou-veniți. Goții au dominat Moldova și Muntenia din anii 290, și părți din Transilvania după anii 330. Puterea lor s-a prăbușit sub atacurile hunilor nomazi din 376. Hunii controlau Europa răsăriteană și centrală după începutul secolului al V-lea, dar imperiul lor s-a dezintegrat în 454. Ulterior, în regiunile de la vest de Munții Carpați – Banat, Crișana și Transilvania – și Oltenia au fost dominate de gepizi. În decurs de un secol, ținuturile de la est de munți au devenit importante centre ale anților și sclavinilor. Hidronimele și toponimele de origine slavă demonstrează și o prezență singulară a slavilor timpurii în regiunile de la vest de Carpați.

Avarii nomazi i-au subjugat pe gepizi în 568 și au dominat Bazinul Panonic până în preajma anului 800. Bulgarii și-au fondat și ei un puternic imperiu în anii 670, cuprinzând Dobrogea și alte teritorii de-a lungul Dunării de Jos. Bulgaria a adoptat oficial creștinismul ortodox în 864. Un conflict armat între Bulgaria și maghiarii nomazi i-a forțat pe aceștia din urmă să se îndepărteze de stepele Pontice și a început cucerirea bazinului Panonic în jurul 895. Inviaza lor a dat naștere la cea mai timpurie atestare, înregistrată câteva secole mai târziu, în Gesta Hungarorum, a unui sistem politic condus de un duce român pe nume Gelou. Aceeași sursă menționează și prezența secuilor în Crișana în jurul anului 895. Primele referiri contemporane la români – care erau denumiți vlahi – în regiunile care formează astăzi România datează din secolele al XII-lea și al XIII-lea.

Banatul, Crișana și Transilvania au fost integrate în Regatul Ungariei în secolul al XI-lea. Aceste regiuni au fost supuse raidurilor de pradă ale pecenegilor și cumaniilor nomazi care dominau zona de șes de la est de munți. Monarhii maghiari au promovat imigrarea

coloniștilor din Europa de Vest în Transilvania de prin anii 1150. Urmașii acestor coloniști, cunoscuți sub numele de sași în secolul al XIII-lea, au primit privilegiile colective în 1224. Din cauza așezării sașilor în fostele lor teritorii, secuii s-au deplasat în cea mai estică zonă a regatului. Apariția imperiului mongol în stepele eurasiatice în primele decenii ale secolului al XIII-lea a avut efecte de durată asupra istoriei regiunii. Mongolii i-au subjugat pe cumani în 1230 și au distrus multe așezări de pe tot cuprinsul regatului Ungariei în 1241 și 1242, punând capăt Evului mediu timpuriu. Cu invazia mongolă, straturile culturale care au influențat cel mai mult România și limba română, adică stratul geto-dac, stratul latin și stratul slavo-germanic au devenit istorie și au intrat în fundalul istoriei, devenind fundamentele culturii noastre.

Următoarele trei culturi fac parte din straturi care deși nu au influențat limba și formarea poporului nostru, a schimbat mentalități, ele făcând un trio politic medieval care au condus regatele medievale Valahia, Ardealul și Moldova în diferite moduri, aceste forțe schimbându-se odată cu începerea dominației otomane în anul 1600.

Astfel, Marile Puteri vecine Țărilor Române, ele fiind Regatul Ungariei, Regatul Poloniei și Imperiul Otoman, au exercitat presiuni asupra domnitorilor români pentru a-și impune stăpânirea politică..

Din perspectiva maghiară, Țările Române se aflau între hotarele regatului, iar regele era obligat să recupereze ținuturile mărginașe ale regatului din mâna oricărui răzvrătit, să numească domnitori cărora să le confere însemnele puterii, iar domnitorii celor două țări aveau datoria de a jura credință și loialitate coroanei maghiare. Drepturile suzerane ale regelui maghiar se transmiteau ereditar, iar între acesta și domnitor se încheiau înțelegeri scrise ce trebuiau respectate. Domnitorul, ca vasal, era obligat să acorde sprijin militar regelui, prin trupe sau aprovizionarea oastei maghiare. Era obligat să acorde sfaturi regelui, să-l informeze de pericolele externe, să plătească dări, să depună omagiul personal și obediență (din secolul al XV-lea, se duceau delegații să depună omagiul în locul domnitorului). Regele trebuia să-și apere vasalul, sub forma unei intervenții militare, fie diplomatice, să-i asigure garda personală permanentă. Se încheiau alianțe antiotomane în anumite forme, de vasaliate. Dacă domnitorii nu recunoșteau suzeranitatea regilor maghiari erau catalogați ca necredincioși, trădători și răzvrătitori, erau acuzați de complot, de încălcarea credinței și regii considerau că aveau dreptul de-ai înlătura sau pedepsi. Maghiarii, cu cultura lor, au fost poarta noastră spre Occident, iar influența catolică s-a simțit cel mai mult în Ardeal.

Din perspectiva poloneză, vasalitatea Moldovei de exemplu, era recunoscută pe plan internațional prin depunerea omagiului la graniță de câte ori cerea suzeranul. Domnitorul român jură după rit răsăritean, deși regele polonez era catolic. Și boierii depuneau omagiu și semnau un act separat. Obligațiile domnitorului vasal erau sprijinul militar, să aducă sfat și să-l înștiințeze pe suzeran de pericolele externe, să plătească tribut și nu avea voie să-și schimbe suzeranul. Supușii moldoveni nu aveau drept de apel la scaunul de judecată al regelui, suzeranitatea nu era reflectată în titulatură, iar drapelul Moldovei

se află între însemnele heraldice ale regilor polonezi. Suzeranul polonez trebuia de asemenea să-și apere vasalul politic și militar. Polonezii, și mai târziu rușii, au introdus mai multe elemente din cultura slavă.

Din perspectiva otomanilor, Țările Române erau țări prietene. Condiția era plata unui tribut în funcție de valoarea estimativă a teritoriului țării (Moldova plătea un tribut mai mic decât Țară Românească, și ambele plăteau mai puțin decât alte state balcanice). În Țară Românească, s-a instituit practica investiturii, prin care se confirma alegerea domnitorului de către boieri, însă câteodată, turcii își impuneau propriul candidat. Printr-un act scris, se reglementau raporturile dintre Țările Române și Poartă, principala obligație a sultanului fiind sprijinul militar. Schimbarea tratatului permitea introducerea treptată a unor noi obligații, mai dure decât cele anterioare și treptat, creșterea gradului de dependență față de Imperiul Otoman. Din mai multe puncte de vedere, otomanii au fost cei care ne-au influențat cel mai mult, ei impunându-și suzeranitatea asupra teritoriului românesc. Astfel, această tranziție spre suzeranitate totală otomană se manifestă prin domniile fanariote de mai târziu, prin care se intercalează și războaiele ruso-austro-turce.

Perioada următoare, cea a secolului al XIX-lea, a fost una de tranziție spre un nou model de influență din partea straturilor culturale, cel al influenței economice. Această perioadă, începând cu Revolta lui Tudor Vladimirescu și terminându-se cu începutul Primului Război Mondial, a adus lumea occidentală, mai ales cea franceză, în prim-plan pe teritoriul viitoarei României. Dar Epoca de Aur a culturii românești început odată cu 1848 și revoluțiile de atunci care au izbucnit în toată Europa. Din această epocă au răsărit mari autori și oameni de știință cum ar fi Mihai Eminescu sau Victor Babeș.

După Epoca de Aur și, mai târziu, Marea Unire și cauza acesteia, Primul Război Mondial, straturile culturale care s-au depus nu au influențat mentalitatea poporului, dar au influențat situația socio-politico-economică în trei faze. Prima fază a constat din perioada interbelică și a celui de al Doilea Război Mondial, unde faimoasa formă fără fond a dominat datorită încercării României de a adopta sistemul liberal capitalist modern, eșecul acesta conducând România spre două dictaturi de dreapta, anume dictatura carlistă și cea legionaro-antonesciană. Această perioadă a fost un timp negru în istoria României, noi având chiar un parteneriat cu naștii lui Adolf Hitler. A doua fază a constat din epoca comunistă, împărțită în perioadele în care a condus Petru Groza, Gheorghe-Gheorghiu Dej și perioadele liberală și autoritară a regimului Ceaușescu. Această fază a dus la sovietizarea culturii și orientarea spre estul Europei, dar, în același timp, ducând și la o anumită independență economică și o mică stagnare culturală. A treia, și ultima fază, este cea contemporană, unde acum facem parte din UE și suntem din ce în ce mai influențați de țările vestice.

În concluzie, istoria culturală românească este una vastă, unică și cu multe straturi, de la cel mai vechi, cel geto-dac, la cel mai nou, adică influența țărilor din NATO și UE.

Anamneze

Sabina Nistor

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Alina Stârcea

prof. coord. Andreea-Isabella Tatoi

După definiția din dicționar, trecutul reprezintă „timpul care s-a scurs până în prezent”, prin această explicație înțelegând faptul că el cuprinde multitudinea de întâmplări, mai mult sau mai puțin favorabile, care au avut loc în timp și spațiu până în momentul actual. Concepția de „trecut” trimite imediat și la cea de „istorie”, mai exact la „știința care studiază evoluția societății umane de la apariția omului până în prezent”.

Se mai spune că trecutul este „fundația pe care este zidit viitorul”. Cu alte cuvinte, importanța cunoașterii trecutului, a istoriei, a evenimentelor petrecute până într-un anumit punct este incontestabilă la nivel personal, național, dar și universal, în marele joc al existenței. Trecutul trebuie cunoscut, pentru a-i evita greșelile, trebuie onorat, dar niciodată nu trebuie să devină un timp din care să nu mai putem ieși și nici nu trebuie schimbat pentru a ne facilita existența.

Există nenumărate amintiri personale uitate de timp care uneori și în anumite împrejurări se pot asemăna cu cele ale străbunilor, ale vieții demult apuse, și, deși exagerată în această instanță, legea biogenetică a lui Müller-Haeckel, cunoscută și ca legea biogenetică fundamentală sau teoria recapitulării, este o teorie care poate funcționa din anumite puncte de vedere; conform acesteia, ontogeneza (dezvoltarea individului) este o recapitulare rapidă a filogenezei (studiul istoriei sau dezvoltării unei specii animale sau vegetale de la formarea sa până în ziua de astăzi). ***Între istoria unui individ și istoria unui popor există foarte multe similitudini.***

Nașterea reprezintă primul prag pe care trebuie să-l avem în vedere. Se distinge faptul că, în calitate de ființe umane, nu ne putem aminti acest început, însă putem să ne imaginăm modul în care s-a întâmplat, precum și sentimentele ulterioare. Apariția unui popor, luată în ansamblu, nu este foarte diferită. Poporul român s-a format, prin urmare, ca orice popor romanic, din două elemente etnice fundamentale, și anume elementul autohton, daco-geții, „cei mai viteji și mai dreپți dintre traci” (Herodot), și elementul cuceritor, romanii, din sinteza cărora esența latină a ieșit învingătoare. Mai târziu un al treilea element etnic s-a alăturat, cel migrator (slavic), dar care nu a modificat aspectul romanic al acestui popor, precum și câteva influențe vechi lingvistice (influența maghiară, greacă veche, franceză, italiană ș.a.).

Limba la rândul ei poate fi considerată un organism viu, care se naște, crește, se dezvoltă și moare împreună cu poporul căruia i-a servit drept mijloc de comunicare. Limba unui popor face parte din individualitatea lui, la fel ca în cazul unei persoane.

O primă obligație extrem de importantă care vine la puțină vreme după naștere reprezintă acordarea unui nume. **Numele** este un termen care oferă o serie de informații și reprezintă una dintre componentele care determină identitatea unei persoane cu scopul principal de a forma o deosebire. Numele poartă conexiuni personale, culturale, familiale, istorice și profunde. În anumite cazuri părinții au deja în minte un nume înainte de naștere, însă această situație nu se regăsește aproape niciodată în cazul unei țări. Numele românilor vine fără îndoială din cuvântul latin, substantiv și adjectiv, „Romanus”, moștenit în limba română veche sub forma de „rumân”. Astfel, românii s-au numit pe sine înșiși „rumâni” până prin secolul al XVI-lea, de când este atestată, probabil sub influența umanismului, și forma de „român”.

Nimeni nu poate contesta implicația pe care o are **credința** în traiul de zi cu zi a unui om. Biserica a fost întotdeauna, sub orice formă a ei, încă din cele mai vechi timpuri, o componentă fundamentală a istoriei. În numele ei s-au dat războaie, s-au format cruciade, precum și Marea Schismă din 1054. Individul, ca și un popor, se identifică adesea prin credința lui.

Este un fenomen cunoscut faptul că în copilărie percepem faptele, problemele și acțiunile într-un sens mai mare și mai puternic decât pot părea prin ochii unei persoane mai în vârstă. Acest fel de întâmplări se schimbă cu timpul, însă trecutul rămâne întotdeauna intact. Un exemplu în acest sens poate fi felul în care cineva învață să **colaboreze**. Fără doar și poate, acest tip de acțiune, deși importantă, poate să se întâmple atât într-o situație favorabilă, cât și într-una complet opusă. În ambele instanțe cheia este acceptarea sa, precum și găsirea unor soluții în cadrul său. O problemă asemănătoare au avut-o și românii care s-au văzut nevoiți să colaboreze cu alte națiuni stabilite pe teritoriul țării noastre.

O altă provocare o presupune **luarea unor decizii** mai degrabă complexe. Încă din primii ani apare această problemă, iar cauza este, uneori, inabilitatea de a gândi cu câteva mutări înainte. În istoria României întâlnim mai multe situații în care diferite personalități au trecut prin această experiență, surprinderea fiindu-le, de obicei, de scurtă durată. Un caz cunoscut este evenimentul intitulat „Lupta de la Posada”, desfășurat într-o vale strâmtă și lungă ca o trecătoare: oastea ungară a fost atacată de cea română, plasată pe înălțimi, românii ieșind victorioși deoarece strategia nu le-a fost intuită de inamici.

Un aspect esențial în trecutul și, implicit, identitatea fiecărui individ și a fiecărei națiuni este **dobândirea independenței**. Senzația momentană este fără îndoială neplăcută în primă instanță din cauza temerilor și a îndoielilor. Toți tinerii își doresc să fie stăpâni proprii vieți. De multe ori istoria noastră a întâlnit asemenea lupte pentru dobândirea independenței. O reușită o are poporul român în data de 17 mai 1395, bătălia de la Rovine fiind una dintre cele mai importante lupte din istoria Țării Românești, iar Mircea cel Bătrân (1386-1418) fiind primul voievod român care a organizat apărarea țării

față de pericolul venit din sud.

După această etapă ajungem în punctul în care suntem puși în situația **rezolvării unor conflicte** sau probleme a căror natură nu ne privește în mod direct; totodată, în anumite situații chiar ne dorim acest lucru din pură prietenie, umanitate sau generozitate. În această tipologie din urmă se încadrează și Iancu de Hunedoara care apără Europa Centrală și de Vest, pe care Mahomed al II-lea, cuceritorul Constantinopolului, o amenința în 1453, turcii cucerind centrul și simbolul creștinismului de Răsărit, Constantinopolul. Iancu a strâns oștile la Belgrad și, cu circa 30000 de oameni din Ungaria, Polonia, Cehia, Germania etc., printre care se numărau și mulți români din Transilvania, a salvat Ungaria și Europa, i-a învins pe turci în vara anului 1456 și a devenit „erou al Creștinătății”. Papa Calixt al III-lea l-a numit „Atlet al lui Hristos” și a poruncit ca, în cinstea mării victorii a eroului său, zilnic, la amiază, în toate bisericile catolice să bată clopotele.

De multe ori, însă, în viață nu pot exista numai sentimente de recunoștință și camaraderie. Când ajungem la vârsta la care să realizăm diferențele mai mult sau mai puțin subtile dintre lucruri, după ce naivitatea începe să dispară, întâmpinăm și alt tip de emoții, iar una dintre ele este cea din urma unei **trădări**. În mod normal, această faptă se traduce drept „a înșela în mod voit încrederea cuiva” și nu ține de situațiile care-l conduc pe atacator la această acțiune. Vlad Țepeș nu avea cum să lupte pe față, în câmp deschis cu oastea uriașă a turcilor în iarna anilor 1461-1462, dar o hărțuiește și încearcă chiar să-l omoare pe Sultan. El speră la un ajutor de la regele Matia, dar acesta din urmă, influențat de zvonuri, îl arestează pe domn, acuzându-l de o presupusă trădare, și îl ține prizonier aproximativ 12 ani în Ungaria, după care îl trimite din nou pe tronul țării sale, în 1476, dar fără noroc pentru că domnește doar câteva luni.

Un alt sentiment negativ este cel al **dezamăgirii**. Copiii care se confruntă cu asemenea trăiri sunt incapabili să conștientizeze ceea ce li se întâmplă, dar, odată cu înaintarea în vârstă, sunt nevoiți să ia o decizie în această privință. Tot astfel, în războaiele sale, Ștefan cel Mare a cerut de multe ori ajutorul altor țări, însă nu l-a primit. În ciuda presiunilor otomane neîncetate și a sacrificiilor imense făcute de Moldova, Ștefan cel Mare nu a cedat să sere într-o mare alianță creștină, absolut necesară salvării țării sale și, prin ea, a întregii civilizații europene. Până la urmă, dezamăgit și fără sprijin, Ștefan s-a văzut în situația de a face pace cu turcii, a cedat în 1484 cele două importante cetăți de la Dunăre și Marea Neagră (Chilia și Cetatea Albă) și a început să plătească anual tribut.

În altă ordine de idei, în timpul tinereții nu toate conflictele, problemele sau obiectivele dorite se împlinesc din prima încercare. Uneori apare o situație pe termen lung care necesită mai multe eforturi și străduințe pentru a o pune în mișcare. Totul începe de la **o idee și devine aspirație**. Prin anul 1598, Mihai Viteazul s-a gândit, folosindu-se de alianța cu împăratul habsburgic, să aducă sub propria autoritate cele trei țări numite de umaniști „Dacia”. Ca urmare, în 1599, oastea Țării Românești, condusă de Mihai Viteazu, trece munții în Ardeal, pe valea Buzăului, și învinge oastea principelui local, lângă Sibiu. Domnul Țării Românești este proclamat și principe al Transilvaniei la Alba Iulia. În 1600,

aceeași oaste trece din nou munții, de data aceasta spre răsărit, și cuprinde în noul organism politic și Moldova. Astfel, la Iași, în vara anului 1600, Mihai Viteazu se intitula „domn al Țării Românești, al Ardealului și a toată Țara Moldovei”.

Alteori e nevoie doar de o **speranță**, așa cum a fost Revoluția de la 1848. La 24 ianuarie 1859, are loc în sfârșit „Mica Unire”.

Se dovedește, totodată, că încercările care nu reușesc din prima au totuși un rezultat, chiar dacă într-un viitor mai îndepărtat. Ajunși în acest punct, a renunța nu mai presupune o soluție și se **presupune finalizarea ideii** inițiale. După finalizarea Primului Război Mondial, „adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 1 decembrie 1918, decretează unirea celor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România [...]” (citată din „1918, la români”). Actul de la 1 decembrie, Minosto 18, a marcat finalul unui proces, desăvârșirea unității statale a românilor. Această dată a devenit sărbătoare națională nu fiindcă atunci s-au unit câteva provincii istorice cu România, ci fiindcă ea simbolizează capătul unui proces, a celui vis de-a cărui jale „ne-au răposat și moșii și părinții” (Octavian Goga).

Asemenea unei țări, și individul, odată unificat, ancorat în origini, se regăsește. O țară care nu-și cunoaște istoria este o țară fără origini, iar un om care nu-și cunoaște trecutul este un om fără identitate. Să evităm a redeveni captivii lui 1984.

Trecutul va rămâne viu

Maria Roxana Radu

Colegiul Național „Octav Onicescu”

prof. coord. Mariana Bobirică

În urma pașilor noștri vor rămâne neconținut urmele marcante ale evenimentelor istorice, precum insigna unui veteran de război, a cărui mândrie zace la infinit într-o insignă de aur. Astfel, deși au trecut aproximativ 100 de ani de la cele Două Războaie Mondiale, rămășițele lor sunt prezente și astăzi, punându-și amprenta asupra mentalității, cât și a mediului înconjurător. În acest sens, trăirile celor implicați au influențat viețile generațiilor viitoare, oferindu-le percepții mai ample asupra societății, dezvoltând temeri și griji legate de posibilitatea reluării unui nou conflict internațional.

Marii conducători ai lumii au abordat diferite subiecte politice și sociale, lăsând în urma lor cuvinte pe care, în formarea unei concluzii proprii legate de noi înșine, le putem prelua și adapta gândirii. În această ordine de idei, Iosif Vissarionovici Stalin, fost conducător politic sovietic, afirmă „Destin? Această noțiune este mistică, este nonsens”, ceea ce, surprinzător, ne direcționează asupra contruirii unei realități privitoare la formarea propriei identități, afirmarea și îndeplinirea, după propriile percepții și dorințe, a unei ființe unice, autentice și de neînlocuit. Urmându-ne scopul, pe care îl regăsim în noi înșine, dar și pe care îl adaptăm cerințelor evenimentelor din viețile noastre, vom reuși să atingem cel puțin unul din obiectivele propuse. De asemenea, Hitler este un exemplu însemnat al atingerii idealului, acțiunile lui reprezentând gradul de încredere și susținere a forțelor proprii, în baza cărora și-a demonstrat autenticitatea.

Trecutul său covârșitor a conceput aspirația către constituirea unei guvernări proprii, individualizându-se printr-o creație unică, a unui partid extremist, care conduce o societate unică, atât din punctul de vedere al gândirii, cât și al speciei umane.

Din experiența mea personală, consider că identificarea scopului și plăcerilor se face atât pe baza mentalității, cât și a trăirilor, în care implicarea persoanei în cauză este în mod direct, lăsându-și să își creeze anumite perspective asupra a ceea ce a văzut și a simțit, conturând, astfel, un caracter individual.

Totodată, destinul este creat de fiecare om, prin acțiunile și percepția din momentul respectiv. În acest sens, privitor la conștientizarea de moment a oamenilor politici, au avut loc nenumărate incidente, mai mult sau mai puțin dorite și așteptate, unele dintre ele având un puternic impact chiar și după mai multe decenii. Un exemplu definitoriu este accidentul nuclear de la Cernobîl. Acest dezastru este considerat ca fiind cel mai grav

accident din istoria energiei nucleare, din cauza căruia, radiațiile au un impact la fel de major și în zilele noastre. Cauzele ce stau la baza accidentului nedorit sunt în număr mare, câteva dintre ele avându-și nucleul în lupta pentru creșterea pe scara politică, ceea ce a însemnat asumarea în profunzime a consecințelor.

Încă sub influența bolșevicilor, dar și sub Războiul Rece, fără prea multă siguranță, reactorul 4 al centralei nucleare trebuia să fie supus unui test, la baza căruia era determinat timpul în care turbinele continuă alimentarea cu energie, în cazul unei pierderi a aportului de energie electrică, însă nerespectarea cerințelor și supunerea unei capacități mult prea mici au dus la explozie.

Mai mult, rolul credinței poate fi împărțit în mai multe ramuri. Una dintre acestea o reprezintă teama de ființa superioară și de eventualele ‘pedepse’ la care putem fi supuși, ca urmare a faptelor comise. Aici destinul și formarea lui după limite infinite este acaparat de constrângerea că putem avea deja „programată” o soartă, după placul unei ființe celeste atotputernice, care urmărește cum planul pe care l-a construit este pus în practică. În această ordine de idei, mulți conducători și chiar oameni de rând, au fost urmăriți de gândul că vor fi văzuți dacă vor face ceva rău, lăsând deoparte unele dorințe de realizare. Din această percepție, oamenii au renunțat la propriile vieți, în baza unei credințe, uitând de calitatea cea mai importantă, omenia, de gândirea rațională și de corectitudine, aspecte ce trebuiau să vină din sufletele lor, nu să fie ‘reguli’ ce își au existența doar în religie. În acest context, de-a lungul secolelor, pe lângă divinitatea superioară omului, au apărut diferiți gânditori și manipulatori, ajunși chiar în calitatea de rege/ conducător al unui stat, care și-au impus chiar și un cult al personalității.

Cultul personalității este întâlnit chiar și în regimul comunist, fiind o caracteristică definitorie a regimurilor totalitare. Astfel, atât Stalin, cât și Mao Zedong impun această manifestare statelor comuniste. Acest cult consta în publicarea și introducerea portretelor și lucrărilor despre conducător în casele cetățenilor, ceea ce desemna venerarea și divinizarea, prezentându-l drept o persoană umilă și modestă, demnă de urmat.

Așadar, evenimentele trecute vor reprezenta întotdeauna modelul societăților viitoare, punând în prim-plan reacțiile, motivele, cauzele, alegerile făcute în momente ce se vor mai repeta, fiind exemplul bun sau mai puțin bun al societății, de a progresa și de a evita o nouă întâmplare asemănătoare. De aceea, trecutul trebuie să rămână veșnic în viețile noastre, fiindcă fără acesta o vom lua de la capăt zilnic. Nu trebuie să fim copleșiți de descoperirea urmelor adevărului ori să căutăm dreptatea și să continuăm ceea ce străbunii noștri au început, pentru că aceasta va aduce eșecul. Fiecare secol prezintă propriile caracteristici, nu este necesară revenirea la ceea ce am fost, trebuie să privim viitorul drept calea de a ne împlini pe noi înșine.

Partea II

Deschideri contemporane

Deschideri

Maria Achim

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Andreea-Isabella Tatoi

Din cauza apariției și răspândirii noului coronavirus, multe aspecte ale vieții noastre s-au schimbat, printre acestea aflându-se inclusiv educația: școala a trecut din mediul fizic în cel online (ceea ce a afectat cu precădere elevii din mediul rural), olimpiadele și concursurile au fost anulate, iar pregătirea pentru examen și evaluarea națională a fost îngreunată.

Astfel, au fost descoperite punctele forte, dar și slăbiciunile sistemului nostru educațional. Rămâne, însă, fără un răspuns clar întrebarea: Dar mai departe? După întoarcerea la școală va mai fi aceasta cea pe care o știam? Iar dacă nu, cum va arăta școala viitorului? În mod cert, ne putem aștepta ca în timp să apară modificări majore în domeniul educației, iar acestea par să tindă spre o tehnologizare și informatizare a învățământului, asemănătoare cu majoritatea sectoarelor de activitate care au suferit schimbări de o natură similară în ultimul deceniu.

Pentru a descoperi caracteristicile școlii viitorului, este necesar să ne gândim la rolul acesteia în societate. În perioada medievală, educația pune accentul pe învățarea prin practică a unei meserii. Pe parcursul perioadei de ucenicie, calfa lucra în domeniul în care dorea să se califice, sub atenta supraveghere a unui meșter. La final, acesta primea un atestat de absolvire a cursului de ucenici, dovada că era calificat să lucreze nesupravegheat, pentru un venit mai mare decât cel al unui ucenic.

Avansând către epoca modernă, educația a devenit mult mai formală, punând accentul pe cunoștințe teoretice în defavoarea celor practice. Evoluția a fost determinată de creșterea numărului de studenți și de complexitatea conceptelor necesare pentru a activa în noile domenii economice, create de avansul tehnologiei. Treptat nu a mai fost suficientă învățarea conceptelor de bază ca cititul și scrisul, precum și aritmetica. Pe măsură ce noi concepte au fost adăugate la domeniile educaționale, a crescut și timpul necesar pentru a parcurge noile materii. În prezent, un elev petrece 12 ani studiind până la nivelul mediu și alți 4-5 ani pentru completarea studiilor superioare.

Dar oare în ce va consta pregătirea oferită de educația din viitor?

Cred că, viitorul sistem educațional nu va elimina cunoștințele de bază din domeniul limbii materne și a matematicii. De asemenea, va păstra acele concepte intermediare, ce

constituie fundamentul pentru noțiuni mult mai avansate. O serie de domenii educaționale vor deveni vocaționale, adică vor dispărea din programa obligatorie și materiile se vor preda doar pe bază de alegere din partea elevului și a reprezentantului său legal. Elevii vor putea promova la nivelul următor prin acumularea unor credite pe baza materiilor obligatorii și opționale pe care le-au studiat în anul curent. Trecerea între ani ar putea fi mult mai fluidă, odată cu acumularea creditelor necesare, astfel încât elevii dedicați să poată parcurge mai mulți ani de studiu într-un an calendaristic.

O altă caracteristică importantă a educației din viitor va fi promovarea lucrului în echipă. Multe dintre sarcinile din timpul orelor vor fi rezolvate în grupuri.

Astfel, se va încerca încurajarea spiritului de colaborare, care va fi folositor la locul de muncă, unde pentru o realizare eficientă a proiectelor, coordonarea și colaborarea tuturor membrilor implicați va avea o valoare imensă. Printre alte abilități sprijinite de școală se vor afla și gândirea critică, creativitatea, asocierea/ corelarea informațiilor din domenii diferite și înțelegerea teoretică a conceptelor prin aplicațiile practice. Importanța memorării unor noțiuni va scădea, alături de învățarea unor modele stricte de rezolvare, dorindu-se ca elevii să coopereze pentru a găsi singuri soluțiile problemelor, utilizând conceptele studiate în clasă.

Cunoscând principiile și mijloacele noului sistem de învățământ, este timpul să răspundem la întrebările: Unde se va desfășura școala viitorului și cum?

Anticipez că, odată cu avansarea tehnologiei și crearea unor platforme dedicate învățării, școala se va desfășura în principal online. Deși în contextul pandemic mutarea învățământului din mediul fizic în cel virtual a fost deseori criticată și a adus pagube importante sub forma lacunelor și a fixării slabe a cunoștințelor, într-un mediu bine structurat și organizat ar putea aduce beneficii, cum ar fi: ușurarea muncii profesorilor (aceștia ar putea monitoriza activitatea elevilor la oră în timp real, primind feedback imediat și putând să ajute individual sau alături de restul clasei elevii care nu au reușit să rezolve exercițiile sau să înțeleagă materia), un program flexibil (alegând cursurile, elevii ar putea selecta și ora desfășurării acestora), combaterea copierii (elevii vor fi descurajați să copieze, deoarece vor studia materiile preferate de aceștia) și creșterea calității generale a învățării (prin prezentări și materiale interactive, atractive pentru studenți, dar și prin discuții libere armonizate de către profesor).

În concluzie, educația din viitor se va baza pe materiale moderne și utilizarea internetului, pentru a facilita dezvoltarea atât intelectuală, cât și emoțională a generațiilor viitoare.

Cine sunt eu?

Andreea–Erica Neamțu

Colegiul Romano–Catholic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Andreea-Isabella Tatoi

Capitalismul, schimbările climatice, discriminarea rasială sau de gen, terorismul etc. sunt doar câteva dintre problemele despre care toată lumea a auzit în ziua de azi. Cine influențează toate aceste lucruri? De ce nu le oprește pur și simplu cineva?

În mod normal, fiecare dintre noi are dreptul la opinie. Ce ne determină să o păstrăm pentru noi este o întrebare la care ne gândim destul de des. În prezent, suntem mereu influențați de celelalte persoane. Vrem să ne regăsim în „normalitate” deoarece ne este frică să fim judecați. De câte ori ne-am simțit jenați în anumite situații, cum ar fi într-o sală de clasă, la o întâlnire de familie sau pur și simplu într-o conversație normală doar fiindcă aveam altă opinie față de ceilalți? Poate că ni s-a părut că punctele noastre de vedere nu sunt valide, deoarece restul persoanelor au căzut de acord că varianta lor este cea mai bună. În ziua de azi suntem mereu îndemnați să fim noi înșine, însă atunci când o facem nu suntem luați în serios (mai ales noi, adolescenții). Acesta este motivul pentru care, de cele mai multe ori, trebuie să tăcem. Viața noastră ajunge să nu ne mai aparțină atunci când o trăim în funcție de așteptările celorlalți atunci când frica de nu a fi judecați ne controlează constant deciziile. Pentru că lumea ne va judeca oricum, cred că este rândul nostru să o ignorăm.

Toți avem anumite modele, niște persoane la al căror nivel vrem să ajungem. Ne împărtășim gândurile și emoțiile cu ceilalți, însă răspunsul nu este mereu cel la care ne-am așteptat. Simt că lumea nu ne oferă susținerea necesară pentru a progresa: aud mereu că „ceea ce vrei nu este posibil” sau „voi,ăștia tineri, sunteți influențați în mod negativ de internet”. De fapt, așa continua, suntem descurajați și, în consecință, ajungem să credem că nu suntem capabili de anumite lucruri, că nu suntem suficienți de buni.

Cred că în prezent ignoranța este unul dintre factorii care ne afectează cel mai mult. De câte ori nu s-a întâmplat ca cineva să arunce pe jos spunând că un fapt atât de neînsemnat nu va afecta pe nimeni? De câte ori nu s-a întâmplat ca o persoană să fie în pericol, dar nimeni să nu o ajute, doar pentru că „altcineva o va face în locul meu”? Am observat că, atâta timp cât o persoană nu este implicată în mod direct într-o problemă, aceasta nu va reacționa. Albert Einstein a spus deja că „Lumea nu va fi distrusă de cei care fac rău, ci de aceia care îi privesc și refuză să intervină”.

Am fost crescuți să gândim la fel, să nu ne diferențiem unii de alții pentru a putea face totul „ca la carte”, așa cum se cuvine. Persoanele de rând rămân persoane de rând, iar persoanele cunoscute rămân persoane cunoscute; ne-am întrebat vreodată, însă, ce înseamnă să fii „normal” în prezent? Conform realității pe care o trăim, a fi „normal” înseamnă a urma aceeași rutină, a face aceleași lucruri pe care celelalte persoane din jurul nostru le fac, a nu ieși în evidență. A fi „normal” înseamnă să ne obișnuim cu ce este deja stabilit și să nu venim cu idei prea difeirate. Datorită predecesorilor noștri avem dreptul la libertate, la opinie și la exprimare liberă, însă câți dintre noi le onorează acestora memoria, sacrificiul? De la acțiunile simple, cotidiene pleacă și aspectele mai complexe, problemele care afectează populația modernă. Pentru rezolvarea lor oamenii au luptat și continuă să lupte.

Am observat în jurul meu că, în urma conștientizării acestor dificultăți, este formulată următoarea idee: „Societatea actuală este de vină”. Ceea ce nu realizăm, însă, este faptul că *noi* formăm această societate vinovată. Noi sunem cei care pot interveni în problemele mici care, cum spuneam, duc la problemele mari. Cred că trebuie să începem prin a ne lăsa fricile în urmă, prin a înțelege dificultățile prezentului și a oamenilor din jur. Să ne deschidem mintea. Să luăm măsuri împotriva celor care decid că tăcerea este preferabilă și, cel mai important, să acționăm. Să nu fim pasivi. Aș vrea, deci, să răspund la o întrebare, în numele colegilor mei de generație: „Cine sunt eu?”

Cine sunt eu? O persoană care poate schimba lumea de azi, lumea de mâine.

Probleme actuale ale comunității

Tudor Belivacă

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Timpul reprezintă mediul omogen și nedefinit, analog spațiului, în care apare succesiunea ireversibilă a fenomenelor sau, mai simplu, o durată, o perioadă, măsurată în ore, zile, care corespunde desfășurării unei acțiuni, a unui fenomen, a unui eveniment. Acesta reprezintă o evoluție continuă, un mers continuu și totodată o resursă deosebit de importantă, gestionată de foarte multe ori în mod defectuos. Prezentul reprezintă o componentă a timpului, alături de trecut și viitor, care poate varia ca durată de la un singur moment (o fracțiune de secundă) până la ani întregi. Este cea mai importantă perioadă din acest ciclu (trecut-prezent-viitor) deoarece este singura care trece prin toate cele trei „stări de agregare”: prezentul de acum este viitorul prezis în urmă cu câteva momente și curând, acesta va reprezenta un trecut. Luând în calcul acest cerc, câteodată vicios, prezentul trebuie gestionat și creionat cât se poate de bine, cu erori cât mai mici pentru a avea un viitor cât mai aproape de perfecțiune și bunăstare și un trecut fără pete. Astfel, problemele actuale ale societății ar trebui să constituie un subiect de interes pentru orice persoană ce poate simți prezentul, își poate aminti trecutul și își dorește să trăiască viitorul, pentru că anumite probleme ne pot scurta sau afecta ireversibil următorul prezent.

La momentul actual comunitatea se confruntă cu o mulțime de probleme și, din păcate, doar câteva primesc atenția necesară. Acum, criza sanitară provocată de Covid-19 are cea mai multă expunere și importanță. În fiecare moment aceasta produce numeroase victime și afectează viața tuturor. Impactul acestei pandemii a fost uriaș în diverse domenii, unul dintre cele mai afectate fiind educația. Impactul este vizibil deoarece, spre exemplu, redactez acest eseu folosindu-mă de un laptop în loc să folosesc pixul și hârtia, iar lucrarea este scrisă imediat după terminarea cursurilor, susținute cu ajutorul platformelor online, în confortul propriei locuințe, nu în băncile unității de învățământ. Această distanțare, ruptură și trecerea în mediul online însoțită de problemele acesteia (conexiunea slabă, stricarea device-urilor, fraudă ș.a.m.d.) au zădărnicit procesul de învățare. Problemele și confortul au condus la pierderea motivației elevilor și la pierderea iubirii pentru școală, care pentru foarte mulți, din nefericire, nu reprezenta nimic mai mult decât un loc de socializare. Din punct de vedere medical, acest virus infectează și omoară mii, sute de mii de persoane, iar din punct de vedere economic, o mare criză economică pândește din semi-umbră. Aceasta problemă actuală cu siguranță va provoca inconveniențe și defi-

ciențe în viitorul apropiat, însă o gestionare bună a prezentului poate diminua gravitatea consecințelor.

O altă problemă de o importanță deosebită este poluarea, de toate tipurile. Aceasta este foarte discutată în diferite forme și abordată din multe perspective, însă toată lumea poate fi de acord că este o problemă reală și importantă. Forme ușoare se pot observa în timpul unei simple plimbări (gazele toxice emanate de mașini, poluând aerul, deșeurile aruncate pe trotuar sau în râuri și lacuri, deșeurile care nu au trecut printr-un proces de triaj, norul mare de fum provenit de la uzina din apropiere), însă aceste probleme remarcate la scară mică sunt de fapt globale, scurtând viața pământului și implicit durata de viață a speciei umane. Un lucru îmbucurător este faptul că au început să fie abordate măsuri împotriva acestei probleme, însă deocamdată nu este suficient pentru a remedia situația, este nevoie de un efort colectiv mai profund și de o ieșire din zona de confort.

O problemă proeminentă apărută recent este lipsa de comunicare, de empatie și de toleranță a oamenilor. Societatea a început un proces de degradare a relațiilor interumane și a simțului civic. Majoritatea persoanelor adoptă o atitudine solitară și se debarasează de comunicare și de viața în comuniune pentru a trăi în confort și pentru a fi lipsiți de obligații față de alte ființe umane. Această atitudine pare benefică la o primă vedere, însă în realitate este o mare problemă deoarece afectează sănătatea individului, dar și mersul normal al lucrurilor de zi cu zi. O societate dezbinată înseamnă o societate ușor de manipulat și de păcălit ceea ce, bineînțeles, duce la conflicte între grupuri și, într-un final, la eșecuri din toate punctele de vedere.

În concluzie, în urma redactării acestui eseu am realizat că cea mai mare problemă actuală a comunității este comoditatea. Datorită faptului că oamenii aleg să rămână în zona de confort sau au ales să rămână în zona de confort, ne confruntăm cu probleme care sunt prea mari pentru prezent. Soluția? Momentan, este una simplă: să ne eliberăm de această tihnă, de această pasivitate pentru a ne maximiza prezentul, pentru a trăi viitorul și pentru a ne aduce aminte cu bucurie de trecut.

Evoluția conștiinței

Erica–Antonia Bojina

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

De zeci de ani, oamenii au încercat să definească termenul de „conștiință” pentru a putea fi mai bine înțeles de publicul larg. Știința și filosofia au acceptat că nu pot înțelege acest termen în totalitate. Deși știința caută să ajungă cât mai aproape de adevăr, nicio disciplină nu poate pretinde că îl deține în întregime.

Filozoful Herbert Fingarette își exprimă punctul de vedere astfel: „conștiința este legată mult de limbaj. A ridica o piatră de pe fundul apei – a face o experiență conștientă – este să construiești aceea experiență în cuvinte, să o interpretezi, deliberat. Noi ne cunoaștem în măsura în care putem formula în cuvinte cum suntem și cum arată experiența noastră.”

Fingarette ne aduce aminte că limbajul conștiinței în civilizația vestică e împănăt de metafore vizuale. „A vedea” înseamnă „a înțelege”. Când vrem să atragem atenția cuiva spunem „Uite”. Ne îndreptăm atenția sau ne fixăm privirea asupra cuiva. Vederea, ne spune Fingarette, este de fapt modelul conștiinței pentru noi; datorită acestei conexiuni ne gândim că experiența apare în conștiință așa cum lumina cade pe ochi. Trebuie să facem un efort să nu vedem. Și așa cum în viață comună noi presupunem că vederea este înregistrarea pasivă a luminii, chiar și astăzi noi presupunem despre conștiință că este înregistrarea pasivă a conținutului minții. Astfel, noi luăm de la sine înțeles că trebuie să facem un efort pentru a nu fi conștienți.

Omul îmbină informația și instinctele primare cu propria conștiință, elementul enigmatic, omniprezent. Fără posibilitatea minții conștiente, nu am avea niciun fel de cunoștințe despre umanitatea noastră; n-am avea niciun fel de cunoștință despre lume. N-am avea nici dureri, dar nici bucurii. N-am avea acces la dragoste sau la abilitatea de a crea.

Avem un Eu care-i în mod automat prezent în mințile noastre chiar acum. Mințile ne aparțin și avem sentimentul că fiecare dintre noi trăiește experiența asta — și nu persoana care stă alături. O minte conștientă e o minte cu un sine în ea, iar sinele introduce perspectiva subiectivă în interiorul minții.

Evoluția conștiinței este scopul principal al ființei terestre. Atât evoluția sufletului, cât și cea a fizicului. Evoluția spirituală, evoluția conștiinței în materie, este un proces prin care are loc revelarea gradată a spiritului în lumea fizică. Inconștiența și insensibilitatea materiei fizice influențează energia universală. Evoluția conștiinței începe cu proiectarea

acesteia în regnul vegetal, animal și, în final, în ființa umană, unde poate atinge maxima sa dezvoltare. Ființa umană trebuie să treacă de la nivelul actual de conștiință, care este preponderant mental, la un nivel de conștiință superior, supra-mental.

În opinia mea, renașterea este o condiție indispensabilă pentru o totală evoluție a sufletului și pentru împlinirea sa în spirit. Sufletul devine astfel capabil să manifeste din ce în ce mai multe capacități divine, cu care este înzestrat. Fiecare viață este cu un pas înainte spre manifestarea totală și deplină a spiritului în materie. Odată cu ființa umană se face trecerea de la o evoluție inconștientă la una conștientă, prin trezirea gradată a conștiinței. Această „trezire” s-a manifestat în mintea sa prin dorința de a evolua, de a cunoaște, atât realitatea interioară cât și cea exterioară.

La începutul vieții pe acest pământ, balanța a înclinat în favoarea evoluției inconștiente, importanța spiritului fiind ignorată. Acum balanța este echilibrată și evoluția conștiinței primează în fața evoluției corpului fizic, a evoluției inconștiente. Evoluția conștiinței va genera și evoluția materiei fizice de fiecare dată când acest lucru va fi necesar.

De asemenea, ființa umană a demonstrat că poate produce modificări ale lumii exterioare. Nu este imposibil ca în viitor ființa umană să folosească mediul palpabil pentru propria sa transformare fizică și spirituală. Sufletul este incapabil să se manifeste de la bun început la întreaga sa capacitate, să devină propriul lui stăpân, să nu mai fie amăgit de minte și de simțuri. În viața terestră, limitarea gândurilor și ignoranța este popularizată. În schimb, omul trebuie să privească dincolo de exteriorul efemer; depășind acest stadiu conștiința are oportunitatea de a evolua. Ceea ce va aduce un nou sens existenței în viziunea omului.

În final, doar viitorul ne poate spune ce va urma, dacă ființa umana va continua să evolueze până va atinge nivelul dorit de spirit, momentul în care se va simți împlinit cu sine însuși. Omul trebuie să treacă prin anumite faze în lumea fizică pentru a realiza diferența dintre elevarea spiritului și cea a trupului, diferența dintre beneficiile superficiale ale vieții palpabile și beneficiile ce vor veni odată cu deschiderea minții și a sufletului. În momentul acela, indiferent de ce fel de om ești, vei vedea lumea cu alți ochi!

Omul contemporan – o carte deschisă

Carmen–Ionela Lupașcu

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Omul nu a suferit modificări biologice în ultimii 10.000 de ani, dar se schimbă chiar sub ochii noștri. Omul societății postmoderne este nemulțumit de condiția sa și aspiră la fericire, conform lui K. Popper , plăcere (S. Freud), putere (Fr. Nietzsche). De asemenea, nu se declară mulțumit niciodată, iar lucrul pe care și-l dorește cel mai mult este libertatea, însă aceasta dorință arzătoare, putem spune chiar lăcomie pentru acumularea experiențelor, plăcerilor, are consecințe asupra sănătății sale, orbindu-l.

Dar oare este posibil să poți citi sentimentele oamenilor ca pe o carte deschisă? Această temă este dezvoltată de mulți autori celebri (de exemplu la Paul Ekman în *Emoții date pe față*), deoarece trăirile și experiențele oamenilor sunt extrem de diferite, iar fiecare viață completează cartea universului. Omul contemporan trăiește într-o ambianță patologică, caracterizată de relații interpersonale, de o diferență afectivă, de o tehnologizare extrem de rapidă. Provocarea la care omul este supus zi de zi poate deveni pentru el o corvoadă din cauza așteptărilor pe care le are de la viața care este o permanentă căutare și întrebare, o continuă „comedie a erorilor” cu deznodământ sigur, târându-se spre perfecțiunea pe care nu o poate atinge niciodată din cauza limitării și a indolenței sale. Erich Fromm a subliniat foarte bine acest aspect și a clarificat necesitatea omului modern de „a se relaxa”: „Când nu muncește, vrea să trândăvească, să piardă vremea sau, ca să folosim un cuvânt mai draguț, să se relaxeze. Această dorință de trândăveala este în mare măsură o reacție la rutinizarea vieții. Tocmai pentru că omul este forțat să-și cheltuiască energia opt ore pe zi în scopuri care nu sunt ale lui proprii, [...] el se revoltă și revolta sa capătă forma unei indulgențe infantile față de sine însuși.”

Omul autonom contemporan se mișcă stând pe loc, îmbătându-se de progresul tehnicii, speculațiile științei și huzurul confortului, deoarece mișcarea își are izvorul motric în Dumnezeu. „Viața este un vis și moartea trezirea din acest vis” afirmă Arthur Schopenhauer, făcând referire la faptul că oamenii își doresc ca viața lor să fie la fel de frumoasă ca un vis, numai cu părți bune. Trezirea din „vis” este, de fapt, trezirea la realitatea care pentru mulți, uneori, este un coșmar .

În prezent, pe mulți îi putem descifra potrivit profesorului de la Universitatea din California, Albert Mehrabian, citat de „Business Insider”, care este de părere că 55% din ceea ce exprimăm provine din limbajul corpului, 38% din tonul vocii și doar 7% din ceea ce

spunem propriu-zis. Există însă și cei orgolioși sau cei care se ascund atât de bine pentru că le e frică de intrarea ta în lumea și în cunoașterea lor. Foarte puțini oameni sunt totuși atât de rigizi încât să nu trădeze nicio emoție, să nu ofere niciun indiciu despre ceea ce se petrece în interiorul minții lor. Abilitatea de a citi comportamentul, mintea unei persoane, te poate ajuta și în afaceri; de exemplu, Joe Navarro a lucrat 25 de ani în FBI (Federal Bureau of Investigation) ca agent special în combaterea terorismului, prin intermediul căruia s-a specializat în comunicarea non-verbală, pe care a și studiat-o, iar acum îi învață pe alții cum să interpreteze gesturile oamenilor sau cum să se folosească de această caracteristică umană pentru a avea succes în viața personală, dar mai ales în afaceri: „Cel mai rău lucru pe care îl poți face în afaceri este să nu te gândești la clientul tău, ci doar la produsul pe care vrei să-l vinzi. Oamenii nu se gândesc la ce vrea clientul, lucru esențial”.

Conchizând, omul în esență este o carte deschisă ce poate fi „citită”, fapt susținut și de Giuseppe Colombo: „Omul este o carte unică. Nu se lasă prinsă în mână și răsfoită de către oricine. El este autorul care se deschide și se lasă citit în fața cui dorește, arată paginile pe care le dorește, când dorește. El spune și se autocomentează”.

Prezentul ca mod de viață

Ciocan Alexandra

Colegiul Național „Mihai Eminescu”

prof. coord. Rodica Bogdan

Întotdeauna am crezut că viața se rezumă la trecut, prezent și viitor, că faptele noastre sunt cele care ne definesc și că trebuie să ne planificăm existența în cel mai mic detaliu. Însă, de curând, am realizat că mă înșel amarnic.

Până într-un anumit punct al vieții mele am considerat că trebuie să trăim ca să-i facem fericiți pe cei din jurul nostru, ca să ne ridicăm la normele societății, și ca să ne facem mândre familiile. Consideram că trecutul este definitiv pentru noi, îl vedeam ca pe o carte de vizită imposibil de modificat, ceva sinistru care bântuie existența oamenilor. Viitorul era ceva ce trebuia planificat în cel mai mic detaliu, din timp, ca totul să decurgă lin. Însă, niciodată nu mă gândeam la prezent. Îmi pierdeam clipa prezentului gândindu-mă la trecut și viitor. Ratam mici și mari bucurii la care mă gândeam într-un alt prezent din viitor. Involuntar, nu-mi dădeam voie să-mi trăiesc viața, crezând că fac ceea ce trebuie făcut. Trăiam în atemporalitate, gândind prea multe lucruri ce nu țin de mine. Pierdeam sute și mii de clipe prezente punând în balanță nimicuri, gânduri fără valoare. Îmi trăiam prezentul cu întârziere și nici nu-mi dădeam seama că riscam să-mi trăiesc viața în același mod. Nu pot spune cu certitudine care a fost factorul care mi-a schimbat mentalitatea, dar pot spune că am început să privesc lumea cu alți ochi.

Am realizat că momentul pe care-l trăim este cel important, nu cel care a fost și nici cel care va urma. Dacă alegem să ne trăim viețile cu întârziere, nu vom realiza că am greșit decât atunci când ultima particulă de nisip s-a scurs din clepsidra noastră și nu vom mai avea timp să recuperăm ceea ce am pierdut. Prezentul reprezintă existența noastră. Prezentul este deopotrivă trecutul și viitorul nostru. Dacă prezentul nu este exploatat la capacitate maximă nu vom avea amintiri care să merite împărtășite, precum nici un viitor care să merite trăit. Trebuie ca fiecare dintre noi să învețe să se bucure de momente.

Așadar, de-a lungul vieții, prezentul este singurul cu care rămânem. Este adevărat faptul că acesta ne etermină trecutul și viitorul, însă nu putem schimba ceea ce s-a întâmplat, cum nu putem ști ceea ce va urma. Nu ne rămâne decât să trăim un nou prezent în fiecare zi.

Artiștii și evenimentele culturale în societatea actuală

Costin Neață

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Este un lucru bine-cunoscut de către oricine faptul că arta, în toate formele și manifestările sale, necesită anumite mecanisme pentru a putea ajunge la un număr cât mai mare de oameni. Iar în secolul vitezei, răspândirea la scară largă a literaturii, a muzicii, a teatrului, și nu numai, a devenit extrem de ușoară și la îndemâna oricui, datorită canalelor de mass media și social media. Totuși, nu ar trebui neglijate nici metodele tradiționale de promovare a artei, prin evenimentele culturale.

Anul 2020 a fost dificil pentru toată lumea. Pandemia a forțat multe sectoare ale muncii să-și mute activitatea în on-line, iar artiștii nu au făcut excepție. Această situație nu doar că a adus îngrijorare în sufletele oamenilor, dar a și forțat creativitatea multora dintre aceștia. Astfel, au luat naștere majoritatea evenimentelor on-line, de la tururi virtuale ale muzeelor și ale galeriilor de artă, până la concerte live pe YouTube și lansări de carte pe platformele de social media. Dacă omenirea s-ar fi confruntat cu o pandemie acum cincisprezece ani, spre exemplu, carierele artiștilor ar fi avut de suferit la un nivel catastrofal și aproape ireversibil. Dar în zilele noastre, când avem tehnologia la doar o apăsare de buton, putem spera la o lume mai sigură pentru această categorie de oameni, o lume care să nu-i dea uitării și în care grijile cu privire la propria carieră să nu fie atât de apăsătoare.

Însă ce se va întâmpla după ce virusul va fi eradicat? Oare cum va arăta lumea artiștilor după ce pandemia va fi luat sfârșit? Se va reveni la evenimentele clasice sau se va păstra formatul on-line? Din punctul meu de vedere, acestea vor fuziona. Este clar că nu vom putea renunța la ceea ce internetul ne oferă, însă este imperativ ca ramurile culturii să se păstreze în forma lor originală, cea de off-line. În timp ce tehnologia are ca scop înlesnirea vieții, automatizarea acesteia și dezvoltarea tehnică a creierului, rolul artei este chiar acela de a înălța sufletul (ceea ce IT-ul nu poate face) și de a conecta oamenii la nivel emoțional. Oricât de puternice și de moderne ar fi antelele și device-urile pe care le deținem, o astfel de conexiune poate fi construită doar față în față. Nimic nu se compară cu emoțiile transmise de actori în timpul pieselor de teatru, cu energia emanată de cântăreți în timpul concertelor, cu bucuria întâlnirii cu scriitorii preferați la standurile de la târgurile de carte sau cu vibrația culorilor, oferită de tablourile dintr-o galerie. Nu spun aceste lucruri

doar în calitate de consumator de artă, ci și din punctul de vedere al artistului însuși, mai exact din postura unui scriitor ce a avut șansa de a debuta în același timp cu pandemia. Piața literară românească nu a stat pe loc, evenimentele on-line fiind mai răspândite ca niciodată. Dar, personal, pot spune că mi-e dor de târgurile de carte.

Sfatul meu pentru tineri? Încercați să fiți deschiși cu privire la artiștii contemporani. Folosiți-vă la maximum de resursele pe care le aveți la dispoziție, explorați internetul și găsiți formele de artă care vă pasionează. În cazul în care descoperiți artiști care să vă placă și care să vă inspire, urmăriți-i pe canalele de social media, promovați-i pe conturile personale, și, cel mai important, participați la evenimentele off-line organizate de aceștia. Mergeți la cât mai multe concerte, piese de teatru, lansări de carte și expoziții. Vă garantez că nu veți regreta!

În cele din urmă, pandemia va trece, însă arta rămâne veșnic nemuritoare și în continuă schimbare.

Cum am ajuns aici?

Robert Ionuț Dorobanțu

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Patrick Danilevici

Mintea mea mereu nu rămâne liniștită. Întotdeauna găsește câte ceva de care să se ocupe, mai ales la orele târzii ale serii, când încerc să îmi închid ochii și să dorm. În gândurile mele apar imagini din toată viața mea, simplele distracții ale copilăriei, prima mea lucrare, primul meu sărut, seara între orele 23:00-1:00 sunt măcinat de o întrebare adusă de toate aceste gânduri: „Cum am ajuns aici?”

Desigur, mă refer la faptul de cum am ajuns să fiu persoana care sunt astăzi. Am o adevărată credință când vine vorba despre „butterfly effect” adică cum și o bătaie din aripile unui fluture ar fi putut să îmi schimbe destinul. Cine știe cum o vorbă, o persoană, un an diferit, ar fi putut să mă transforme în altă persoană. Acest lucru mă duce cu gândul la anii copilăriei și la nostalgia venită de la aceștia. Discutând despre ele, poate pot ajunge să aflu ce m-a făcut să fiu ceea ce sunt, și, nu vei învăța singur ceva nou despre tine și despre mine, și vom afla împreună.

Nostalgia, este un sentiment ce greu îl pot descrie, ea poate fi adusă de orice, chiar și în acest moment, auzind sunetul tastelor, îmi amintesc de zilele cele petreceam la calculatorul vechi al familiei, unde încercam să „compun” o poveste. Chiar dacă aceasta era oribilă ca și calitate, depusesem acel strop de atenție ce este foarte greu de a scoate dintr-un copil, iar asta m-a făcut mândru. Nostalgia este ceva ce te face în același timp fericit și trist, nostalgia ar trebui astfel să fie un paradox, două elemente complet paralele se întâlnesc într-un punct. Da, nostalgia este iubirea legată de o amintire, dar oricât de mult ți-ai dori să retrăiești acele momente, oricât de trist ai fi când te-ai gândi la ele, un zâmbet mereu îți va apărea pe buze. Îmi amintesc cu drag zilele în care stăteam și priveam reclamele vibrante la sutele de jucării la televizor, sau la jocurile copilărie și zecile de copii ce erau în parcuri. Astăzi, mai ales din cauza pandemiei, mai dau un ochi prin parcul de lângă casa bunicii, și când văd starea jalnică a acestuia, un fior îmi trece pe șirea spinării și mă întorc în timp la zilele când depuneam efort și să ajung la clanța. Muzica anilor 2000, aceea nepăsare și fericire a copilăriei a rămas cu mine. Întotdeauna îmi aud prietenii și colegii cum îmi spun cum pot fi așa de liniștit cu subiecte importante. Cum pot să îmi mențin calmul în anumite persoane, și eu răspund dând din umeri că nu știu. Acuma, uitându-mă în retrospectivă pot observa cum mi-am păstrat aceea flacăra din naștere pe care nu trebuie să o pierzi. Copilul din mine nu a pierit și va pieri poate când îmi voi da

ultima suflare. Creativitatea mea a rămas. Țin minte, de la bunicul meu, de la cele spuse și de la ce făcea el cum un om trebuie să fie bun cu toată lumea, dar nu trebuie să fie fraierit. Poate de aici au și venit caracteristicile mele de a fi sincer și iubitor, și, tot din copilărie au rămas și frustrările. Mă puteam aprinde din orice, iar acum, oricât de liniștit a-ș fi, dacă sunt adus la finele răbdării mele, explozia de emoții va fi la fel ca cea din copilărie. Mi-am acceptat personalitatea, și ca un meșter încerc să cioplesc ceva cât mai bun din ea, să repar cât pot fără a distruge ceea ce e bun din aceasta.

Vă aduceți aminte MP3 playerele? Valizele acelea pentru business? Consolele portabile? Ați observat cum au dispărut și au fost înlocuite de alte lucruri? Nici eu nu am realizat când toate acestea s-au întâmplat, iar cel mai mare exemplu legat de cum schimbarea este neașteptată este chiar sfârșitul copilăriei. Când s-a terminat copilăria ta? Sau a mea? Putem aproxima o vârstă sau un timp, dar niciodată nu putem spune concret când. Putem spune „Copilăria s-a sfârșit când am început să ne maturizăm”. Dar nu știm când sau cum ne vom maturiza. Unii și astăzi țin cu dinții la copilăria lor și nu acceptă că aceasta s-a terminat, continuând astfel să fie imaturi. Nu vor să renunțe, nostalgia nu îi lasă. Timpul, timpul este marele lucru ce ne-a adus pe toți împreună în acest moment. Cei ce i-au acceptat marșul inevitabil au reușit să intre în rutina matură a vieții, au început să nu mai vadă viața în luminile colorate ale copilăriei și în perfecțiunea inocentă. Viața nu mai acoperită de un roz strălucitor, ci de o paletă spălăcită, unde albul și negrul formează un gri indescifrabil. Maturitatea, asta m-a adus aici. Maturitatea nu a însemnat să începi să iei totul în serios, spre exemplu eu încă tratez multe subiecte cu un anumit tip de umor, maturitatea înseamnă să tragi concluzii singur din ce se întâmplă și din ce s-a întâmplat. Dorul nostru pentru copilărie este acela de a vrea să o putem simți iarăși ori în forma sa pură, nevinovată, ori pentru a putea aplica experiența noastră la timpurile respective. De aceea noi nu am observat cum copilăria noastră ne-a trecut printre degete, de aceea nu o mai avem, a devenit inutilă pentru noi, omul trebuie să fie matur, iar maturitatea constă în a ști să te debarasezi de ce nu ai nevoie, copilăria a dispărut, dar amintirile au rămas. Vreau să dedic finele acestui paragraf pentru a te lăsa și pe tine, cititorule să porți un moment de retrospectivă.

„Cum am ajuns eu aici?”, prin muncă, prin experiență, prin trăirea vieții, acesta este răspunsul întrebării mele. Pe orice drum, în orice aventură, nu locația contează, ci drumul în sine. De aceea simțim noi dorul pentru copilărie, de aceea omul este fascinat de către trecutul său, mai ales de cel personal. Îmi amintesc cu drag zilele copilăriei, și le simt dorul acelor vremuri mai simple, viitorul este un vid necunoscut, dar orice ar fi, voi ține minte cu drag trecutul, îmi voi aminti pentru totdeauna de aceste amintiri frumoase ce m-au adus aici, de tot ce m-au facut pe mine omul care sunt astăzi.

Trăiește clipa!

Melisa Barcaru

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Viața noastră este definită de o înșiruire de clipe pe care le ignorăm, fiind orbiți de rutina zilnică. Problema lumii de azi este viața trăită în viitor, fapt ce ne face să uităm să ne oprim un moment să apreciem ce avem și ce se întâmplă în jurul nostru. Ce se va întâmpla atunci când vom realiza că trebuie să prețuim fiecare moment și vom înceta să fim concentrați doar asupra problemelor cotidiene?

Un mare înțelept, pe nume Osho, a abordat subiectul clipei spunând următorul lucru: „Trăiește total, trăiește cu pasiune...În felul acesta fiecare moment devine de aur, iar întreaga ta viață se transformă într-o înșiruire de clipe aurite...”. Bărbatul încurajează faptul că trebuie să ne bucurăm de fiecare secundă din viața noastră pentru a trăi din plin. Cu cât apreciem mai mult clipele trăite, cu atât vom deveni mai fericiți și eficienți din punct de vedere moral.

Pe cât de simplu sună, pe atât de complicat este. Atunci când nu ești conectat la prezent și doar îți faci planuri de viitor sau regreți trecutul, trăiești într-o simplă iluzie. Deci rămâne să ne întrebăm: cum putem face asta? Cum putem să nu mai trăim cu teama zilei de mâine și așteptări absurde de la viață? Simplu. Bucură-te întotdeauna de ce ai și de lucrurile care ți se întâmplă! Indiferent de gravitatea situației în care te afli, rămâi pozitiv și încearcă să găsești lucrul bun din momentul respectiv. Atunci când se ivește o problemă care îți dă peste cap întreaga zi, încearcă să te gândești că peste câteva zile sau poate chiar ani, vei realiza că acea zi a fost irosită simțindu-te posomorât. Cu timpul trebuie să înveți să observi punctele bune dintr-o situație nefavorabilă și astfel vei reuși să apreciezi mai mult împrejurările din viața ta.

Un alt aspect important când vine vorba de „Carpe diem” este asumarea riscurilor. Pentru a fi protejați de situații pe care le considerăm a fi de necontrolat și pentru a rămâne în zona noastră de confort, alegem să nu acceptăm nicio nouă schimbare în viața noastră. Totuși, câteodată trebuie să te oprești din a te gândi de două ori atunci când iei o decizie și doar s-o faci direct. Prea multe întrebări și analize ale momentului distrug tot farmecul așa că poți pierde o clipă de fericire dacă stai prea mult pe gânduri. Prin asumarea riscului pot apărea noi oportunități pentru tine și pentru îmbunătățirea vieții tale. Pentru a face imposibilul posibil este necesar să treci peste zidul impus de subconștientul tău și să optezi pentru alegeri în mod impulsiv. Totuși există posibilitatea să faci greșeli, iar

asta este perfect normal. Lucrurile neplăcute se întâmplă atunci când viața ta necesită o schimbare, iar o lecție sustrasă dintr-o abatere făcută te poate face să vezi asta. Cel mai important lucru este să îți vezi greșelile ca o modalitate de învățare, fără de care progresul ar fi imposibil.

Așa că oprește-te câteva minute, închide ochii și gândește-te la o clipă frumoasă din viața ta; poate fi o întâmplare, o persoană sau poate chiar un loc. Acum imaginează-ți că poți simți asta în fiecare moment, dacă încetezi să fii blocat în temerile zilei de mâine sau în momentele proaste din trecut. Este o totală pierdere de timp să crezi că trecutul tău îți este definitiv și oricând poți schimba asta. Tot ce ai mai important este prezentul și doar el ar trebui să conteze pentru tine. Viața ta frumoasă o poți crea acum, simțind clipa și conștientizând valoarea ei. Oprește-ți rutina pentru o secundă și fă ceva memorabil pentru că viața e scurtă, iar noi trăim doar o singură dată. Bucură-te! Zâmbește! Trăiește clipa!

În oglindă

Ana-Maria Karis Stârcea

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Alina Stârcea

prof. coord. Andreea-Isabella Tatoi

Prezentul meu este o oglindire a tot ce am fost. Viitorul meu e o oglindire a tot ce sunt. Pentru că „în prezent le avem pe toate”. Mereu aud că oamenii din jurul meu îmi spun: „Karis, tot ce faci ACUM îți stabilește viitorul!!!”. Și așa mă simt. Ca într-o oglindă. Într-adevăr, acum este începutul pentru MĂINE. Deci aleg prezentul!

În prezent suntem cu măști. Și unii suferim. Dar până la urmă nu toți avem măștile noastre? Ne revoltăm că nu ne place, dar mereu am purtat măști. Nu mereu am recunoscut însă acest lucru. În romanul „Minunea”, August poartă o cască de astronaut pentru a ascunde cum arată. Și noi purtăm adesea măști pentru că, fără ele, am fi demascați. Avem și noi diformitățile noastre, doar că nu sunt așa de vizibile.

Nu îmi place școala, dar port mereu masca elevului căruia i-ar plăcea la școală. Mama e profesoară în aceeași școală unde sunt și eu. Dacă nu aș fi un „astronaut” mascat, ce i s-ar zice ei? „Alina, lu’ fiică-ta nu îi place școala!”. Și mama mi-ar zice „Karis, ești aici, deci trebuie să fii la înălțime, să nu mă faci de râs!”. Nu mai poate omul să ia o notă de cinci, că mama află înaintea mea!

Mă scutur bine! Îmi zic că trebuie să fiu la înălțime. Mă gândesc totuși la Ada din romanul „Războiul care mi-a salvat viața”. Ea, chiar dacă avea un picior strâmb, nu se dădea niciodată bătută, continua lupta din afara războiului de pe front, lupta din sufletul ei. Eu am un *ideal* strâmb. Când eram mică nu părea așa, voiam să fiu și eu ca alții (până la urmă trebuie să fim noi înșine, nu reflexia altcuiva). Am vrut să vin, de pildă, în această școală pentru că aici era și fratele meu. Și el e un erou pentru mine. Dar eu nu sunt Andru. El a vrut cadou de Paște „Istoria religiilor” a lui Eliade. Eu am vrut o placă de păr. Și am primit fiecare ce am vrut. El citește. Eu mă aranjez. *În oglindă*. Evident, știu că mama și tata vor să citească. Dar mie îmi place să fiu eu, cu bucle. Îmi place oglinda aia „blestemată”, cum zice bunica, în care stau toată ziua și mă uit. E chiar atât de grav că la 13 ani mă interesează cum arăt? Nu poate fi important pentru viitorul meu? Până la urmă mai am destul ca să mă hotărâsc ce vreau să fac... Dar ceva îmi spune că în orice domeniu aș alege să fiu, trebuie să arăt bine... Chiar și ca profesoară (visul bunicii din partea mamei) ar trebui să arăt bine, decent, ca să mă respecte copiii. Deci, mă pregătesc, nu?

Ni se tot atrage atenția că am putea cădea sub influența răului, că suntem generație de materialişti, atenți mai mult la aspect decât la „cultură”. Ok! Citesc!... dar ce am de

citit? „Moara lui Călifar”! Personajul e gata să își vândă sufletul diavolului pentru bani. Când realizează că ceea ce a simțit a fost doar un vis, îl ucide pe moșneagul vrăjitor și se sinucide... Bun! Ni se vorbește despre ispite și cum să le rezistăm, am zice... Dar textul vorbește despre moarte și chiar despre sinucidere. Oare în oglinda prezentului nostru suntem pregătiți să vedem o sinucidere? (chiar gândiți-vă bine! Mulți stăm de luni bune în casă, fără socializare, motiv excelent pentru un adolescent de a învăța ce este „depresia”...). Mulți, poate din ...cum îi zice... EPATARE... da, ar vrea să atragă atenția și să simuleze o sinucidere (poate așa se mai întâmplă ceva nou!). Și textul ne dă apă la moară. Că doar e *Moara lui Călifar*... Altă operă nu găseați? Vezi, Doamne, tinerii se gândesc doar la bani... mai rău, sunt depresivi... Exact de studiul acestei opere nu aveam nevoie pentru a descoperi că nu partea materială contează. Ce oglindă avem? A unei lumi în care diavolul creează vise-iluzii, tinerii vor bani, iar soluția în caz de eșec este crima sau sinuciderea?

În zilele de astăzi cred că e nevoie de ceva mai optimist, toată lumea este speriată din cauza pandemiei și reușesc să mă înspăimânte și pe mine (aseară oamenii se băteau la televizor... unii nu vor mască, alții cred că fără ea nu supraviețuim... iar noi, copiii, nu mai înțelegem nimic!). Mie nu mi-e frică pentru mine, eu nu pot să devin foarte bolnavă din cauza noului virus, așa că, dacă mă îmbolnăvesc, stau în pat și măcar mai scap de școală (vedeți, sunt o fire optimistă sau, cel puțin, încerc). Chiar dacă aș face ore online, aș spune că mă simt atât de rău încât vreau să stau și să dorm mai mult. Nici fratele meu probabil n-ar fi în pericol, așa că nici pentru el nu mi-ar fi frică. Mie mi-e frică pentru bunici și părinți. Acest virus afectează mai mult oamenii bolnavi și bătrânii.

Totuși, eu cred că ar fi destul de puternici să învingă virusul (sau cel puțin așa vreau să cred). Ei sunt eroii mei și mereu îmi aduc aminte de El Surdo din banda desenată cu același nume. Fetița din banda desenată, chiar dacă era surdă, a reușit să devină propriul erou, să înceapă să se iubească și să îi iubească pe cei din jur. Eu nu vreau să devin propriul erou, eu vreau să fiu un erou pentru ceilalți (mi-ar sta bine și în costum, nu?). Cei apropiați deja au reușit să îmi fie eroi, acum încerc și eu să le fiu lor. Când cresc vreau să devin un model pentru copiii mei și pentru cei care au nevoie de un exemplu. Vreau să devin El Surdo al lor. Pare grandios și desprins din benzi desenate sau filme cu supereroi (îmi place „Flash”, ce-i drept, un serial cu mutanți și supereroi, pentru cei care nu știți!), dar faptele ușor de făcut, precum a dona unor copii neajutorați haine sau jucării, să adopți animale, să îngrijești un bătrân rămas singur, transformă un om obișnuit într-un supererou. Nu trebuie să zbori, doar să îi faci pe ceilalți să prindă aripi. Și atunci, când te vei uita în oglindă, vei fi mândru! Sau mândră, după caz...

De asemenea, este foarte greu acum cu orele online. Desigur, putem să dormim în timpul unor ore (nu dau detalii, nici materii), putem să spunem că avem probleme cu microfonul sau camera, putem, dacă avem camera închisă și ne pune profesorul o întrebare, să căutam un răspuns și putem să mâncăm și să bem în timpul orelor etc. Atunci, de ce nu este minunată școala online? Simplu! Dacă facem aceste lucruri, nu mai învățăm nimic și ori o să avem o medie mică, ori o să furăm și tragem chiulul atât de mult, încât o să

devenim proști. Și uite așa scenariul din filmul „Idiocratie” începe să mă îngrijoreze – știu că filmul nu este pentru vârsta mea, dar l-am văzut cu fratele meu mai mare care a vrut să îmi arate spre ce ne îndreptăm dacă o țin(em) tot așa.

Totul ar fi mai ușor dacă am fi la fel de deștepți ca Sheldon din serialul „Micul Sheldon” (da! Îmi plac serialele, cred că s-a prins toată lumea...). El este un copil de 9 ani, un geniu. La vârsta aceasta fragedă deja a început liceul și a observat că știe tot ce profesorii predau deja, așa că s-a dus la facultate. Îmi imaginez că pentru el situația actuală ar fi destul de dificilă, nu doar pentru că școala se face online și lui nu i-ar plăcea acest lucru, ci și pentru că, pe cât de deștept, pe atât de fricos este. Are aproape toate fobiile posibile. Într-un episod observăm cum, în timpul sezonului gripelor și al răcelilor, acesta purta mască și mănuși (parcă mă vedeam în oglindă) și se izolase în garaj, îmbrăcat într-un costum de astronaut (ce au personajele ficționale cu aceste costume de astronaut, nu știu!) doar din această cauză. Dacă Sheldon ar trăi în aceste timpuri, probabil s-ar izola de toate ființele și ar face școala online, trist că procesul educativ ar fi limitat, dar, desigur, cu maximă precauție privind igiena, pentru că laptopul ar fi dezinfectat înainte să îl folosească de fiecare dată.

Totodată, acum nu mai socializăm prea mult, decât prin mesaje, poate, sau prin apeluri. Când făceam școală fizic ne vedeam cu profesorii și colegii noștri. Acum singurele persoane care au avut contact cu mine sunt familia și cea mai bună prietenă a mea. Din această cauză eu m-am distanțat de colegii mei și am dezvoltat o mică anxietate socială. Mulți spun că acesta ar putea fi sfârșitul lumii și că, după o sută de ani, cu toții am trăi pe o navă, asemenea celor din serialul „Ceii 100”. Personajele din acest film locuiesc pe o navă, iar după câteva sute de ani, un grup de adolescenți se întoarce pe Pământ ca să vadă dacă mai este locuibil. Nu ni se spune la început de ce Pământul a fost distrus, dar primul lucru care mi-a venit în minte a fost o pandemie. Când ajung pe Pământ, observă că mai erau câțiva supraviețuitori, un amestec de primitivism și tehnologie. Cheia supraviețuirii a fost adaptarea. E posibil ca o asemenea poveste să se transforme la un moment dat în realitate. Sau nu, dar cu siguranță totul ține de ceea ce noi putem face acum. Se vorbește de civilizații dispărute (Atlantida), de momente în care lumea a luat-o de la capăt (potopul), sunt realizate multe SF-uri cu scenarii apocaliptice – zombie, extraterestri, asteroizi, pandemii, de ce nu? Cred, însă, că răspunsul este *acum* și în fiecare dintre noi. Dacă noi suntem atenți cu lumea noastră, avem o șansă; dacă o spargem ca pe o oglindă de cristal, ne așteaptă mult ghinion.

În prima zi a creației s-a făcut lumina, în cea de a doua s-au separat apele de ape, cerul de pământ, ca două mari oglinzi în care să ne vedem fizic și sufletește. Viața online ne-a mai creat o oglindă, mai întunecată – ecranul telefonului, al laptopului, al tabletei, al televizorului. Dacă rămânem oameni, nu ne vom teme să ne privim în prezent în această oglindă (știu că este un serial, „Oglinda neagră”. O să-l văd în curând. Încă ține pandemia asta...).

În lupta cu prezentul

Medeea–Ana Mitroi

Colegiul Romano–Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Andreea-Isabella Tatoi

Dintotdeauna oamenii au conștientizat că prezentul este cel mai important moment al vieții. Totodată, însă, fără trecut prezentul nu ar fi posibil.

Prezentul oferă oamenilor posibilitatea de a completa neajunsurile din trecut, dar și oportunitatea de a se dezvolta ținând cont de evoluția tehnologiei, mentalitatea și cerințele prezentului, fiind tot timpul conștienți de importanța greutății acestuia pentru viitor.

Pentru a înțelege importanța prezentului, consider că este important să ne raportăm la câteva citate celebre care ilustrează într-un tablou bine conturat și plin de culoare ideile marilor filozofi și scriitori ai lumii, reamintindu-i pe : Buddha („Nu locuiți în trecut, nu visați la viitor, concentrați mintea asupra momentului prezent.”), Albert Einstein („Un om fericit este prea mulțumit de prezent ca să se mai gândească serios la viitor.”), Marin Preda („Nu-i înțeleg pe cei care vorbesc despre trecut și viitor și nu mai văd clipa de față care e viața. Restul e iluzie a ce a fost sau iluzie care ți-o faci. Și de trăit când trăiești ?”), Paulo Coelho („Prezentul să-l trăiești cu învățăturile din trecut și cu visurile din viitor.”) și Lev Tolstoi („Se spune că există trei timpuri: trecut, prezent și viitor. Ce greșală grosolană și dăunătoare. Există două feluri de timp, trecut și viitor, prezentul e în afara timpului. Și viața adevărată, liberă se află în afara timpului, adică în prezent. Cât de important este să știm asta. Se poate trăi numai în prezent, adică liber.”).

După toate aceste citate ale marilor înțelepți ai lumii, îndrăznesc să-mi expun opinia personală legată de importanța prezentului.

În primul rând, consider că prezentul ne aparține în totalitate și de aceea avem posibilitatea de a trăi la maximum și de a ne bucura de ce ne oferă fiecare clipă, fără a lăsa gândurile negative să intervină în viața noastră.

În al doilea rând, trebuie să fim conștienți de oportunitățile oferite de prezent și folosindu-le să punem bazele unui viitor plin de speranță.

În concluzie, cred că este important să nu ne lăsăm copleșiți de greutatea trecutului, să nu visăm prea mult la viitor, să trăim clipa prezentului, astfel încât să avem o viață plină de realizări. Consider că a înțelege importanța prezentului implică și o capacitate empatică puternică: a trăi „acum” înseamnă a fi cu și lângă ceilalți. Conștientizarea momentului prezent ne poate schimba, transformându-ne într-un exemplu bun pentru cei din jur, cărora le putem astfel oferi șansa de a ni se alătura în proiectele și realizările vieții; și

nouă ne putem oferi șansa de a participa, la rândul nostru, prin trăirea prezentului, la evenimentele importante pentru cei dragi.

În ochii mei, prezentul reprezintă o floare care a reușit să ajungă la maturitate, în ciuda obstacolelor întâlnite: ea oferă un spectacol plin de culoare și miresme pentru toți cei care au timp să o privească și să se bucure de ea.

Prezentul construiește viitor, de aceea am ales să nu aduc în discuție problema cu care noi ne confruntăm în acest moment-virusul nemilos, deoarece îmi doresc să trecem cu toții peste această perioadă fără a ne marca existența, dar să reușim să empatizăm cu cei din jur, să vedem cât de important este să fim corecți, uniți și să gândim pozitiv pentru că așa vom reuși să fim precauți în legătură cu acest virus, dar să avem puterea de a vedea prezentul și viitor într-o lumină pozitivă, așa ca haideți să încercăm să nu ne lăsam copleșiți de micile încercări și să profităm de acestea pentru a conștientiza valorile vieții!

Abuzul – între realitate și ficțiune

Anamaria Florentina Sandu

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Secolul al XXI-lea este o perioadă marcată de schimbări și evoluții în ceea ce privește tehnologia și economia mondială, dar în care se pare că societatea contemporană încă se mai confruntă cu problema abuzului în diferite forme: fizice, psihologice, economice, sociale și sexuale.

Tradiționalismul a lăsat o amprentă dură asupra mentalității poporului: casa reprezintă nucleul vieții de familie, punctul central al activității gospodărești din care rezidă prosperitatea membrilor familiei, unde femeia este inferioară bărbatului, iar dacă aceasta greșește și nu se supune autorității masculine, fără îndoială, este pedepsită.

Problematika actelor de violență apare în literatura română în romanele unor nume sonore precum Ioan Slavici în „Mara” („el încleștă mâna stângă în părul ei bogat și începu s-o lovească cu pumnul, așa, pe nimerite, în spate, peste umeri, în față, cum dă omul care nu mai știe ce face, iară dânsa se zvârcolea ca să-l lovească și ea ori să-l apuce cu dinții, dar un singur geamăt de durere nu scotea.”) și Liviu Rebreanu în „Ion” (când află că Ana, personajul secundar feminin al romanului, este însărcinată cu Ion, Vasile Baciuc „porni să-i care pumni în cap, în coaste, în burtă, cu o iuțea fulgerătoare, gâfâind și mugind”). Cei doi scriitori reușesc să contureze profilul bărbatului violent, cu trăsături ce sunt și astăzi specifice acestei tipologii: indiferența, modul în care aceștia se schimbă, iar demonii interiori preiau controlul asupra întregii lor ființe, neavând conștiința îndeplinirii obligațiilor familiale. Astfel, literatura ne deschide un nou orizont spre a conștientiza gravitatea consecințelor pe care abuzul, de orice tip, le produce în plan psihic (persoana implicată într-un astfel de tratament își va dezvolta mecanisme de apărare împotriva agresorului, îi va scădea încrederea în sine, va simți că înnebunește, anxietatea va agrava bolile cronice și se poate refugia în consumul de alcool, iar apariția tentativelor de suicid nu poate fi evitată) și fizic (leziuni, pierderea unei sarcini sau chiar ucidere).

Ultimele statistici, efectuate la începutul anului 2019, indică un număr de peste cincisprezece mii de fapte penale ce implică violența, care au fost sesizate, însă dincolo de ușile închise, există mult mai multe femei care nu solicită ajutorul autorităților sau cel al centrelor destinate consilierii și sprijinului victimelor violenței. Multe dintre acestea nu fac acest pas din teama de a nu fi luate în serios de către oamenii legii, de a nu suferi alte repercusiuni fizice sau economice, iar altele nu au curajul de a vorbi despre traumele care

le afectează. Prin urmare, abuzul este mușamalizat și în spatele cortinei se aud zilnic strigătele și plânsetele silențioase a milioane de femei îndurerate care speră că, la un moment dat, partenerul se va schimba și drama lor se va încheia. Din păcate, chiar și studiul lansat de către psihologul american, Lenore E. Walker, referitor la ciclicitatea violenței demonstrează că după o scurtă perioadă de calm, în care violențele scad în intensitate, acest ciclu se reia, iar victima rămâne blocată în acest cerc vicios.

Un fapt important de menționat, care ne face să reflectăm asupra barbarismului cu care unele femei luptă în fiecare zi, este creșterea violențelor în perioada pandemiei de la începutul anului 2020, întrucât victimele nu au mai avut nicio altă opțiune decât aceea de a locui în permanență cu agresorul.

Conchizând, problema violenței domestice nu este doar o ficțiune, ci este o realitate dură care se desfășoară chiar sub ochii noștri, fără să știm de drama trăită de femeile cu care interacționăm în fiecare zi. Tocmai de aceea trebuie să le acordăm acestora atenția și ajutorul nostru pentru ca ele să își găsească puterea de a semnală aceste abuzuri și de a elimina definitiv, din viața lor, persoana lipsită de scrupule.

Labirintul emoțiilor

Daria Stănescu

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Patrick Danilevici

Printre crengile cedrilor pictați în nuanțele roșii ale răsăritului, raze subțiri de lumină țin pânza dimineții. Cum cântecele păsărilor sparg tăcerea văzduhului și vântul îngână mișcarea viețuitoarelor, ochii mi se adâncesc în lumina ce pătrunde pe fereastră într-un vals grațios al razelor.

În timp ce cobor lent treptele casei zdrobind între pleoape orizontul, frânturi din trecut îmi invadează mintea și sufletul într-o adâncă melancolie timpurie ce nu-și găsea sfârșitul, însă nici începutul. În timp ce înaintez, contrastul dintre realitate și imaginație devine tot mai vag, iar apoi, este singurul lucru pe care îl văd: Miercuri, 13 decembrie; în aparență o altă zi obișnuită, în esență, momentul interminabil ce mi se strecoară prin vene, sângele fiindu-mi îmbibat în teama și neputința masacrul din 1937, care a spulberat vise, dărâmat amintiri și clădit regrete. Cel puțin asta credea bunicul, povestind cu inima strânsă și sufletul adâncit în misterul din acel an. Printre șiroaie de lacrimi ce se preling pe obajii mei roșii, privesc drumul pe care pășesc spre vechea cămară ce ascunde comori sentimentale în speranța că pot afla mai multe sau măcar de a înțelege aspecte importante ce influențau numeroase decizii grele în acele vremuri, dar totodată vremuri simple, ce au contribuit la dezvoltarea multor generații.

Mă așez în genunchi și privesc lung către cutia prăfuită, parcă așteptând semnalul de a o deschide, iar primul lucru care se diferențiază de celelalte cutii se vrea a fi una dintre celebrele poze ale bunicului din anii '70, perioadă în care, după cum povestea, s-a simțit cel mai bine. Răscolind prin amintirile de o viață, lucrul pe care de fapt îl caut de la bun început nu întârzie să apară ; apuc jurnalul îndesat de foi cu o mână, iar cu cealaltă șterg de câteva ori de praf coperta maronie de piele și desfăc șnurul ce atârna stingher peste celelalte lucruri. Deschizându-l, mintea îmi este absorbită de rândurile pline ce murdăresc foaia galbenă și citind experiențele sale de viață mă simt transpusă în lumea lui, una plină de culoare și iubire care îmi atrage sufletul în a o redescoperi prin ochii mei. Ore în șir curg pe lângă mine, pierdută în alt univers, iar când închid caietul privesc drept înainte, unde totul pare să fie din altă dimensiune. Frecându-mă de câteva ori la ochi, mă ridic plină de curiozitate și fac câțiva pași nedumeriți în cămara ce acum este înfățișată într-o cameră goală prin care pătrund slabe raze de lumină, astfel încât totul întruchipează un vis din care nu știu să mă trezesc. Câțiva metri la ieșirea din cameră se află o altă încăpere mică,

cu o priveliște arhaică impresionantă ce clădește în jur căldura emanată de aceasta, însă oricât aş putea aprecia casa în care păşesc, îngrijorarea și frica continuă să pună stăpânire pe gândurile mele ce-mi cutremură privirea, dar până nu descopăr povestea din spatele acestor evenimente tocmai întâmplare nu pot să realizez ce se petrece cu adevărat. Continuând astfel cercetarea locului ce mă înconjoară din toate părțile, pătrund într-o încăpăre neagră, fără geamuri, doar o piesă veche și uzată de mobilier, de jur împrejurul peretelui, pe care se află un album foto însoțit de un caiet maroniu. Luând în mână primul obiect, răsfoiesc nedumerită prin paginile cu fotografii de unde lipsesc câteva din pagină în pagină, până la cea care îmi atrage atenția: mică, curbată la margini, galbenă în urma trecerii timpului și prin anumite locuri cu colțuri lipsă ce completează frumos imaginea pe care o conturează, însă uitându-mă mai atent, poza îmi pare cunoscută până să realizez că este cea ce aparține bunicului meu, revăzută în camera sa, iar în acest moment încep să îmi apară câteva întrebări la care nu mă pot mulțumi încă cu un răspuns. Crezând că poate fi o simplă coincidență, trag o privire și la ce se află lângă, dar nu este așa cum pretind eu; situația este mai îngrijorătoare decât mi-o puteam imagina . Același jurnal vechi, gros, acum picurat cu lacrimile mele, aş zice de tristețe însă un cuvânt mai bun ar putea fi cu succes, frică. Trec un pic cu privirea înăuntrul său pentru a mă asigura că este același pe care îl zărisem acasă, iar aparatele de data aceasta nu sunt înșelătoare; Copleșită, în aceste clipe gândirea nu mai îmi este limpede, cea mai rea parte fiind că ”nu puteam să îmi dau seama dacă este vorba despre simpla mea imaginație sau cu adevărat o transpunere în timp și dacă este adevărat, cum se presupune că ar trebui să găsesc drumul înapoi către lumea mea?” este un gând permanent în mintea mea. Convinsă fiind ca nu este mai mult decât mintea ce se joacă cu gândurile mele sau, cel puțin, încerc să mă conving că despre asta este vorba, continui să descifrez tainele locului în care mă trezisem neputincioasă ; este ca un labirint de emoții și sentimente pe care nu le mai experimentasem până acum, trăiesc într-un film în care se pare că eu sunt protagonista deși nu intenționez. Cărând gândurile acestea după mine, intenționez să găsesc un geam pentru a înțelege dacă într-adevăr sunt în alt loc, însă se pare că nu am succes până când o rază fragilă din soarele desprins dintre nori îmi atinge ușor fața și îndreptându-mă către ea, zăresc, pot spune bucuroasă, mici porumbei pe pervarul ferestrei care se lăsa căutată. De îndată ce îmi orientez pașii grăbită spre ea, vietățile zboară nedumerite lăsându-mă să privesc prin întreaga ramă a geamului. Tabloul la care mă uit, spun tablou datorită conturului impresionant pe care îl are, îmi lasă mintea goală pentru câteva secunde, dar inima zbatându-se, și tocmai de aceea cu siguranță nu este prezentul meu, cel în care trăiam până să-mi ridic ochii din jurnalul bunicului, mai degrabă cred că este vorba despre zeci de ani în trecut, considerând imaginea pe care o are orașul, iar după ”calculele” mele, singurul lucru care ar putea să aducă un zâmbet vag pe chipul meu, ar fi acela de a mă afla în perioada despre care povestea bunicul în jurnal reușind să îmi stârnească curiozitatea, implicit de a-l întâlni, căci este singurul lucru care ar avea logică din moment ce citeam din jurnalul lui, nu? Ei bine, cred că răspunsul nu o să întârzie să apară curând.

Nevolnică și confuză, însă curioasă și entuziasmată, ar trebui să profit că mă aflu aici, căci cu siguranță nu există altă cale prin care aș putea descoperi perioada anilor '60-'80 prin ochii mei ; coborând treptele casei în care mă aflu și găsind ușa către ieșire, pătrund în lumea fascinantă și elegantă a acestor ani spectaculoși. Cutreierând străzile Bucureștiului observ la fiecare pas oameni sclivișiți, dar subtili, iar spre deosebire de zilele noastre înconjurați de o liniște plăcută. Sper, în această idee, să nu ies în evidență printre ei datorită stilului vestimentar cu mult diferit față de al lor, deși văd deja destule priviri întorase spre a analiza copilul ciudat ce străbate străzile parcă venit din alta lume; ironic, așa-i?

Ochii mei sunt cuprinși de peisaje care mai de care mai frumoase, parcă desprinse din poveștile bunicului și totuși, încă este ceva ce mă ține departe de a mă bucura complet de ce se află în jurul meu... La asta contribuie și bătaile foarte rapide ale inimii ce semnalizează ideea că nu totul este așa perfect cum mi se pare mie și că totuși mă aflu într-o lume pe care nu o cunosc, ceea ce face și mai mare posibilul pericol în care mă aflu. În regulă: trag aer în piept, închid ochii și concentrându-mă la a găsi o soluție, o atingere caldă mă zdruncină pentru câteva secunde ; auzind o voce nu foarte groasă, ochii mi se deschid și privind împrejur îl zăresc pe cel care se uită la mine cerându-și scuze pentru neplăcerea provocată. Pare un bărbat în jur de 50 de ani, cu ochii de culoarea smaraldului, parcă străpuzându-mi sufletul precum tășuri de pumnale și cu o privire cutremurătoare ce spulberă totul în direcția ei ; eu stau nemișcată în fața lui, buzele arătându-se lipite una de alta, neputând să scot un sunet, doar ochii fiind cei care examinează stânga-dreapta pe ai lui și în felul acesta decurg următoarele 20 de secunde parcă rupte din liniștea profundă vreodată existentă . Odată conștientă de tăcerea absurdă, îmi cer scuze pentru absența mea, spunând că mi se pare o persoană cunoscută, iar el privindu-mă lung și ascuțit, șoptește: "Cred că este o simplă coincidență." și pleacă. Răspunsul nu este cel la care m-am așteptat, dar cine știe, poate chiar a fost o coincidență, și totuși una foarte mare.

Deși răspunsul domnului încă reușește să mă perturbe, continui să mă bucur de liniștea unei așa-zise excursii, până când pânza amurgului își întinde stăpânirea peste ochii mei, lăsând noaptea să preia controlul printre murmurul crengilor ce se îngână cu vântul domol acoperind tainic oglinda lacului limpede. Cuprinsă de magia naturii urmez dansul suflării line înapoi la locuința din care plecasem, pentru a putea sta în siguranță pe timpul nopții grele, sperând totuși să găsesc acolo persoana pe care așteptam s-o văd ; ajunsă în apropiere, se poate vedea cu ușurință lumină atât la parter, cât și la etajul casei, iar eu, luându-mi inima în piept și inspirând o gură de aer proaspăt, bat la ușa veche din lemn, groasă și maronie ce inspiră la teamă și nesiguranță călătorii nepoftiți. Deschizându-se ușor, parcă împinsă de adierea vântului, făcând un pas în spate mă uit la omul înalt ce stă în fața mea acaparându-mi privirea și cu un glas subțire îl întreb :

— *Bună să vă fie seara, domnule! Îmi permiteți, vă rog, să intru în casa dumneavoastră și să vă pun o întrebare rapidă?* spun cu vocea tremurândă, speriată de un posibil refuz, căci acesta este singurul moment în care pot afla dacă bunicul pe care îl cunoșteam doar prin prisma poveștilor sale, este chiar el.

Uitându-se confuz, răspunde:

— *Aș putea, dar doriți să îmi spuneți cine sunteți?*

— *Sunt eu, Amira. Amira Adamache, iar dumneavoastră, dacă nu mă înșel, sunteți Laur Adamache? Șoptesc emoționată.*

— *Chiar eu, în persoană... cum s-ar zice, dar de unde mă știți? Și îmi face semn să pășesc în casă.*

În momentul în care pășesc în casa frumos aranjată a bunicului, inima îmi înflorește de fericire și, ca să fiu sinceră, și de ușurare căci tot efortul este pe măsură, având în vedere că am șansa să îl cunosc în persoană.

În timp ce îmi explic tot ce s-a întâmplat și mai exact cum am ajuns în lumea lui, pot să citesc șocul și mirarea pe fața lui, dar continui să îi spun toate lucrurile întâmplate, inclusiv întâlnirea spontană de pe parcursul zilei, iar acum cred că a înțeles cu adevărat de ce am spus că îmi pare cunoscut... și încă cum. Sentimentul este inimaginabil, unic și cu totul special, și deși nu știu cum s-a întâmplat să ajung aici, sunt recunoscătoare și bineînțeles că mă voi bucura de clipele acestea cât de mult voi putea, căci este clar că nu voi rămâne aici pentru totdeauna, iar o șansă ca aceasta este... este doar una.

Seara trece încet, eu adormind pe canapeaua spațioasă din sufragerie, iar disdiminează, razele trandafirii prevestesc apariția spectaculoasă a soarelui ce clădește acoperământ luminos deasupra boltei cerești. Fiind trezită de una dintre aceste raze stingeri ce rătăcește în privirea mea, îmi clătesc ochii cu tainele dimineții și simțurile cu mireasma proaspătă a ierbii trezite din somn și fug spre camera bunicului pentru a-l trezi, urmând să facem o scurtă plimbare în oraș. Odată aranjați și pregătiți pentru plimbarea matinală, pornim către centrul orașului, destul de pustiu la ora aceasta, și ne bucurăm de prezența celuilalt, deși am o presimțire că eu o fac mai mult, dat fiind faptul că îl simt pe bunicul meu încă sceptic cu privire la modul în care ne-am întâlnit. Pe banca roșatică, care parcă ne îndeamnă către ea, ne așezăm confortabil și apoi îmi întorc privirea spre el, care vorbea cu un glas tămăduitor despre povești care mai de care mai interesante și, în ciuda faptului că gura lui nu pare să schițeze semne că ar vorbi, cuvintele sale îmi înconjoară trupul într-o aură a iubirii de care nu mă mai pot desprinde.

În sfârșit, după alte drumuri lungi parcurse împreună în această zi, ajungem înapoi în casa de unde a început totul și, încântați de ziua aventuroasă pe care am parcurs-o cu succes, ne așezăm epuizați pe canapea și privim pierduți în jurul nostru. Așa cum admir lucrurile din jur, obosită, îmi așez privirea pe un dulap mic, în fața canapelei, și pot spune că privesc îndelung timp de câteva secunde bune pentru că mi se pare ceva nelalocul lui: modul prin care am ajuns în această lume s-a datorat jurnalului răsfoit, trezindu-mă într-o cameră la etajul casei cu el alături de mine, însă nu l-am adus niciodată la parter, unde mă aflu acum și, aparent, și jurnalul, iar bunicul cu atât mai puțin. Cu toate că nu îmi place să recunosc, am înțeles că toate momentele frumoase se sfârșesc într-un tarziu, dar îmi este teamă că acum este rândul și acestuia. Orientându-mi privirea poate pentru ultima oară în ochii bunicului, cu vocea tremurândă îi spun:

— *Nu am să pot înlocui sau uita vreodată momentele alături de tine și sper că și tu la fel, însă am învățat că orice lucru frumos cere și un sfârșit, iar cred că acesta este al nostru; dar sunt sigură că nu este nici prima, nici ultima oară când ochii noștri se regăsesc.* Apoi îmi îndrept degetul către jurnalul de pe dulap, spunându-i că așa am venit aici și se pare că tot așa voi pleca. Îl cuprind într-o îmbrățișare cât o mie de cuvinte și, ridicându-mă de pe canapea, mă îndrept către caietul ce se deschide mai mult cu cât mă apropiu de el. Uitându-mă pentru ultima dată în ochii săi verzi și cutremurători, apuc jurnalul în cele două palme și închid ochii, însă nu mai îndrăznesc să îi deschid speriată de ideea că bunicul meu nu va mai fi lângă mine când voi privi în jur. Așa și este, însă recunoștința pe care am adus-o înapoi cu mine și iubirea necondiționată pun un accent imens pe evenimentele întâmplare, astfel că ideea de a-mi concentra gândul pe altceva mai important decât ce tocmai s-a întâmplat, este irelevantă.

Deși pare greu de mărturisit, cu siguranță mult timp de acum înainte îl voi petrece în camera de unde a început totul, printre zecile de trăiri și sentimente ce se transformă, încet, încet într-un glas imaginar de alinare al dorului, ce le împreunează pe toate într-un joc al iubirii, într-un labirint al emoțiilor unde ieșirea, este doar imaginația.

Hic et nunc

Andrei Teodor Stârcea

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Alina Stârcea

Prezentul a fost mereu o enigmă pentru mine. Cum îl pot cuantifica? Când e prezentul? Acum? Dar acum? Când această lucrare va fi citită, va mai fi prezent? Pentru mine, nu. Dar pentru voi, da. Toate într-o singură lucrare. Niciodată nu poți fi, de fapt, în prezent, pentru că în secunda în care încerci să te gândești la el, acel gând aparține deja trecutului. Totuși, lăsând la o parte sofisme, eu aș defini prezentul ca fiind perioada asupra căreia poți acționa direct, în cel mai scurt interval temporal posibil. Nu spun că este o definiție ușoară, dar, măcar, poate fi înțeleasă.

Deși definirea conceptului este o etapă importantă în elaborarea unui discurs, fie el chiar în scris, nu este partea pe care oamenii o așteaptă cel mai mult. Deci, ce merită, de fapt, să așteptăm de la acest „nunc”? Tocmai aceasta este ideea, prezentul este acela care te așteaptă pe tine. Dacă vrem, putem privi viața ca fiind un prezent continuu care așteaptă ca noi, simplii muritori, să ținem pasul și când, în sfârșit, reușim, primim recompensa eternă. Să spunem...odihna. Nu vreau să par mai religios decât sunt, dar un bun exemplu de inițiativă, de prezent folosit așa cum trebuie, este chiar în Biblie în Cartea Genezei prin exemplul lui Abraham. Acesta, primind porunca divină, nu șovăie, acționează imediat. El este considerat un reper de credință, dar eu aș merge mai departe de atât. Este un reper de viață. Procrastinarea nu a dus niciodată pe nimeni nicăieri. Un pas te va duce mereu mai departe decât niciunul. Studiile arată că oamenii sunt mult mai fericiți și au mult mai mult succes când nu pierd timpul. Pare evident, dar câți dintre noi nu irosesc momente prețioase din umilele noastre vieți? Sunt încă tânăr, dar pe zi ce trece înțeleg tot mai mult de ce Eliade dormea doar câteva ore pe noapte. Viața este scurtă și o spune cineva care are încă toată viața în față. Sper!

Că tot veni vorba, ideea de a muri nu mă sperie, dar ideea de a muri înainte de a-mi fi atins idealurile mă îngrozește. Sunt o fire extrem de idealistă, pornind de la lucrurile mici (câtă pastă puneți pe periută când vă spălați pe dinți?) și ajungând la lucruri mari, precum scopul în viață și găsirea PĂCII (nu, nu stația de metrou!) Îmi este greu să trăiesc în prezent (nu doar pentru că este pandemie și clipele par că se scurg inutil pe lângă mine) pentru că îmi proiectez toate acțiunile în viitor. *Carpe diem!* Ușor de zis! Dar cine va avea grijă de mine mâine, dacă eu sunt ocupat cu ziua de azi? Moartea pare un lucru atât de îndepărtat, dar nici nu pot avea certitudinea că voi termina de scris acest eseu

ante-mortem. Dacă moartea este într-adevăr ca aceea prezentată în „Hoțul de cărți”, ar fi drăguț din partea ei să mă lase măcar să termin, pentru că știe și ea cum este să scrii.

Dar ce reprezintă prezentul raportat la societate? În ziua de azi pare că prezentul este singurul care contează pentru mase, în sens peiorativ, desigur, deoarece nimeni nu se gândește că, dacă arunci deșeuri în mare, riști să distrugi viitorul. Exagerez, având în vedere că există mișcări care luptă chiar pentru astfel de lucruri, dar în favoarea unei plăceri imediate, atâția oameni își sacrifică un potențial viitor. Uneori cred că e nevoie de mai mulți oameni ca mine, dar clonarea umană nu s-a inventat încă. Dacă ar fi fost mai mulți oameni ca mine, poate se inventa...am fi fost foarte perseverenți!

Cunosc mulți oameni care săvârșesc anumite acțiuni pe care eu nu le pot înțelege. De exemplu, Fast-food-ul este pentru mine un subiect mai enigmatic decât Otilia. Oamenii știu că le va face rău, dar mănâncă în continuare. La fel este cu țigările, drogurile, alcoolul sau alte metode de a spune „Nici mâine nu este o zi!”. Alți oameni aleg să își petreacă ore întregi zilnic jucând jocuri pe calculator. Își sacrifică un procent remarcabil din orele de somn pentru a privi un ecran pixelat. Tot pe urmele lui Eliade, dar o cale mai *Science Fiction* și mai departe de realitatea cotidiană.

Uneori mă întreb dacă putem vreodată vorbi de cărți scrise în prezent. Practic, toate cărțile sunt scrise în prezent, nu am auzit până acum de vreun autor care să scrie o carte în tinerețe, fiind deja bătrân, sau care să o scrie la câteva secole după ce a murit (Homer ar avea ceva de spus aici!). Toate cărțile sunt scrise în prezent, dar în prezentul autorului sau, mai exact, al naratorului, al vocii epice. Pe acest principiu, cărțile sunt metode de călătorie în timp; autorul călătorește în viitor, până în momentul în care cartea îi este citită, vorbindu-i unui anumit „naratar” sau receptor, iar cititorul călătorește în trecut, la momentul în care cartea a fost scrisă (oamenii de știință ar putea să se gândească la asta). Totuși, suntem *hic et nunc* pentru a vorbi despre prezent. Și este adevărat că în multe cazuri cărțile conservă un anumit prezent, mai ales cărțile biografice sau care prezintă lumea în care trăia autorul. Un exemplu este lumea satului, o temă care pentru puțini tineri este fascinantă, dar care reprezintă prezentul unei lumi conservată în paginile cărții. E ca și cum am avea un glob de cristal care ne arată lumea pe vremea dinozaurilor. Și noi stăm pe telefoane...

Da, stăm pe telefoane, pentru că acesta este prezentul nostru. Probabil peste ani și ani cei care stau pe telefoane o să fie un echivalent volatil al bunicilor din zilele noastre care citeau ziarul, copiii cerându-le părinților să le cumpere cel mai nou model de IHologram sau Dacia Flight. Dar, din nou, nu mă bag în *ale viitorului*.

Și, până la urmă, dacă tot mă dau *doctor în prezentologie*, care este modul ideal de a-ți petrece prezentul? Nu mi-am susținut încă lucrarea de doctorat, dar eu consider că fiecare clipă este o șansă de a zâmbi. Dacă ceea ce faci nu te face să zâmbești sau nu te ajută în atingerea unui zâmbet ulterior, ceva este greșit. Nu vorbesc de plăcerea imediată, dar eu încerc ca tot ceea ce fac să fac cu zâmbetul pe buze. Desigur, nu tot ceea ce facem ne place, este și normal să fie așa, dar este important să fim mai deștepți decât propriul creier.

Dacă zâmbim, creierul va fi păcălit de mușchii noștri faciali și va secreta acei hormoni care ne fac pe noi să fim fericiți. Cel mai probabil Dopamină, Serotonină, Melatonină și alți hormoni care se termină în „ină”. Există așa-zise pastile care te ajută să fii fericit, dar acele pastile nu fac nimic ce creierul tău nu poate face natural, gratuit și sigur. Nu, nu sunt sponsorizat de creierul nimănui.

„Contemplarea este preludiul eternității”. Nu am spus-o eu, a spus-o Liviu Rebreanu în romanul său „Adam și Eva”. Pentru ca prezentul să fie trăit la intensitate maximă, este important să privim în jur, dar și în noi, deoarece, dacă reușim să trăim în armonie cu ceea ce ne înconjoară și cu ceea ce înconjurăm, vom trăi în comuniune cu acest prezent continuu. Practic, mereu când ceva nou se întâmplă în mediul nostru, suntem puși la curent. Contemplarea poate deschide ochii. Spun asta din experiență. De fiecare dată când clipesc, doar mă pregătesc să deschid ochii.

Pentru cei care nu știu, prezentul este și un timp verbal. Nu avem *timp* să vorbim despre toate modurile, dar cel puțin despre cel indicativ cred că îmi permit. Când folosim prezentul (ca acum) ne putem referi la o multitudine de lucruri, de la acțiuni care se petrec în momentul vorbirii, la adevăruri general valabile, la acțiuni care au început în trecut și se vor termina în viitor. Nu este, oare, prezentul la fel și în viață? Dacă viața noastră ar fi o poveste, sunt convins că ar fi scrisă folosindu-se prezentul indicativ, pentru că nimeni nu ar putea avea timp să scrie totul la trecut.

Așadar, cel mai mult îmi place la prezent faptul că nu este o poezie pe care o poți memora, nu are legi care trebuie respectate. Prezentul este ceea ce vrem noi să fie. Dacă vrem să luăm o decizie, haideți să o luăm în prezent, pentru că pentru trecut este deja prea târziu, iar viitorul poate nu va mai fi. Prezentul este acel moment dinainte de mișcarea acului ceasului, acea pauză înainte de refren, acel spațiu dintre literele unui cuvânt. Prezentul este singurul asupra căruia avem putere absolută. Aș putea demonstra chiar acum acest lucru și să mă opresc, *aici și acum*, din scri.....

Eseu despre (v)orbire. Distopii literare și nonliterare

**Alexia Ramona Tănăsie
Gabriela Ionescu-Țenea**

Colegiul Național „Octav Onicescu”

prof. coord. Corina Popescu

Animalul social. Omul este o ființă care depinde de interacțiunea umană, e o personalitate de grup. La baza relațiilor interumane se află comunicarea, prin prisma căreia se realizează socializarea umană, se construiesc competențe și se exercită influențe. Relațiile interpersonale influențează percepția oamenilor asupra propriilor aspirații, creează legături benefice unei conviețuiri armonioase și buna dezvoltare a unei vieți sănătoase. Nu ne gândeam vreodată că vom rămâne fără toate acestea într-o clipă, însă, ceea ce credeam că a fost posibil doar în trecut, ca lecție dură a istoriei, ne-a dovedit contrariul. Abilitățile noastre sociale au fost limitate de contextul pandemic mondial, conducând astfel la bizare metamorfoze ale unor dintre noi.

Orbii conduși de orbi. Pandemia COVID-19 e un fenomen care a marcat existența întregii lumi a începutului de secol XXI – o distopie a lumii postmoderne, în care interacțiunea interumană a fost afectată la fel de mult ca starea de sănătate a oamenilor, proces anticipat de José Saramago, în volumul său din 1995, „Eseu despre orbire”. Acțiunea din romanul scriitorului portughez oscilează între drama individuală și colectivă, între destinul individului în raport cu comunitatea și consecințele sufletești ale distrugerii acestui raport. Starea de criză în care ajung locuitorii unui oraș anonim, respectiv orbirea, reprezintă o variantă minimalizată a situației cu care ne confruntăm în prezent. Orbirea reprezintă o metaforă a necunoscutului și a fricii umane, care declanșează instinctul de autoconservare, stimulat de situația incertă și neașteptată de care sunt copleșite personajele nenumite ale eseului. Puși în situația din celebrul tablou „Orbii conduși de orbi”, semnat de Pieter Bruegel cel Bătrân, oamenii se mișcă haotic, într-un spațiu dintr-o dată străin și ostil, care rănește și supune derutei. Nu numai orbirea, ci și vorbirea, ca unic dar uman, e afectată de noua ordine mondială, cuvântul divin „de la început” fiind acum, ca marcă a anihilării spiritului uman. Anonimatul utilizat de autor în marcarea personajelor se justifică prin prisma depersonalizării treptate a eroilor, reduși, în final, la nevoile și instinctele primare, fapt pentru care numele personajelor devin lipsite de relevanță. Sara-

mago scrie astfel o carte sumbră, creând un tablou distopic puternic, lipsit de speranță și cu valorile umane în derivă, orbirea marcând alienarea omului redus la esență și la absurd.

Haita. Societatea contemporană mondială a fost luată prin surprindere de pandemia cu care se confruntă. Oamenii au fost supuși carantinării pe o perioadă nedeterminată, fapt care a afectat relaționarea socială, dar și psihologia individuală și colectivă. În magazine, rafturile care conțineau alimente și necesități de baza au fost golite de proviziile exagerate de care majoritatea oamenilor au abuzat, fără a se gândi la ceilalți. Deficitul acestora s-a făcut remarcat ușor, oamenii lăsându-se pradă doar instinctului de supraviețuire și uitând de grija și respectul pentru celălalt. Seamănel și fratele meu, vorba lui Baudelaire, din „Către cititor”, a devenit dușmanul meu, străinul, competitorul într-o cursă a supraviețuirii în care a avea înseamnă a exista. Micile comunități de cartier au devenit, și ele, mici haite fără lideri, în goana după câte un vânat râvnit pentru supraviețuirea de carantină – hârtia igienică (vedetă tragi-comică a cumpărăturilor de criză), pastele făinoase, alimentele de bază („mai aveți, când mai aduceți – am auzit că se închide orașul...”).

*Încă nu s-a născut ființa umană lipsită de acea piele secundă pe care o numim egoism, mult mai dură decât cealaltă, care din te miri ce sângerează.
(José Saramago, „Eseu despre orbire”)*

37,2 grade Celsius. Pandemia a adâncit inegalitățile sociale, care reprezentau una dintre cele mai mari probleme ale lumii. Consecințele pandemiei sunt resimțite de toți, însă nu în aceeași măsură. Milioane de oameni și-au pierdut locurile de muncă rămânând astfel fără venituri, fapt care duce la nefericire, frică, inhibare și sentimentul groaznic de neputință. Pandemia a afectat tot ce ne înconjoară și conduce încet la o dezumanizare în masă. Oamenii au uitat să se bucure de gesturile mici care reprezintă esența vieții, în mințile și sufletele acestora frustrările și-au făcut loc aducând sentimentul de invidie asupra celor cu un statut social stabil. Confuzia între restricție și lipsa de libertate cetățenească, sentimentul de disperare a pus stăpânire pe gândurile fiecăruia, revoltele începând să apară. Raționalitatea oamenilor este afectată de situația prin care cu toții trecem, însă, în loc să fie solidari, se lasă dezbinați și manipulați de teorii aberante ale conspirației care suprapun realității deja precare imaginea unei distopii totalitare de tip orwellian, în centrul căreia se află acum o presupusă „dictatură medicală”. Acest nou „big brother”, care „vânează oameni pentru a-i interna și a-i anihila apoi” găsește adepți cu ajutorul unei prese obscure și al Internetului fără restricții, generând o psihoză similară cu cea dintr-o altă distopie celebră – „Fahrenheit 451”, de Ray Bradbury. Dacă societatea distopică a romanului semnat de scriitorul american interzicea cărțile, arzându-le demonstrativ în piețe publice, o parte a societății distopice în care trăim arde, și ea, măștile în piețe, într-un dureros paralelism de imagine care marchează colapsul logic și etic al unor asemenea perioade de criză umană și umanitară. Titlul cărții era o metaforă, reprezentând temperatura la care arde hârtia interzisă în viitorul imaginat de Bradbury, dar am putea echivala simbolul cu valoarea, în grade Celsius, a temperaturii de la care le era interzis oamenilor să intre în

magazine ori să interacționeze cu ceilalți. Cartea și masca sunt, așadar, obiecte mărunte care devin, prin forța simbolurilor pe care le poartă – libertate de gândire și formă de protecție – reprezentative pentru respectul și demnitatea umană, așa cum își imagina, din nou, Saramago:

[...] demnitatea e fără preț, omul începe prin a ceda în lucrurile mărunte și sfârșește pierzând tot sensul vieții. (José Saramago, „Eseu despre orbire”)

Cartea gesturilor. În rândul adolescenților, situația pandemică a afectat modul de dezvoltare personală și intelectuală. Aceștia au suferit un șoc când rutina socializării propriu-zise a fost înlocuită cu cea virtuală. Singurătatea, amplificată de sentimentul de a fi captiv între patru pereți timp de luni întregi, a alterat starea mentală a adolescenților, singura scăpare din locuința devenită temniță fiind declarația care dădea impresia unei libertăți controlate. Avem nevoie de ceilalți pentru a ne completa imaginea despre noi înșine, avem nevoie validarea pe care o primeam altădată de la persoanele cu care interacționăm, de la prieteni și de la școală, mai ales. Nevoia fundamentală de relaționare care era un factor în independența copiilor a fost afectată, conducând la stări oscilante ale emoțiilor și la nevoia de înțelegere din partea membrilor familiei. „Distanțarea socială” se transformă încet în distanțare sufletească, căci renunțăm la strângeri cordiale de mână (cu o gamă enormă de semnificații, de la salut, la expresii ale sufletului), la îmbrățișări (exprimând un registru imens de semnificații interioare, de la îmbărbătare, la declarații de iubire) ori la apropieri care ne permiteau să ne privim în ochi, să ne simțim conectați ca oameni, cu oameni. Comunicarea nonverbală și paraverbală completează în chip minunat omul, relevându-i întreaga complexitate de gândire și simțire, pe care o sistematiza recent, în studiul „Cartea gesturilor”, sociologul englez Peter Collet. Devenim, totuși, conștienți de aceste daruri abia atunci când, fie și temporar, le-am pierdut, urmând să redescoperim și să revalorizăm totul după ce acest marasm medical se va fi terminat.

Doi ani de vacanță. Prinsă în mijlocul acestui flagel medical global, și școala a suferit schimbări drastice. Adaptarea la mediul virtual a reprezentat o provocare atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Primele luni de pandemie au lăsat nedumeriți elevi, părinți și profesori, discontinuitatea cursurilor reprezentând o problemă nemaîntâlnită până atunci. Dacă la început ne bucurăm de lunile libere de care aveam parte – cine nu și-a dorit să aibă, ca în romanul distopic al lui Jules Verne, „Doi ani de vacanță” ? –, la începutul noului an școlar toată lumea își dorea cu ardoare o revenire la cursuri, fie și în sistem hibrid. Valurile succesive ale bolii au dat alt sens celebrului slogan „Stai acasă !”, închizând în case o întreagă generație de elevi. O intensă „școală de fotoliu” s-a pus în funcțiune, dar pentru toți școala nu se face în pijama și papuci, nici în fața unui ecran. Acum am realizat că ne iubim colegii, profesorii și disciplinele de studiu, că ne iubim concursurile, olimpiadele și proiectele în care ne implicam, că ne lipsesc hobby-urile și că timpul liber, vânat înainte, acum poate fi timp pierdut. Dar o vom lua de la capăt cu râvnă curând, noi, milenialii, „copiii pandemiei” care, contrar unora, nu suntem „generația pierdută”.

Tratament fabulatoriu. Coborâte din ficțiunea literară în realitate, distopiile provoacă, așadar, traume în toată alcătuirea ființei umane individuale și sociale. Distopia de tip pandemic, flagelul maladiei globalizate și consecințele lor distructive asupra noastră, intuite vizionar de literați încă din vremea „Utopiei” (1515) lui Thomas Morus, apoi, și mai acut, în secolul trecut de Albert Camus, în „Ciuma”, Aldous Huxley, în „Minunata lume nouă” ori Franz Kafka, în „Metamorfoza”, trec acum din abstractul steril al literaturii în concretul periculos al cotidianului, făcându-ne să deschidem ochii, să reflectăm la condiția umană, căci, parafrazând pe André Malraux, secolul nostru va fi al speranței și solidarității sau nu va fi deloc. Speranța, respectul și pozitivitatea sunt esențiale în înfrângerea acestui obstacol biologic și deși afectați, vom deveni mai capabili și mai determinați în încercarea de a realiza o viitoare utopie. Literatura, anticipând sau atenuând, prin forța imaginației, realul dureros, poate fi însă un medicament contra maladiilor din orice vreme, propunând, cum spunea Mircea Nedelciu, în titlul unui volum celebru, un mereu eficient „tratament fabulatoriu”.

Bibliografie

Antoși, Sorin, *Utopica. Studii asupra imaginarului social*, București, Editura Științifică, 1991

Frumusețea momentelor din prezent

Teodora Țane

Colegiul Național „Ion Creangă”

prof. coord. Valentina Spătaru

Unele dintre marile probleme prezente în viața de zi cu zi a societății noastre sunt stresul, nefericirea și pesimismul. Acești termeni ce par niște trăiri comune la prima vedere sunt, de fapt, stările ce ne afectează cel mai mult. Ajungem de multe ori la finalul zilei extenuați, lipsiți de viață, pentru că ne lăsăm consumați zilnic de griji. Acest mod de a trăi, mereu sub presiunea stresului, mereu nefericit, este un mod nesănătos pentru suflet. Sufletul nostru are nevoie de fericire în fiecare zi. Din aceste motive este bine să învățăm de mici ce înseamnă bucuria pentru că ne va fi de ajutor pentru tot restul vieții. Este dovedit că râsul este unul dintre cele mai bune remedii și că oamenii care îl practică în fiecare zi trăiesc mai mult. Putem învăța oare să ne bucurăm de orice moment? Eu consider că totul este posibil, ține doar de fiecare în parte și de voința pe care fiecare dintre noi o are.

Bucură-te și râzi în fiecare moment care îți oferă această oportunitate! Învăță să te bucuri de toate momentele, de cele mici mai ales, pentru că sunt cele mai frecvente. Există o frumusețe până și în cea mai neagră tragedie, tu trebuie doar să o găsești și să te concentrezi asupra ei, să privești partea plină a paharului și să apreciezi toate lucrurile bune care s-au întâmplat în acea zi. Acestea sunt doar câteva dintre lucrurile pe care le poți face pentru a-ți schimba perspectiva asupra vieții, iar odată cu modificarea punctului de referință, te vei împlini ca ființă umană.

Poți observa persoanele fericite de la depărtare, au trăsături accentuate care radiază, un zâmbet larg și luminos, o strălucire în ochi, gesturi pline de energie care atrag pe toată lumea. Ai nevoie de energie pentru a parcurge ziua și dacă tu nu te încarci cu ea, atunci când ai oportunitatea, printr-un râset sau un zâmbet, toate activitățile din ziua respectivă vor părea că te seacă de puteri. Fiind un om fericit care se bucură de prezent, te înconjoară cu oameni care oferă aceeași energie, aceeași stare de bine, de optimism. Și este un atu să ai în jurul tău astfel de oameni. Când nu ai cea mai bună zi, ei îți pot fi de cel mai mare ajutor, pentru că pur și simplu prin prezența lor ce emană lumină, te pot încărca pentru tot restul zilei.

Ai putea să te lași îmbrățișat de sentimentul de fericire în fiecare moment al zilei. Să te bucuri de razele calde ale soarelui de dimineață, de glasul păsărilor care îți anunță începutul unei zile superbe. Mirosul cafelei proaspăt măcinată îți pătrunde în simțuri și dintr-odată ziua devine mai frumoasă. Lasă-ți simțurile libere și iubește fiecare senti-

ment, ele ne fac umani. Fără ele viața își pierde din esență, iar cu cât esența este mai puternică, cu atât viața devine mai atrăgătoare.

Prezentul este cel mai frumos timp din viața noastră, cel mai autentic. Este singurul care îți oferă minunea realității și îți arată lucrurile exact așa cum sunt. Trăiești momente poate de care nu o să mai ai parte pe parcursul anilor și din acest motiv acestea trebuie savurate la maximum. Emoțiile trăite acum sunt cele mai sincere și mai puternice. Trebuie să te lași cuprins de ele și o să observi cum înflorești pe zi ce trece, devenind mai optimist și mai curajos, pentru că este nevoie de curaj să îți trăiești viața așa cum meriți cu adevărat. . Dar din păcate nu toți îl deținem în cantitatea care trebuie. Trebuie să ai curaj să faci alegeri care te fac pe tine fericit în primul rând, curaj să iei decizii de care nu ești în totalitate sigur și să te lași dus de val, curaj să creezi experiențe noi de care să îți amintești pentru tot restul vieții pentru că curajul înseamnă viață. Nu îți poți trăi viața dacă ești speriat de orice, iar dacă chiar ești așa încearcă să te provoci în fiecare zi să fai câte un lucru nou, care îți poate deschide orizonturile și cine știe, poate chiar îți place. Este nevoie mai mereu de el deoarece te ajută să fii o persoană deschisă atât sufletește cât și mintal, atribuții esențiale pentru a avea viața pe care o merităm.

Întrebarea este ce merităm noi de fapt? Merităm ceea ce ne dorim, iar ce ne dorim poate deveni realitate doar dacă riscăm și ne ambiționăm. Fiecare își dorește lucruri diferite, unii se bucură de o mașină, în timp ce alții se bucură de o înghețată pe malul mării, toate fiind posibile doar dacă ne dam voie să vedem mai departe puțin. Merităm să fim fericiți, să ne putem dezvolta, să avem parte de iubire, să trăim o viață ca în povești. Orice pas, oricât de mic ar fi el, spre aprecierea momentelor din prezent, contribuie la o transformare a perspectivei asupra vieții tale și, implicit, la transformarea ta, ca persoană. Oamenii care emană o energie bună sunt niște comori în ziua de azi, pe care îți dorești să le ai lângă tine, așa că de ce să nu devii și tu una?

Partea III

Deschideri spre viitor

Hodie mihi, cras tibi (Azi pentru mine, mâine pentru tine)

Miruna Chirnogeanu

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Alina Stârcea

„Mâine voi fi ceea ce am ales astăzi să fiu” spunea James Joyce, afirmație care mi se pare esențială în gândirea asupra viitorului, care nu este doar perioada ce urmează prezentului, ci una dintre cele mai importante coordonate dintre cele trei bine cunoscute. Această perioadă este poate cea la care ne gândim cel mai mult, deoarece cu toate că spunem că ne place neprevăzutul, am vrea să știm, măcar o idee asupra anumitor aspecte din viața noastră. Totuși, nu spun faptul că acestea nu sunt dependente una de alta. Trecutul este, desigur, ca o școală pentru noi, învățând de fiecare dată din greșelile făcute, prezentul este cel de care trebuie să profităm, cel în care trebuie să trăim și să încercăm să luăm cele mai bune decizii, pentru a construi mai departe viitorului pe care ni-l dorim. Fără trecut și prezent nu am putea avea viitor și, tocmai de aceea, consider că „Hodie mihi, cras tibi” („Azi pentru mine, mâine pentru tine”) este afirmația pe care se poate baza întreaga concepție a viitorului, datorită dualității acesteia. O putem vedea ca pe o încurajare, pentru că ceea ce noi încercăm să construim zi de zi nu este doar pentru noi, ci este și pentru generațiile viitoare, cele pentru care noi vom trece de la statutul de studenți, la cel de profesor sau o putem privi din cu totul și totul altă perspectivă prin intermediul conceptului filosofic-religios, karma, ce se referă la faptul că orice acțiune are în mod inevitabil o urmare.

Viitorul este văzut adesea ca fiind ceva neașteptat, ceva ce ne va surprinde în moduri neștiute și, totuși, ne pregătim atât de mult în fiecare zi pentru această perioadă. Încercăm să atingem toate subiectele doar pentru a putea fi pregătiți pentru un moment care ar putea să ne schimbe viața considerabil, iar în această pregătire continuă, unii dintre noi reușesc să găsească soluții pentru a ușura acest proces. Acestea poartă numele de invenții și, într-un cuvânt și mai general, se numesc evoluție. Întreaga lume este supusă procesului prin care devenim din ce în ce mai buni pe zi ce trece și atingem un număr de activități zilnice cu mult mai mare față de oamenii care au trăit în urmă cu mii de ani. Și astfel, și viitorul sau orice altă coordonată temporală și-a schimbat semnificația inițială. Acum lucrurile se întâmplă repede, oamenii caută soluții în mod constant pentru a face și mai rapidă viața, toate mașinile și aparatele pe care le folosim în fiecare zi sunt adaptate pentru

a ajunge în diverse locuri cât mai repede sau pentru a primi un răspuns imediat, dacă este posibil. Orașul în care trăim se schimbă de la minut la minut, devenind o variantă mai bună, mai sigură și care să atingă anumite cerințe la care nici nu ne-am fi gândit înainte să vedem că este posibil să existe așa ceva.

Viitorul ne așteaptă cu o mulțime de îmbunătățiri în toate domeniile sau cel puțin, așa credem că ar trebui. Acum doi ani ne imaginam cât de frumoși vor fi anii noștri de gimnaziu, liceu, facultate sau chiar serviciu, când, de fapt, nu pentru toți a fost așa. Ne gândeam că vom vizita numeroase locuri din listele noastre cu locuri în care vrem să ajungem sau că ne vom face mulți prieteni alături de care să trăim clipe de neuitat. Dar viitorul ne-a surprins, așa cum spuneam mai sus, iar, în acest caz, îl putem privi în două moduri. Putem, fie să îl considerăm cea mai urâtă parte din viața noastră de până acum, pentru că ne-a răpit șansa de a duce la capăt planurile pe care le aveam, fie să ne gândim și la părțile bune pe care le-a adus, puține și dacă există. Este adevărat, nu am mai putut călători fizic, dar am învățat că putem călători prin intermediul cărților, care, de asemenea, ne deschid o viziune asupra unui posibil viitor. Sunt atâtea exemple, precum „Povestea slujitoarei” de Margaret Atwood, care ne pune pe gânduri încă de la început, menționându-se faptul că acțiunea are loc într-o perioadă nu foarte îndepărtată de cea în care trăim noi astăzi, iar ceea ce se prezintă în continuare, lupta femeilor pentru a-și recâștiga drepturile pierdute atât de ușor, ne face să ne fie frică să trăim într-o asemenea societate. La fel, George Orwell a încercat să anticipeze în romanul său, „O mie nouă sute optzeci și patru”, o lume posibilă în viitor, în care, de această dată, istoria este rescrisă, iar oamenii trebuie să accepte tot ce li se spune, în care, de asemenea, cred că nimeni nu ar vrea să ajungă. Mai sunt alți autori care văd acest timp într-o lumină un pic diferită, precum Isaac Asimov, ce descrie în romanul său „Eu, Robotul” această perioadă ca pe una în care tehnologia și știința au evoluat atât de mult încât roboții sunt cei care îndeplinesc majoritatea sarcinilor atribuite oamenilor în prezent sau Lois Lowry, care a scris „Darul lui Jonas” prin intermediul căruia remarcăm o altă lume posibilă în viitor, caracterizată de o ordine deplină. Datorită personajelor principale din aceste romane este surprins timpul aspirației și al dorinței. Astfel, viitorul, în literatură, este văzut asemenea unui timp al dezvoltării tehnologice și științifice, chiar al unor noi orașe, conduse după reguli noi, în care provocarea cea mai mare este să nu te acomodezi, ci să te revolți, pentru că doar în acest mod lumea evoluează.

Viitorul este la fel de imprevizibil pe cât este și mintea umană pentru că noi suntem cei care construim această perioadă, la fel cum personajele din filmul „Inception” pot modela universul din visele lor doar prin intermediul minții și a ce gândesc. Cinematografia este un alt domeniu care a adus o diferență majoră în lumea de dinainte și cea de acum, impresionând de fiecare dată prin ideile noi și efectele folosite pentru a face acțiunea cât mai reală și cât mai atrăgătoare pentru public, lucru greu de atins în zilele noastre, deoarece un singur sunet al unei notificări de la telefon sau o părere a altei persoane referitoare la ceea ce vizionează ne poate distra atenția. Astfel, filme precum „Insurgent”, „Divergent” sau „Allegiant”, bazate pe triologia de romane scrise de Veronica Roth, atrag publicul prin

acțiunea ce are loc într-o lume postapocaliptică în care oamenii sunt împărțiți pe diferite facțiuni bazate pe virtuți umane. Spectatorii sunt încântați de o nouă idee a unei lumi, care nu este condusă după regulile obișnuite, caz asemănător cu societatea prezentată în filmul „Insula” în care într-un laborator secret o echipă de cercetători și medici clonează vedetele și oamenii bogați în scopul de a le oferi organe pentru transplant în cazul îmbolnăvirii. Clonelor li se spunea că pământul a fost contaminat, au supraviețuit fiind aduse într-un loc sigur, dar, și de această dată există un personaj care se revoltă și care vrea să schimbe locul respectiv, reușind să le strice planurile eliberând celelalte clone. Astfel, chiar dacă aceste reguli atipice sau clonele aparțin unui viitor care, la prima vedere am putea spune că nu se va întâmpla, ele devin adevărate metafore ale aspectelor deja cunoscute din viețile noastre, de exemplu, ale oamenilor care se lasă influențați de persoanele din jur, acceptând lumea în care trăiesc.

Totuși, chiar dacă romanele și filmele prezentate până acum descriu lumi ale viitorului, care nu par că vor exista sau pe care credem că nu le vom trăi, există și un mesaj în fiecare dintre ele care se poate aplica în lumea noastră. Cu toate că viitorul din distopii arată foarte diferit față de societatea în care trăim noi, ar trebui să fim mai atenți asupra modului în care personajele acționează și chiar se reflectă în noi. Toți o avem în noi pe June sau Tris care se luptă și nu renunță până când nu obțin ceea ce vor, ceea ce au nevoie, la fel cum în fiecare dintre noi îl regăsim și pe Winston, care de asemenea, se zbate pentru principiile în care crede, dar care renunță în momentul în care presiunea pusă pe el este prea mare. Fiecare personaj nu aduce numai soluții noi pentru probleme noi, ci și o tipologie, devenind modele pentru cum ar trebui să ne schimbăm, sau din contră, antiexemple pentru a avea de unde să învățăm cum să reacționăm în diferite situații. Din lumile pe care le descoperim cu ajutorul cărților sau al filmelor trebuie să luăm greșelile făcute de personaje și să le îndreptăm, dar și calitățile lor și să le transpunem în lumea reală, noi fiind cei care pot schimba direcția greșită în care se poate îndrepta viitorul, nu doar al nostru, ci al unei întregi societăți.

Viitorul văzut ca o poartă a dezvoltării și a ideii ca noi, oamenii care trăim astăzi, să construim o lume care să fie din ce în ce mai bună, care să îi ajute pe cei care vin după noi să pornească în viață dintr-un punct foarte bun, este susținut și de oamenii de știință sau simplii oameni, care au o pregătire în acest domeniu. Cel mai bun exemplu pe care pot să îl numesc în acest sens este Japonia, care și-a dorit foarte mult o dezvoltare economică uriașă, încât a uitat de oameni și de sănătatea lor. Astfel, după nu foarte mult timp, au apărut efecte negative ale acestei dezvoltări asupra stării de sănătate a populației, care fusese otrăvită cu substanțe chimice nocive. Viitorul poate să aducă schimbări semnificative, care să ne mulțumească pe moment, dar, de acum, trebuie să ne gândim pe termen lung. În această direcție planurile pentru a face orașe mai „sănătoase” sunt mărețe, fiind propuse schimbări ale energiei furnizate prin metode convenționale în energie verde sau organisme modificate genetic, ce promet o scădere a numărului de persoane care dezvoltă boli ale sistemului nervos, în principal, din cauza pesticidelor utilizate pentru a

proteja culturile de legume sau fructe. Așadar, ceea ce noi facem este și un pas către evoluție. Așa cum marii scriitori, ca Eminescu, Slavici, Caragiale sau Creangă, au pus bazele literaturii române, cum Vincent van Gogh, Michelangelo, Picasso sau Rembrandt au dus universul artelor vizuale pe cel mai bun drum sau cum Einstein, Newton, Arhimede sau Gauss au făcut posibilă dezvoltarea fizicii și a matematicii, și noi trebuie să reprezentăm o schimbare în bine pentru viitor.

Alt domeniu în care a fost remarcat impactul pe care îl aduce viitorul este cel al artelor. De-a lungul timpului a fost observată o schimbare majoră în artele vizuale, iar perioada care urmează aduce și mai multe surprize. În trecut pictura, de exemplu, era o formă de a reproduce chipuri ale persoanelor înstărite, după care pictorii au început să se folosească de culori pentru a exprima anumite sentimente, până în prezent când nu mai sunt de ajuns doar culorile pentru a transmite un mesaj, ci și materialitatea, simțindu-se nevoia de a combina materiale pentru a scoate în evidență emoții, iar în viitor pot să îmi imaginez doar că vor fi găsite alte metode care să surprindă. Totodată, oamenii nu s-au mai mulțumit cu tablourile de pe pereții din casă, așa că au ieșit din tipare și au găsit soluții inovatoare, cum ar fi pictura pe haine, purtând opere de artă cu ei prin lume sau au vrut să aducă un aer proaspăt orașului, așa că au pictat pe pereții clădirilor vechi și le-au dat viață.

Lumea de astăzi este într-o continuă schimbare influențată de percepția noastră asupra modului în care ne gândim că ar putea arăta viitorul. Ne gândim că lumea suferă de câțiva ani din cauza poluării, așa că încercăm să ne imaginăm că vom repara această problemă în alți câțiva ani, așa că venim cu soluții noi și eficiente pentru a pune punct acestei îngrijorări, iar când cineva ne întreabă cum credem că o să arate orașul viitorului, spunem că va fi un oraș verde, ce funcționează doar pe resurse inepuizabile și naturale. Apoi, ne gândim cum va arăta lumea referitor la oameni și la comportamentul lor și din nou apar îngrijorări, deoarece ne uităm în jur și vedem mulți oameni nepăsători, iar noi, ca și societate, încercăm să ținem cât mai multe cursuri cu rolul de a ridica aceste probleme și de a face adolescenții să conștientizeze importanța pe care o au ei pentru perioada care urmează. Și tocmai adolescenții, în urma cunoștințelor acumulate în anii de școală, a imaginației și necesităților, diferite de cele ale oamenilor care au depășit această vârstă, reușesc să inventeze concepte noi în toate domeniile, chiar și slujbe noi. De exemplu, oamenii deja au început să dezvolte tehnologii pentru ca în viitor medicina să nu mai fie practică doar de oameni, ci și de roboți, care să îndeplinească anumite sarcini și să facă față la situații neașteptate sau servicii care să nu mai necesite resurse umane pentru îndeplinirea lor. Astfel, în viitor vor exista meserii noi, dar vor și dispărea multe dintre cele pe care le știm acum.

În concluzie, această perioadă este și va fi caracterizată de neprevăzut, de surprindere și influențată de dorință și aspirație întotdeauna. Viitorul este o posibilitate și o poartă către nou și către o lume pe care ne-o putem doar imagina acum, în care singurul aspect care va rămâne același suntem noi, oamenii, dar pe care o putem crea, având toate resursele necesare. Pentru a putea duce la capăt acest proces însă, trebuie să nu ne lăsăm influențați

de cei din jur de fiecare dată, ci să gândim și să aplicăm singuri anumite soluții pe care le considerăm eficiente, să vedem rezultatul și să schimbăm, dacă este cazul, refuzând să acceptăm lucruri cu care nu suntem de acord, asemenea numeroaselor personaje din distopiile care sunt adevărate modele pentru noi.

Viitorul, un vis

Andreea Cristescu

Colegiul Național „Mihai Eminescu”

prof. coord. Rodica Bogdan

Multă lume îmi spune să trăiesc clipa și momentul pentru că asta înseamnă fericirea adevărată, însă pentru mine nu este la fel. Când spun fericire mă gândesc la viitorul meu și la faptul că o să fiu liberă să iau propriile decizii. Deși viitorul este imprevizibil și nu întotdeauna la fel cum îl plănuim, dacă luăm deciziile cu sufletul atunci ele vor fi cele corecte. Până de curând eram nesigură pe mine și mereu ceream sfaturi celor din jur, accepând orice idee, dar am înțeles că trebuie să învăț din propriile greșeli și să-mi dau voie să le fac pentru ca în viitor voi ști mult mai bine ce să aleg.

Sunt o persoană visătoare, îmi doresc să fac foarte multe lucruri, să călătoresc, să fiu împăcată cu tot ce mi se va întâmpla și de tot ce va fi frumos în jurul meu. Am învățat să mă bucur de tot ce apare nou în viața mea și cred că unii oameni sunt trimiși pentru a ne influența viitorul sau pentru a ne da o lecție cum a fost și în cazul meu. Nu știam ce facultate vreau să fac până când profesoara mea de limba română mi-a dat un sfat spunându-mi că acolo mă vede, iar asta m-a ambiționat foarte tare. Oamenii frumoși și cu un suflet bun ne fac și viitorul mai frumos și ne ajută pe parcursul vieții noastre.

Sunt conștientă că nu toate visurile devin realitate, dar știu că dacă nu încerc nici nu voi reuși și chiar dacă greșesc nu o să regret pentru că la un moment dat acel lucru a fost tot ce mi-am dorit. În plus, încerc să văd partea bună a lucrurilor și să găsesc mereu ceva care a influențat într-un mod pozitiv decizia pe care am luat-o.

Nu regret niciodată că încerc și că o să-mi trăiesc viitorul așa cum îmi place mie. Totul trebuie trăit cu intensitate maximă, emoțiile, gândurile, trebuie lăsate fără granițe, să dăm frâu liber imaginației și să ne lăsăm purtați de val pentru că la final vom ști că suntem cu adevărat fericiți. Fiecare dintre noi este dator să fie fericit cu drumul pe care îl va alege și să încerce să devină persoana pe care și-ar dori să o întâlnească, să fie mai bun pentru că va fi răsplătit pe măsura.

Așadar, pentru mine viitorul reprezintă mai mult decât îmi pot imagina, un vis devenit realitate.

Poate...mâine

Tania-Erika Solomonescu

Colegiul Romano-Catolic „Sfântul Iosif”

prof. coord. Andreea-Isabella Tatoi

Timpul...Timpul este o unitate de măsură. Cu toții știm acest lucru. Pe de altă parte, acest termen nu are o definiție exactă. Poate că nu va avea niciodată una, prin simplul fapt că nu-i cunoaștem originile. Timpul nu a început. El nu a început să ticăie asemenea unui ceas căruia abia îi pusesem baterii. Timpul a fost, este și va fi mereu! Aceasta-l face abstract. Odată cu timpul, vine trecutul, apoi prezentul de care se agață viitorul. Acestea se situează într-o relație de interdependență, succedându-se dar, în același timp, precedându-se unul pe celălalt, creând astfel un ciclu perfect. Într-o percepție pragmatică, prezentul se referă la momentul actual (determinat și determinabil), acesta reprezentând puntea între trecut și viitor. Practic, momentul de acum face legătura între ce a fost și ce va fi. O întrebare simplă al cărei răspuns este tot atât de simplu și, în același timp, complex este: „Ce te vei face când vei fi mare?”. O întrebare al cărei răspuns pe mine nu mă măcina atât de mult când eram mică. Dădeam un răspuns obișnuit și, brusc, toate rudele erau fericite, dar acum, de câte ori mi se adresează această întrebare, trebuie să stau câteva momente. Câteva momente în care contemplez între a da răspunsul pe care îl gândesc și răspunsul pe care interlocutorul dorește să-l audă. Opțiunea cel mai des aleasă de mine este cea de a doua, deoarece mă scutește de la a ține un discurs inutil în care încerc să-i explic persoanei respective motivele alegerii mele, doar ca ultima sa replică să fie „Dar doctorii sunt foarte bine plătiți...”. Persoana respectivă este chiar mama mea.

Majoritatea cunoștințelor pe care le am sunt datorită ei. Una dintre vorbele pe care mi le-a repetat de milioane de ori este: „Trăiește clipa și nu lăsa trecutul să te definească!”. Cred că fiecare dintre noi are un trecut cu bune și cu rele. Ne amintim de unele lucruri cu un zâmbet cald și preferăm să uităm de altele pentru totdeauna. Ceva ce mi-aș dori cu nerăbdare să uit este momentul de acum. Pandemia.

Prima dată când am auzit de acest virus, l-am luat în glumă. Nici nu mă gândeam că o să ajung vreodată în viața mea să nu mai pot merge prin parc sau la școală. Nu mi-a trecut nicodată prin minte faptul că apusul soarelui mă va motiva să-mi continui ziua. Faptul că el mă va alina, parcă răsplătindu-mă cu razele sale calde care îmi pictează obraji, care îmi pictează un zâmbet. Câteodată îl auzeam cum îmi șoptea că poate mâine o să fie mai bine, iar eu încuviințam, repetând aceleași vorbe în sinea mea, uneori adăugând „Sigur că mâine!”. Zilele treceau, însă, iar în timp ce treceau îmi pierdeam încrederea în vorbele

Soarelui și, în final, în mine. Mai murmuram uneori „Poate...mâine. Da...poate...”. Am continuat să aștept apusul soarelui pentru că deja intrase în rutina mea, dar nu-i mai ascultam vorbele goale. În schimb, mi-am găsit consolarea în sora Soarelui. Luna. Ea m-a ademenit prin frumusețea ei inexplicabilă. Inefabilă. Stăteam cu orele să o privesc și astfel mă culcam în zori. Am avut câteva episoade de insomnie din cauza ei. Dar ce să-i fac? Mă fermecase, făcându-mă să cred în iluzia unui prezent fără sfârșit, și eram perfect conștientă de acest lucru. O sorbeam din priviri, dar cum orice lucru bun are un preț, și eu l-am plătit pe acesta. Obrajii mei, odată plini de culoare, acum erau palizi. Camera mea din care răsunau altădată numai țipete de bucurie, râsete și muzică veselă, devenise o adevărată acalmie. Acum se putea auzi doar o liniște asurzitoare. Am devenit asemenea Lunii. Tăcută.

Simt că trăiesc în trecut din dorința de a nu accepta realitatea din zilele noastre. Fiecare zi se aseamănă. Aproape că nu mai pot face diferența dintre „ieri” și „azi”, așa că îmi petrec timpul visând la viitor. Cuvântul acesta mă fascinează, deoarece îmi aduce un sentiment de neliniște, dar totodată de calm. Am atâtea drumuri pe care pot merge, atâtea decizii importante de luat, atâtea sacrificii de făcut, atâtea de trăit...sau nu. Poate mâine lumea va dispărea? Asta-mi șoptea, de fapt, luna. Până la urmă, viitorul este doar o oglindă lipsită de transparență.

ISBN 978-973-0-35510-9